

KX 4

Rettelse til betænkning nr. 539

Betænkning afgivet af handelsministeriets
beværterlovudvalg

Side 5, første spalte

Direktør W. Reinhard,
udpeget af Industrirådet og Den danske Handelsstands Fællesrepræsentation i forening,

Rettelsesblad til side 34. Vend.

hidtil ikke skal kunne begrænses eller betinges, medmindre de gives af landsbevillingsnævnet. Kommunalbestyrelsen skal dog kunne begrænse en bevilling til at gælde for kun vinter- eller sommerhalvåret.

Finder kommunalbestyrelsen, at en bevilling, f.eks. på grund af den pågældende virksomheds ringe standard, ikke betingelsesløst bør fornyes, men at det vil være urimeligt helt at afslå at forny bevillingen, kan kommunalbestyrelsen i overensstemmelse med tidligere praksis indstille til landsbevillingsnævnet, at bevillingen fornyes f.eks. »på prøve« og i et kortere tidsrum.

I øvrigt er disse bestemmelser ikke til hinder for, at der i forbindelse med den sundhedsmæssige godkendelse af lokalerne foretages begrænsninger i disses anvendelsesmuligheder, f.eks. således at der alene må serveres kold mad.

Man har overvejet, om alkoholbevillinger burde gives af politimesteren og ikke af kommunalbestyrelsen, men af de af udvalget i dets beretning givne grunde har man ikke ment at kunne foreslå en sådan ændring i den bestående retstilstand.

Derimod har forhandlingerne om disse bestemmelser ført til, at man har ment, at det vil være ønskeligt at tilvejebringe hjemmel for, at kommunalbestyrelsens afgørelser af disse spørgsmål kan indbringes for en anden administrativ instans, og man har fundet, at det i § 13 omhandlede landsbevillingsnævn i så henseende må være rette ankeinstans. Bestemmelserne i stk. 2 er udarbejdet i overensstemmelse hermed.

Om motiveringen for mindretallets forslag henvises til betænkningens kap. III.

ad § 12. Det foreslås i denne lov at afgrænse »stærke drikke« på tilsvarende måde som i bevrerterlovens § 1, stk. 3 og 4, idet man dog for at bringe afgrænsningen på linie med den tilsvarende afgrænsning i afgiftslovgivningen har ment under 1) at måtte foreslå, at den højeste alkoholprocent for cider og andre ved alkoholgæring fremkomne drikke end vin og frugtvin bliver 2 Vs rumprocent. For cider har den højeste grænse hidtil i bevrerterloven været 2 1/4 rumprocent mod 2 1/2 rumprocent i afgiftsloven. Herved imødekommes også et ønske fra flere sider, herunder fra afholdsbevægelsen om, at det bliver muligt uden alkoholbevilling at servere visse alkoholsvage drikke, der ikke tidli-

gere har kunnet serveres uden »stærk« bevilling, som f.eks. cider. Det bemærkes, at vin og frugtvin altid vil have et indhold af over 2 1/2 rumprocent alkohol.

Rumprocenten angiver, hvor mange kubikcentimeter ren alkohol der findes i 100 kubikcentimeter af drikken, medens vægtprocenten angiver, hvor mange gram 100 pct. alkohol der findes i 100 g af drikken. Når rumprocenten er højere end vægtprocenten, skyldes det, at alkohols vægtfylde ved 100 pct. alkohol er 0,7929. Man har overvejet, om også grænsen under 3) for, om øl skal anses for en stærk drik, burde angives i rumprocent, men har ment at måtte undlade dette under hensyn til fremkomne oplysninger om, dels at bryggerierne mere sikkert og nøjagtigt vil kunne beregne vægtprocenten end rumprocenten, og dels at det ville medføre betydelige tekniske vanskeligheder for bryggerierne at gå over til beregning af rumprocent.

ad §13. Det skønnes, at der vil være behov for et »landsbevillingsnævn« med opgaver, der i det væsentlige svarer til det nuværende overbevillingsnævns. Det foreslås, at dette nævn sammensættes af en formand, der opfylder betingelserne for at blive dommer, samt af 10 andre medlemmer, hvoraf de 4 vælges af folketinget og de 4 repræsenterer kommunerne. Det forudsættes, at disse udnævnes efter indstilling af de kommunale organisationer og Københavns kommunalbestyrelse. Endvidere foreslås det, at et medlem repræsenterer restauratørerne og et medlem forbrugerne.

Man har fundet det rigtigst, at medlemmerne udnævnes for en begrænset periode ad gangen, således at der kan ske en fornyelse af nævnet. Man har dernæst overvejet, om der burde foreslås en aldersgrænse for nævnets medlemmer, men har afstået herfra under hensyn til, at disse udnævnes for indtil 4 år ad gangen, og at det er Handelsministeriets faste praksis, at nævnsmedlemmer ikke bør fungere som sådanne efter det fyldte 75. år.

I stk. 2 angives udtømmende de tilfælde, hvor kun landsbevillingsnævnet kan give og forny en bevilling. Ligesom nu er nævnets hjemmel i de under 2) angivne tilfælde begrænset til sådanne kommunale ejendomme, der helt eller i overvejende grad er indrettet til restaurations- og hotelvirksomhed, medens det er kommunalbestyrelsen, der giver bevilling i andre kommunale ejendomme, f.eks. beboelses-

BETÆNKNING

Afgivet af det
af Handelsministeriet den 17. maj 1966
nedsatte beværterlovudvalg

BETÆNKNING NR. 539

1969

Indhold

I.	Indledende bemærkninger	5
	Beværlerlovudvalget's nedsættelse	5
	Tilrettelæggelsen af udvalget's arbejde	5
	Henvendelser til beværlerlovudvalget	6
	Resultatet af udvalget's arbejde	7
II.	Hovedtræk af den hidtidige beværlerlovgivning	8
III.	Bevillingssystemet m.v.	11
	Beværlerlovudvalget's overvejelser og indstilling	11
IV.	Finansieringsbestemmelser	18
	Beværlerlovens § 1, stk. 9-11, § 2, stk. 1, nr. 6, og § 3, stk. 1 og 2, jfr. lov nr. 241 af 7. juni 1963.	18
	Beværlerlovudvalget's overvejelser og indstilling	19
V.	Udkast til forslag til lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.	21
Bilag 1:	Beværlerloven - lov nr. 217 af 7. juni 1958 som ændret ved lov nr. 241 af 7. juni 1963, lov nr. 242 af 7. juni 1963, lov nr. 231 af 4. juni 1965 og lov nr. 214 af 8. juni 1966.	48
Bilag 2:	Bestemmelserne i lovudkastet sammenholdt med beværlerlovens be- stemmelser.	66
Bilag 3:	Notat om bestemmelser vedrørende restaurations- og hotelvirksom- hed i Grønland.	69
Bilag 4:	Mindretals redegørelse vedrørende finansieringsforhold i andre lande	72

I. Indledende bemærkninger

Beværtterlov udvalgets **nedsættelse.**

Handelsministeriet nedsatte den 17. maj 1966 beværtterlovudvalget med afdelingschef K. Agbo som formand.

Udvalget fik i øvrigt følgende sammensætning:

Direktør, cand. jur. H. Bendixen, udpeget af Centralforeningen af Hotelværtter og Restauratører i Danmark, Ekspeditionssekretær K. E. Eriksen, udpeget af Handelsministeriet, Landsretssagfører, fru Annette Jacobi, udpeget af Forbrugerrådet, Advokat Arne Jørgensen, udpeget af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Inspektør F. Markersen, udpeget af Danske Afholdsselskabers Landsforbund, Underdirektør, cand. jur. Preben Nielsen, udpeget af Butikshandelens Fællesråd, Sognerådsformand Karl Olsen, Saunte, udpeget af De samvirkende kommunalforeninger i Danmark, Sognerådsformand O. Vestergaard Poulsen, M.F., udpeget af Danske Afholdsselskabers Landsforbund, Direktør W. Reinhard, udpeget af Den danske Købstadforening, og delstands Fællesrepræsentation i forening, Borgmester Aage Sund, Køge, udpeget af Den danske Købstadforening, og Politinspektør M. Wolf, udpeget af Justitsministeriet.

Den 15. juli 1966 indtrådte borgmester Gustav Jensen i udvalget, udpeget af Amtsrådsforeningen i Danmark.

Som tilforordnet i spørgsmål af ædrueligheds-mæssig betydning, er udvalget tiltrådt af Indenrigsministeriets alkoholkonsulent, cand. psych. Sv. Skyum-Nielsen.

Kontorchef K. Stage, Handelsministeriet, har deltaget i udvalgets arbejde.

Udvalgets sekretariatsarbejde er udført af ekspeditionssekretær Jens Selmer og sekretær Jørgen Bredholt, begge Handelsministeriet.

Tilrettelæggelsen af udvalgets arbejde.

Udvalget har haft til opgave at udarbejde forslag til en revision af beværtterloven med henblik på en tilpasning til nutidens krav. Det er pålagt udvalget under arbejdet at have mulighederne for en forenkling af lovens administration for øje.

I det samlede udvalg er afholdt i alt 31 møder.

I 3 møder fra den 10. juni 1966 til den 12. september 1966 afholdt udvalget en orienterende generaldebat.

Til denne generaldebat forelå den af Indenrigsministeriets alkoholkonsulent udarbejdede rapport vedrørende arbejdet i perioden november 1963 til november 1965 samt »Dansk Alkohol Statistik« 1966.

Efter generaldebatten blev der nedsat et underudvalg til at gennemgå og overveje ændringer i beværtterlovens politiforholdsregler. Dette udvalg, hvis arbejde er ledet af formanden, blev sammensat af Bendixen, Eriksen, Arne Jørgensen, Markersen, Wolf og Skyum-Nielsen. Endvidere tiltrådtes dette udvalg af fuldmægtig Mogens Lomholt, senere afløst af fuldmægtig C. J. Kjærsgaard, udpeget af Justitsministeriet, og af politimester A. Sørensen, Svendborg, udpeget af politimesterforeningen. Underudvalget holdt i tiden 15. september 1966 til 4. november 1966 i alt 4 møder, hvorefter arbejdet med denne lovgivnings politiforskrifter m.v. er fortsat i det samlede udvalg.

Herefter har politimester Sørensen og fuldmægtig C. J. Kjærsgaard deltaget i arbejdet i det samlede udvalg.

Udvalget har i overensstemmelse med sin opgave alene beskæftiget sig med spørgsmålet om

en revision af beværterloven og har ikke i almindelighed beskæftiget sig med ædrueligheds-**mæssige**- eller andre problemer i forbindelse med fremstilling, distribution og forbrug af stærke drikke.

Udvalgets arbejde er i det væsentlige foregået på grundlag af skitser **til** nye lovbestemmelser med bemærkninger, der er udarbejdet af sekretariatet på grundlag af forhandlingerne i udvalget. En række særlige spørgsmål er belyst og kommenteret gennem skriftlige indlæg fra udvalgets medlemmer og ved notater fra sekretariatet.

Henvendelser til udvalget.

Fra organisationer og virksomheder m.v. er der dels gennem Handelsministeriet, dels direkte rettet henvendelser til udvalget. Ved udvalgets nedsættelse forelå følgende henvendelser:

1965.

24. juli.

Skrivelse fra formanden for Foreningen af Politimestre i Danmark om ændring af beværterlovens § 23 vedrørende tidsbegrænsningen for polititilladelser til dans m.v. samt i øvrigt med ændringsforslag til § 23.

1966.

4. marts.

Henvendelse fra næstformanden i Dansk Funktionærforbund Juhl Larsen vedrørende nye lovbestemmelser for marketendere.

21. april.

Skrivelse fra marketenderibestyrer Julius Laurson vedrørende sidestilling af marketendervirksomhed med detailhandlervirksomhed.

22. april.

Skrivelse fra formanden for Foreningen af Politimestre i Danmark om ændring af bestemmelsen i beværterlovens § 20, stk. 7 - fornyelse af bevilgninger, der er meddelt af overbevillingsnævnet.

Herefter er modtaget følgende henvendelser:

1966.

25. maj.

Forslag fra Foreningen af Pølseforhandlere i Danmark om at tilvejebringe adgang til beskæftigelse af anden medhjælp end ægtefælle, børn og børnebørn.

1. juli.

Henvendelse fra fru Elga Ranch, Randers, om at tage op til overvejelse ændrede bestemmelser om medhjælp til stader.

29. juli.

Skrivelse fra Dansk Iscremeforening vedrørende forhandling af andre varer fra de forretninger, der er godkendt til salg af soft-ice og konsumis i løsmål.

8. december.

Skrivelse fra A/S De danske Spritfabriker vedrørende forhandling af kartoffelmos som tilbehør til pølser, der forhandles fra fast stadeplads.

8. december.

Skrivelse fra Køndindustriens Fabrikantforening vedrørende medhjælp ved pasning af stader.

1967.

2. marts.

Skrivelse fra Foreningen af Pølseforhandlere i Danmark angående medhjælp og stader.

30. marts.

Skrivelse fra Landsudvalget for **K.F.U.M.**'s soldatermission i Danmark vedrørende aldersgrænsen for bestyrere af soldatermissionens soldaterhjem med svage beværterbevillinger.

24. juli.

Henvendelse gennem Handelsministeriet fra kriminaloverbetjent Kørner angående udvidelse af stadeholderes varesortiment.

24. juli.

Alkoholpolitisk udtalelse til regering og folketing fra Nordisk Independent Order of Good-Templars - modtaget fra indenrigsministeren.

2. august.

Skrivelse fra advokat Ege Nielsen for Dansk Automatbrancheforening om revision af bestemmelserne om afgift for opstilling af spilleautomater i restauranter, kaffebarer og cafeterier.

21. august.

Henvendelse fra formanden for Landsforeningen Den personlige Friheds Værn om at få lejlighed til overfor udvalget at fremsætte synspunkter vedrørende beværterlovens revision.

30. august.

Henvendelse gennem Handelsministeriet fra politimesteren i Hillerød om gebyr for duplikateksemplarer af beværterbevillinger.

1968.

8. januar.

Henvendelse gennem Handelsministeriet fra politimesteren i Hadsund om forhandling af varer fra udstillingsmontre i hotelreceptioner.

marts.

Gennem Handelsministeriet modtagne indberetninger fra Københavns Politi's bevillingskontor for 1965 og 1966.

4. maj.

Foreningen af Pølseforhandlere i Danmark om nye bestemmelser for erhvervet.

75. juli.

Skrivelse fra Foreningen af Sundhedskommissioner i Københavns Amt vedrørende ordens- og sundhedsforskrifter m.m. for restaurationer m.v.

19. august.

Skrivelse fra Handelsministeriet til Justitsministeriets udvalg vedrørende spørgsmålet om Danmarks ratifikation af FN's konvention om afskaffelse af alle former for racemæssig forskelsbehandling, bilagt a) notat af 25. april 1968 fra Justitsministeriets udvalg og b) udskrift af dombogen for Københavns Byrets 22. afdeling vedrørende dom afsagt den 6. december 1962.

1969.

8. januar.

Henvendelse gennem Justitsministeriet og Handelsministeriet fra politimesteren i Ålborg vedrørende opstilling af spilleautomater i restauranter.

København i oktober 1969

Knud Agbo
(formand)

Annette Jacobi

F. Markersen

O. Vestergaard Poulsen

Aage Sund

H. Bendixen

Gustav Jensen

Preben Nielsen

W. Reinhard

M. Wolf

K. E. Eriksen

Arne Jørgensen

Karl Olsen

Jørgen Bredholt

Jens Selmer

Ved arbejdet i udvalget har man haft disse henvendelser for øje, og ved det foreslåede lovudkast er de fremsatte synspunkter i vidt omfang tilgodeset.

Resultatet af udvalgets arbejde.

Vigtige spørgsmål for udvalget har været det for restauratørerhvervet særlige bevillingssystem og de særlige regler vedrørende finansieringen af erhvervet. Herom redegøres der i kapitel III og IV.

Kapitel V indeholder udvalgets udkast til forslag til en ny lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v. Hertil knytter sig bemærkninger til de enkelte bestemmelser, hvori udvalget nærmere motiverer de ændringer, som forslaget vil medføre i den gældende retstilstand på dette område.

Som bilag til lovudkastet er optrykt den gældende beværterlov, en oversigt over bestemmelserne i lovudkastet sammenholdt med beværterlovens bestemmelser, et notat om de på dette område i Grønland gældende bestemmelser samt en mindretalsredegørelse vedrørende finansieringsforhold i andre lande.

II. Hovedtræk af den hidtidige beværterlovgivning

Forud for beværterloven af 1912 fandtes bestemmelse om beværtning og gæstgiveri samt om handel med stærke drikke på landet i den dagældende næringslov: *Lov om håndværks- og fabriksdrift samt handel og beværtning m.m. af 29. december 1857*. Efter denne lov krævedes der til at drive beværtning i købstæderne almindelig næringsadkomst (borgerskab), medens der på landet »indtil videre« skulle kgl. bevilling til at drive sådan næring. Tilsvarende regler gjaldt for gæstgiveri (holde herbergersted eller kro).

Det var ikke tilladt at have mere end ét beværtningssted, og som hovedregel kunne beværternæringen ikke forenes med anden borgerlig næring. At beværte ved »sluttet bord«, at sende tillavet mad ud af huset samt at tage personer i logi ugevis eller for længere tid var fri næring.

I købstæderne var der således ingen begrænsninger med hensyn til antallet af beværtninger, og i provinsbyerne steg disses antal da også fra 1 for hver 238 indbyggere i 1840 til 1 for hver 122 indbyggere i 1870.

Ved *lov nr. 73 af 23. maj 1873* om forandring i og tillæg til næringsloven af 29. december 1857 blev der derfor givet adgang for kommunalbestyrelserne i købstæderne til gennem en vedtægt at fastsætte, i hvilket omfang disse adkomster skulle kunne meddeles i kommunen.

Ved *lov nr. 121 af 20. april 1906* om et midlertidigt tillæg til næringsloven af 29. december 1857 blev det dernæst fastsat, at de i næringsloven omhandlede gæstgiveradkomster kun gav adgang til at beværte »rejsende, der herbergeres i gæstgiveriet«.

Lov nr. 104 af 10. maj 1912 om beværtning og gæstgiveri samt om handel med stærke drikke, der var den første egentlige beværterlov, foreskrev, at der såvel på landet som i købstæderne skulle bevilling til udøvelse af beværtervirksomhed, hvad enten der i beværtningen udsænkedes stærke drikke eller ikke. Der kræve-

des stadig bevilling til at drive gæstgiveri på landet, ligesom gæstgivernæring i købstæderne fortsat kunne udøves i henhold til almindelig næringsadkomst (borgerskab). Det blev udtrykkeligt fastsat, at adkomst på gæstgivernæring ikke gav ret til at beværte andre end de i gæstgiveriet boende, på landet dog tillige rejsende. De i gæstgiveriet boende omfattede såvel de, der overnattede, som tilrejsende der lejede værelse til privat afbenyttelse. Medens disse næringsadkomster sædvanligt udfærdigedes for indehaverens livstid, skulle bevillingernes tidsvarighed fastsættes ved en af kommunalbestyrelserne, på landet amtsrådene, udarbejdet vedtægt. Tidsrummet kunne fastsættes således, at bevillingen enten gjaldt for livstid eller for et bestemt åremål. For landets vedkommende begrænsedes bevillingernes antal ikke, men det bestemtes, at antallet af bevillinger i købstæderne skulle fastsættes i vedtægten, og at antallet af bevillinger med ret til udsenkning af stærke drikke sædvanligt ikke måtte overstige en bevilling for hver 350 indbyggere. Spørgsmålet om udfærdigelse af bevillinger i købstæderne henlagdes til særlige bevillingsnævne, medens bevillingerne på landet blev givet af amtsrådet, der dog ikke kunne give bevillinger, som ikke var indstillet af sognerådet.

Loven lempede forskrifterne om kun ét beværtningssted til alene at omfatte kommunen, og indenrigsministeren kunne efter indstilling fra kommunalbestyrelsen undtage herfra.

Endvidere gav loven af 1912 en række særlige regler om adgangen til at få bevilling, om tilladelse til at benytte bestyrer, om afgrænsningen af begrebet »stærke drikke«, om lokaleforhold, om lejlighedstilladelser, om beværtning i foreninger og ved »sluttet bord«, om lukketider, om udsenkning af stærke drikke til mindreårige samt en række andre bestemmelser, af hvilke flere endnu er gældende, for nogles vedkommende uændret.

Den følgende beværterlov, lov nr. 99 af 29. marts 1924 om beværtning og gæstgiveri samt om handel med stærke drikke, videreførte den ved loven af 1912 optrukne linje for reguleringen af disse næringer. Antallet af bevillinger i købstæderne med ret til udskænkning af stærke drikke måtte nu sædvanligt ikke overskride 1 bevilling for hver 450 indbyggere, og bevillinger kunne ikke gives på livstid, men længst for 8 år ad gangen.

Den af befolkningen på landet tidligere i det væsentlige gennem sognerådene udøvede indflydelse blev i fortsættelse af en gradvis udviklet praksis udvidet gennem forskrifter om afholdelse af kommuneafstemninger angående beværter- og gæstgiverbevillingers meddelelse. Afstemning skulle ske, når 1/3 af sognerådets medlemmer eller 35 pct. af vælgerne begærede dette. Ligeledes kunne sognerådet modsætte sig, at der blev givet næringsadkomst til forhandling af stærke drikke.

Ved lov nr. 129 af 15. marts 1939 om beværtning og gæstgiveri samt om handel med stærke drikke udbyggedes de hidtil fulgte principper, uden at der skete afgørende principielle ændringer.

Bevillingernes løbetid, der havde været på højst 8 år, blev nu fastsat til mindst 5 og højst 8 år, idet åremålet skulle være ens for alle bevillinger inden for et bevillingsnævns område. Antallet af »stærke« bevillinger i købstæder med over 10.000 indbyggere blev nedsat til 1 for hver 550 indbyggere og i købstæder med under 10.000 indbyggere blev bevillingsantallet 1 for hver 450 indbyggere.

Forbudet mod, at en beværter drev mere end én virksomhed i kommunen lempedes ved, at politiet, i København magistraten, kunne tillade, at en beværter, der overtog en ny virksomhed, i indtil 6 måneder måtte drive denne virksomhed sammen med sin hidtidige virksomhed. Bestyrelladelser gav alene adgang til at overlade den daglige drift af beværtningen til en af den pågældende myndighed godkendt person. Til at lede den daglige drift af virksomheder, der ejedes af selskaber m.v. og dødsboer, skulle der antages en bestyrer.

Ved 1939-loven blev ethvert salg af stærke drikke, herunder øl, fra automater som hovedregel forbudt også i restaurationslokaler. Salg »ud af huset« af tilberedte madvarer, der hidtil havde været fri næring, kunne nu kun ske i henhold til næringsbrev.

Til forsamlingsbygninger i landkommuner kunne der ikke knyttes beværterbevilling med ret til udskænkning af stærke drikke.

Kravet om beværterbevilling uden ret til udskænkning af stærke drikke lempedes for faste studepladser, idet der hertil alene skulle stude-tilladelse fra politiet, i København magistraten. Stude-tilladelsen gav alene adgang til at forhandle pølser med tilbehør, iscreme, smørrebrød i pakker, kaffe, te, cacao og mælk, og kommunen fik adgang til, ved generelle regler, at fastsætte begrænsninger heri.

Også pensionsreglerne lempedes, således at politiet med samtykke af kommunalbestyrelsen kunne tillade, at pensionsvirksomheder uden at have næringsadkomst som gæstgiver, kunne tage personer i logi for 2 nætter ad gangen.

Endelig fastsatte loven en række begrænsende bestemmelser for marketenderivirksomhed med krav om adgangskontrol og ansættelse af en særlig marketender.

Beværterloven af 1939 afløstes af den nu-gældende beværterlov *lov nr. 207 af 7. juni 1958*, der trådte i kraft den 1. januar 1959.

Ved denne lovændring skete der en række betydningsfulde ændringer i den tidligere beværterlovgivning, således kunne adkomst på såvel beværternæring som gæstgivernæring herefter alene gives ved bevilling, idet den tidligere ordning, hvorefter der skulle næringsbrev til gæstgivernæring i købstæderne, bortfaldt. Samtidig blev der givet mulighed for, at få midlertidige tilladelser til at drive beværter- eller gæstgivernæring i tilfælde, hvor en bevillingsansøgning er indgivet med henblik på overtagelse af en bestående virksomhed. Endvidere fik de lokale bevillingsmyndigheder hjemmel til, under særlige omstændigheder, foruden vinter- og sommerbevillinger at give bevillinger gældende for halvdelen af det vedtægtsmæssige åremål.

Antallet af bevillinger, med ret til udskænkning af stærke drikke, blev i købstæder med 40.000 indbyggere eller derover, nedsat til 1 for hver 600 indbyggere, medens det for købstæder med et indbyggerantal under 40.000 blev fastsat efter en graderet skala, således at bevillingsantallet må svare til 1 for hver 400 for de første 4.000 indbyggere, 1 for hver 600 af de næste 6.000 indbyggere, 1 for hver 750 af de næste 15.000 indbyggere, samt 1 for hver 1.000 for den del af indbyggerantallet, der overstiger 25.000 indbyggere.

Den hidtidige adgang til, at en beværter eller

gæstgiver med Handelsministeriets tilladelse, kunne have flere faste forretningssteder i samme kommune, blev udvidet og i forbindelse hermed opstilledes der krav om, at personer, der har fået sådan tilladelse, eller som driver virksomhed inden for flere kommuner, kun kan lede den daglige drift af virksomheden fra et af forretningsstederne, således at de øvrige forretningssteder, medmindre handelsministeren dispenserer herfra, skal have en bestyrer. Endvidere blev der givet handelsministeren hjemmel til, efter erklæring fra bevillingsmyndighederne at tillade, at der fra beværtningslokaler i stormagasiner drives beværtning med udskænkning af stærke drikke, uanset om beværtningslokalerne står i direkte forbindelse med salgslokalene.

Der indførtes nye stadebestemmelser, blandt andet således, at statetilladelse kan gives for 3 år ad gangen. I øvrigt gives statetilladelse - i modsætning til tidligere - også til stade på privat grund, når offentligheden har uhindret adgang til stadepladsen.

Pensionatsreglerne skærpedes på den måde, at politiet med samtykke af kommunalbestyrelsen, nu kun kan tillade, at pensionatsvirksomheder uden at have næringsadkomst som gæstgiver kan tage personer i logi for 3 nætter ad gangen mod tidligere for 2 nætter ad gangen. Dernæst gav den nye lov mulighed for, at forsamlingshuse på landet kan opnå beværterbevilling med ret til udskænkning af stærke drikke.

Ved loven blev der givet mulighed for længere åbningstider i restauranterne for at modvirke oprettelsen af natklubber og smugkroer.

Endelig udbyggede loven de detaljerede og begrænsende bestemmelser for marketenderivirksomhed og indførte blandt andet den nye regel, at marketenderitilladelse ikke giver ret til udskænkning af andre stærke drikke end øl, ligesom sådanne andre drikke ej heller må nydes i de pågældende lokaler. Endvidere kunne marketenderivirksomhed ikke længere drives som selvstændig næringsvirksomhed.

Beværterloven af 1958 er ændret 2 gange, dels ved *lov ur. 214 af 7. juni 1963* og dels ved *lov ur. 214 af 8. juni 1966*.

Efter ændringsloven af 1963 forbydes det beværtere og gæstgivere at modtage lån, herunder lån af inventar, indskud eller usædvanlig kredit fra nogen, som fremstiller eller forhandler drikkevarer.

Sådanne bevillingshavere må ej heller påtage sig forpligtelser, for hvis opfyldelse der stilles sikkerhed af de samme kredse, eller fra disse modtage gaver af ikke ubetydelig værdi bestemt til anvendelse i bevillingshaverens virksomhed.

Ændringsloven af 1966 indeholder en række mindre ændringer, der til en vis grad er en følge af gennemførelsen af den nye næringslov. Herudover blev adgangen for handelsministeren til at tillade stormagasiner at drive beværtervirksomhed med ret til udskænkning af stærke drikke i lokaler, der står i forbindelse med salgslokalene, udvidet til også at omfatte andre detailhandelsvirksomheder af lignende størrelse og med tilsvarende varesortiment. Herved har man haft for øje virksomheder med et butiksbareal på mindst 1000 m² og et varesortiment, der omfatter såvel fødevarer som »ikke-fødevarer«.

Herefter foreligger der 5 kategorier af bevilling til at udøve næring, der omfattes af den gældende beværterlov:

Bevilling på beværternæring med ret til udskænkning af stærke drikke.

Bevilling på beværternæring uden ret til udskænkning af stærke drikke.

Bevilling på konditornæring.

Bevilling på gæstgivernæring med ret til udskænkning af stærke drikke.

Bevilling på gæstgivernæring uden ret til udskænkning af stærke drikke.

Bevilling på konditornæring kan kun gives uden ret til udskænkning af stærke drikke, men Handelsministeriet kan, når omstændighederne taler herfor, tillade forening af sådan næring med beværternæring med ret til udskænkning af stærke drikke.

Endvidere kan politiet give lejlighedstilladelser til beværtning ved møder og fester og lignende, og stående tilladelser til forsamlingsbygninger på landet kan gives for 6 måneder ad gangen, såfremt der ikke er tale om udskænkning af stærke drikke.

Hertil kommer i øvrigt en række forskellige former for tilladelser til særlige arter af beværternæring, såsom statetilladelser, pensionatstilladelser og marketenderitilladelser.

III. Bevillingssystemet m. v.

Udvalgets overvejelser og indstilling.

I modsætning til en række andre lande er det her i landet sædvanligt, at daglige måltider kun indtages i hjemmet eller på arbejdspladsen, og i ikke ringe omfang i form af medbragt mad, således at hovedparten af befolkningen kun spiser på restauranter ved særlige lejligheder, hvor man til gengæld ønsker et måltid, hvis standard ligger over forbrugernes sædvanlige måltider. Som følge heraf er en betydelig del af restauranterne ikke indstillet på servering af mad overhovedet, og på de fleste egentlige spiserestauranter er hovedvægten lagt på tilfredsstillelse af behovet hos det publikum, der lejlighedsvis spiser på restaurant.

Efter udvalgets opfattelse har samfundsudviklingen, den stigende tilgang af gifte kvinder til erhvervslivet og de ofte lange afstande mellem hjem og arbejdsplads, gjort det ønskeligt, at der bliver en større adgang til at spise ude til en pris, der er overkommelig for den almindelige forbruger. Udvalget har derfor set det som sin opgave at udarbejde et udkast til en beværterlov, der — uden at modvirke de ærdelighedsmæssige hensyn, som bør varetages gennem denne lovgivning — giver mulighed for at fremme en udvikling hen imod en ændring af restaurantstrukturen, der tilgodeser behovet for gode og billige spisesteder.

Udvalget finder, at dette vil kunne ske gennem en liberalisering af beværterlovgivningen svarende til den liberalisering, der har fundet sted ved den nye næringslov, navnlig ved ophævelse af det gældende forbud mod, at en restauratør har flere forretningssteder i samme kommune, og forbudet mod at en restauratør inden for kommunen driver anden najringsvirksomhed.

Også det gældende bevillingssystem vil kunne have konkurrencebegrænsende virkninger, og under hensyn hertil og til ønsket om at gennemføre en forenkling af lovens administration, har spørgsmålet om opretholdelse af det gældende

bevillingssystem været et centralt spørgsmål for udvalget.

For så vidt angår de hotel- og restaurationsvirksomheder, hvor der ikke serveres stærke drikke, finder man, at der ikke fortsat er behov for at opretholde den meget krævende administration af et sådant bevillingssystem.

Sådanne afholdsrestauranter og afholdshoteller, konditorier og lignende virksomheder bør efter udvalgets opfattelse kunne etableres og drives i alt væsentligt på samme næringsretlige grundlag som en bagerforretning eller en viktualieforretning.

Herved opnås, at man for disse hoteller og restauranter og andre serveringssteder får en lettere adgang for etablering samtidig med, at man sikrer fuldkommen lige vilkår for denne form for erhvervsudøvelse. Samtidig opnås en betydelig forenkling i administrationen.

Også for så vidt angår restauranter, der serverer stærke drikke, har man i udvalget overvejet spørgsmålet om at forlade bevillingssystemet.

Uanset de fordele, der muligt ville kunne være forbundet hermed, har dog et flertal i udvalget været af den opfattelse, at i det omfang, der er tale om servering af stærke drikke, vil det være nødvendigt fortsat at have et særligt bevillingssystem.

For at bevare et bevillingssystem ved servering af stærke drikke, taler først og fremmest ærdelighedsmæssige betragtninger. Selv om der på dette område måtte være sket fremskridt gennem de sidste 50 år, er det dog udvalgets opfattelse, at der fortsat er et problem, som man er nødt til at tage hensyn til ved udformningen af en ny lov. Som de tidligere beværterlove, må en ny lov på dette område også have et ærdelighedsmæssigt sigte, hvilket efter udvalgets opfattelse bedst varetages ved at opretholde det eksisterende bevillingssystem ved servering af stærke drikke.

Man finder, det er nødvendigt, at der kan

udøves et vist skøn, forinden en erhvervsdrivende får mulighed for at etablere sig med en restaurationsvirksomhed, hvor der kan nydes stærke drikke, ligesom man mener, det er af afgørende betydning for en opretholdelse af vor restaurationsstandard, at indehavere af sådanne restaurationer kan risikere at miste deres erhverv, hvis de ikke driver deres virksomhed på tilfredsstillende måde.

De kommunale repræsentanter i udvalget har i forbindelse hermed lagt megen vægt på, at det også fortsat bliver kommunalbestyrelserne, **der** på dette område er bevillingsmyndigheder, fremfor at denne myndighed - som man har været inde på - skulle overgå til politiet. Herved er der især henvist til, at et kollektivt, alsidigt sammensat organ, som kommunalbestyrelsen eller et af denne nedsat udvalg, har den største mulighed for, ved behandlingen af en ansøgning om alkoholbevilling, at nå frem til den samfundsmæssigt bedste afgørelse.

Der er også i denne forbindelse peget på, at det ville være i strid med den forestående kommunalreform, om man, samtidig med at kommunerne gøres endnu bedre egnede til at løse lokale offentlige opgaver, fratog kommunalbestyrelserne myndighed til at behandle ansøgninger om alkoholbevillinger. Desuden knytter der sig fra kommunal side den største interesse **til**, i forbindelse med løsning af en række sammenhængende kommunale opgaver, at være medbestemmende om, hvor alkoholbevilling placeres, og de kommunale repræsentanter mener derfor, at bevillingsmyndigheden bør ligge hos primærkommunerne.

De kommunale repræsentanter finder det i høj grad u hensigtsmæssigt og klart stridende mod kommunernes interesser, hvis bevillingsafgørelsen henskydes til politimesteren. De finder ikke, at praksis ved behandlingen af sager vedrørende indrømmelse af alkoholbevillinger vil blive mere ensartet ved henlæggelsen af kompetence til en række enkeltpersoner (politimestrene) fremfor til kollektive, politisk ansvarlige organer som kommunalbestyrelserne eller de særlige udvalg. Det bemærkes herved, at de kommunale råd på mangfoldige områder, ifølge den gældende lovgivning løser opgaver, i hvilke der til kommunalbestyrelsen er henlagt skøn, uden at der herved har kunnet konstateres afgørende uensartethed i behandlingen af de for de kommunale råd forelagte sager.

De synspunkter, der således er gjort gældende af de kommunale repræsentanter i udvalget,

har man i det al væsentlige kunnet tiltræde, således at man foreslår, at bevillingssystemet i det omfang, det opretholdes, fortsat bør være henlagt under det kommunale selvstyre, idet man netop inden for de lokale områder - med bistand af politiet - må have det bedste og sikreste overblik over, hvorvidt der er grundlag for at give eller nægte sådanne bevillinger.

For i videre omfang end nu, at kunne tilgodese de synspunkter, der ligger til grund for de overvejelser om at henlægge afgørelsen af spørgsmålet, om en person skal have ret til at servere stærke drikke, til politiet, er det udvalgets opfattelse, at der også i bevillingens løbetid bør åbnes adgang for administrativ tilbagekaldelse af bevillingen, hvis virksomhedens drift giver anledning til alvorlig klage; således hvis en bevillingshaver har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen frosømmelse i virksomheden, og de udviste forhold giver grund til at antage, at virksomheden ikke fremtidig vil blive drevet på forsvarlig måde. Man finder, at en sådan tilbagekaldelsesadgang bør tillægges et landsbevillingsnævn, hvis sammensætning og administrative område i øvrigt i det væsentlige foreslås at skulle svare til det nuværende overbevillingsnævn. Det er en selvfølge, at en sådan administrativ inddragelse af bevillingen kun bør kunne ske under domstolskontrol.

Et mindretal - *Arne Jørgensen* - mener, at udvalgets overvejelser burde være resulteret i et forslag om en fuldstændig afskaffelse af bevillingssystemet. Lovrevisionen bør føre til

- a. en liberalisering af erhvervet med henblik på at opnå lige vilkår i adgangen til erhvervsudøvelse, fremkalde nyt initiativ og en større konkurrence samt
- b. en virkelig forenkling af loven og dens administration.

Dette program kan efter mindretallets opfattelse gennemføres ved en afskaffelse af bevillingssystemet, en ophævelse af de i 1963 gennemførte finansieringsbestemmelser, samt en fri adgang til etablering af et ubegrænset antal forretningssteder. I fortsættelse af disse betragtninger har mindretallet skitseret en ordning, hvor efter adkomst til erhvervsudøvelse skal hvile på et næringsbrevsystem, hvor opnåelse af adkomst *er et retskrav*, for så vidt ansøgeren opfylder de i loven stillede betingelser. Lovens betingelser må være strengere, hvor adkomsten også skal give ret til servering af stærke drikke,

idet loven i dette tilfælde må stille særlige krav til ansøgerens adfærd.

Administrationen af et sådant adkomstsystem bør overlades til politimestrene med Handelsministeriet - i visse tilfælde eventuelt Justitsministeriet - som ankeinstans og ved mere vidtrækkende afgørelser med rekurs til domstolene, i hvert fald i de tilfælde, hvor det drejer sig om en nægtelse eller fratagelse af adkomsten. Ved bedømmelsen af ansøgerens/adkomsthaverens adfærd, vil der blive tale om udøvelsen af et skøn af politimæssig karakter. Dette skøn kan dog hos den lokale myndighed blive begrænset mest muligt ved udstedelse af ministerielle retningslinjer, hvortil kommer en mulighed for anke til højere myndigheder og rekurs til domstolene. Det må i denne forbindelse erindres, at politimyndighederne, såvel efter den gældende beværterlov, som efter det i nærværende betænkning indeholdte lovudkast, i stort omfang træffer vigtige afgørelser på basis af et skøn. I øvrigt kan også henvises til næringslovens regler om udstedelse af næringsbreve til vekselrere og ejendomshandlere, hvor politimestrene - i København magistraten - administrerer ordningen, selv om næringsbrev kan nægtes, hvis den pågældende er dømt for strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af den pågældende næring.

Et adkomstsystem efter disse retningslinjer tilsigter ikke og vil ikke afsvække de krav, der må stilles til adkomsthaverens moralske kvalifikationer. Det er tværtimod mindretallets opfattelse, at der er mulighed for en mere effektiv politimæssig kontrol ved helt at placere ansvaret for ordningens administration hos politimyndighederne. Ædruelighedsmæssige synspunkter kan derfor ikke tale imod den skitserede ordning, der tillige giver de bedste muligheder for en væsentlig forenkling af administrationen. Samarbejdet mellem kommunale myndigheder og politi på beværterlovområdet, er erfaringsmæssigt meget tidkrævende og giver ikke sjældent anledning til komplikationer. De kommunale myndigheders interesse i at udøve kontrol med den stedlige placering af hoteller og restauranter kan - og bør alene - administreres gennem bygnings- og byplanlovgivningen.

Hvis bevillingssystemet ønskes opretholdt i overensstemmelse med flertallets opfattelse, kan mindretallet fuldt ud tilslutte sig, at bevillingsmyndigheden bør være kommunalbestyrelsen med mulighed for anke til et landsbevillings-

Udvalgets forslag indebærer, at de foran omhandlede 5 kategorier af bevillinger og de særlige stadeltilladelser, således vil blive afløst af kun 2 former for næringsadkomst:

- 1) næringsbrev til udøvelse af den af loven omfattede virksomhed
- 2) sådant næringsbrev i forbindelse med alkoholbevilling til de af loven omfattede virksomheder, der serverer stærke drikke.

Hertil kommer så — som hidtil — særlige lejlighedstilladelser samt marketenderitilladelser og pensionatilladelser.

Efter etablering af adgangen til administrativ fratagelse af en bevilling finder udvalgets flertal, at der ikke er grund til at opretholde bevillinger med en kortere gyldighedsperiode end 8 år. Herfor taler yderligere, at reglerne for bevillingernes udfærdigelse, herunder deres gyldighedstid, bør være ens for hele landet, samt at der ved etableringen af en restauration ofte er tale om meget betydelige investeringer, som den enkelte restauratør ikke vil kunne afskrive på mindre end 10 år. Herved overflødiggøres også de hidtidige lokale bevillingsvedtægter.

Man finder dog, at der, når særlige omstændigheder taler derfor, bør være mulighed for at give bevillingen for 4 år, d.v.s. halvdelen af bevillingsperioden, svarende til de gældende bestemmelser. Ligeledes bør en bevilling fortsat kunne gives alene for vinter- eller sommerhalvåret.

Et mindretal — *formanden, Markersen, Vestergaard Poulsen* - foreslår med tilslutning fra Skyum Nielsen, at bevillingernes gyldighedstid nedsættes til 5 år, idet man mener herved at kunne medvirke til en højnelse af restaurationsernes standard, idet en kortere gyldighedstid i større grad vil ansøre restauratørerne til at drive deres virksomhed på bedste måde for at sikre sig, at bevillingen forlænges ved gyldighedstidens udløb.

Ved den nye udformning af bevillingssystemet, er der i øvrigt i udvalget enighed om at foreslå, at man forlader den nuværende sondring mellem købstæder og landdistrikter. I øjeblikket er det således, at bevillinger i købstæder endeligt gives eller nægtes af kommunalbestyrelsen, medens disse afgørelser på landet træffes af amtsrådet, i visse tilfælde under rekurs til Handelsministeriet.

Ved gennemførelsen af kommunalreformen ophæves sondringen mellem forskellige slags kommuner, hvorved landkommuner vil indgå i

nye storkommuner med et udbygget administrationsapparat, hvorefter det vil være umuligt at opretholde en sondring mellem land og by.

I forbindelse hermed foreslår man også at afskaffe den nuværende adgang til i disse områder at holde kommuneafstemning om, hvorvidt en bevilling skal gives eller nægtes. Man skønner, at dette institut, der i øvrigt anvendes i begrænset omfang, ikke har praktisk betydning i ædruelighedsmæssig henseende.

Hidtil har beværterlovgivningen indeholdt bestemmelser, der begrænser det antal beværtninger med udsænkning af stærke drikke, som kan etableres i hver kommune, afhængig af den enkelte kommunes indbyggerantal. Imidlertid udnytter man i langt de fleste tilfælde ikke det lovlige bevillingstal, og i de kommuner, hvor bevillingstallet er opbrugt, har overbevillingsnævnet af turistmæssige grunde, i flere tilfælde alligevel givet bevilling.

På baggrund heraf foreslår man derfor, at bestemmelser af denne karakter ikke videreføres i en ny lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.

Ligesom man inden for næringslovgivningen afskaffer det såkaldte én-butik system fra 1. januar 1970, mener man inden for nærværende lovgivning, at måtte gå ind for en ophævelse af bestemmelsen om, at restauratører ikke — medmindre der dispenseres - må have mere end ét forretningssted i samme kommune. Dette forslag vil, efter udvalgets opfattelse, kunne modvirke de uheldige virkninger, der måtte være af den lovfæstede konkurrencebegrænsning. Den friere konkurrence, der herved bliver mulighed for, vil også åbne adgangen for etablering af de såkaldte »kæderestauranter«; - en fra andre lande velkendt type af egentlige spiserestauranter. Stordriftens fordele bør også inden for restaurationslivet komme forbrugerne til gode, og man mener, det derfor vil være gavnligt på denne måde inden for denne branche at give grundlag for virksomheder, der vil og kan tage risikoen for gennemførelsen af en forretningspolitik, hvis grundlæggende princip er stor omsætning og lavest mulige priser, i lighed med den udvikling der navnlig i de sidste 10 år har gjort sig gældende inden for store områder af detailhandelen.

Ved overvejelserne vedrørende dette forslag må man dog være opmærksom på, at det vil være en følge af forslaget om opretholdelse af bevillingssystemet for virksomheder, der serverer stærke drikke, at det ligger i den enkelte

kommunalbestyrelses hånd og beror på dennes tillid til vedkommende restauratør, om han kan få tilladelse til at drive mere end én virksomhed, hvor der kan serveres stærke drikke.

Det skal i denne forbindelse bemærkes, at udvalget mener, at det fortsat bør være hovedreglen, at en restauratør selv skal drive sin virksomhed, og hvor restauratøren har flere forretningssteder, må det forlanges - for at ansvaret for virksomhedens daglige drift ikke forflygtiges - at hvert af disse forretningssteder, bortset fra det som en restauratør selv leder, ledes af en dertil godkendt bestyrer.

I forbindelse med udvalgets overvejelse om den størst mulige frigørelse af konkurrencen på dette område har man også været inde på, om man burde ophæve det hidtidige forbud mod, at restaurationsvirksomhed drives i lokaler, der benyttes til anden næringsvirksomhed, eller i lokaler, der står i direkte forbindelse med sådanne. Under disse overvejelser er udvalget kommet til det resultat, at man af erhvervs-mæssige og administrative grunde ikke bør opretholde kravet om, at restaurationsvirksomhed med alkoholbevilling ikke må drives i lokaler, der står i direkte forbindelse med lokaler, der benyttes til anden næringsvirksomhed. Ædrueligheds- og sundhedsmæssige hensyn samt de gældende lukkelovsbestemmelser må dog, efter udvalgets opfattelse, normalt føre til en opretholdelse af forbudet mod servering af stærke drikke i lokaler, der benyttes til anden næringsvirksomhed eller i lokaler, som står i forbindelse med andre salgslokaler, hvortil der ikke er særskilt adgang fra gaden. Med andre ord, man mener, at der fortsat ikke i selve restaurationslokalerne må kunne drives anden næringsvirksomhed.

I forbindelse hermed foreslås dog udvidede undtagelsesbestemmelser, hvorefter lokaler i hoteller, foreninger samt i stormagasiner og forretninger af lignende størrelse undtages efter nærmere af handelsministeren fastsatte retningslinjer.

Blandt de spørgsmål, man også har drøftet, er aldersbetingelsen for at få alkoholbevilling. Udvalgets flertal foreslår, at man opretholder en aldersgrænse på 25 år.

Et mindretal - *Eriksen* og *Annette Jacobi* - finder, at denne aldersgrænse er for høj og udtaler herom, at efter de hidtil gældende regler skulle man for at opnå beværterbevilling såvel med som uden stærke drikke være fyldt 25 år.

Den omhandlede aldersbetingelse kunne dog fraviges, jfr. den gældende beværterlovs § 39, stk. 3, hvorefter adkomst ifølge (enhver) bevilling ved en mands død gik over til den indtil hans død med ham samlevende hustru uden hensyn til hendes alder. Den gældende lov har således ikke været fremmed for, at virksomheder, uden hensyn til deres karakter, med udskænkning af stærke drikke i visse situationer kunne drives af personer under 25 år.

Det almindelige udgangspunkt for fastsættelse af et alderskriterium for erhvervelse af næringsrettigheder må efter mindretallets opfattelse være den til enhver tid gældende myndighedsalder. På fælles-nordisk basis finder der for tiden overvejelser sted med henblik på ned-sættelse af myndighedsalderen, og man sigter, efter hvad der foreligger oplyst, imod en myndighedsalder på 20 år. En fastholdelse af udkastets 25 års grænse vil således forøge afstanden til den fremtidige myndighedsalder med 1 år.

Den almindelige tendens går i retning af at give myndige personer adgang til de almindelige næringsrettigheder uden hensyn til alder i øvrigt. I situationer, hvor der er tale om udskænkning af stærke drikke, kan det måske undertiden være nødvendigt at stille særlige krav om ansvarsbevidsthed, modenhed og robusthed, som forudsætter en højere alder. Ifølge udkastet kan en myndig person imidlertid erhverve adkomst til at drive en almindelig spisestaurant. Det synes mindre rimeligt, om ung alder skulle udelukke den pågældendes adgang til udskænkning af stærke drikke i forbindelse hermed. Efter lovudkastet kan dette også finde sted med handelsministeriel dispensation i situationer, hvor den pågældende virksomhed drives af et selskab, jfr. § 14, stk. 2. I modsætning til, hvad tilfældet er under den gældende lov, hvor Handelsministeriet kun kunne dispensere, såfremt flertallet af bestyrelsens medlemmer opfylder de personlige betingelser, kan Handelsministeriet efter udkastet dispensere, også hvor eksempelvis samtlige bestyrelsens medlemmer måtte være under 25 år.

Det forekommer mindretallet mindre rimeligt at forskelsbehandle virksomhederne på grundlag af det tilfældige moment, om de drives af en person eller et selskab. Man henleder i denne forbindelse opmærksomheden på, at alkoholbevillingen ifølge udkastets § 11 gives for et bestemt forretningssted, således at bevillingsmyndigheden har mulighed for at skønne

over, hvorvidt den pågældende person er tilstrækkelig moden til at drive netop denne virksomhed.

Principalt foreslår mindretallet følgelig, at aldersgrænsen for personer sænkes til den til enhver tid gældende myndighedsalder. *Subsidiært* vil man kunne tiltræde, at der åbnes adgang for ministeriet til at dispensere fra aldersbetingelsen, også hvor der er tale om bevilling til personer.

På foranledning af et mindretal - *Eriksen, Markersen og Vestergaard Poulsen* med tilslutning fra Skyum Nielsen - har man drøftet, om en kommunalbestyrelse som vilkår for alkoholbevillingen skulle kunne fastsætte, at en »spisestaurant« ikke kan ophøre med at servere mad for udelukkende at servere drikkevarer.

Dette mindretal påpeger, at udvalgets opgave er at udarbejde forslag til en revision af loven »med henblik på en tilpasning til nutidens krav«. Ifølge mindretallets opfattelse skal revisionen således også tage sigte på at tilvejebringe mulighed for etablering af billige spisesteder, hvorved man forfølger det formål, som allerede fandt udtryk ved revisionen af beværterloven i 1958, jfr. den gældende lovs § 8, stk. 1, der gav handelsministeren adgang til at dispensere fra forbudet mod, at beværtere havde mere end ét beværtningssted, blandt andet i situationer, hvor det skønnedes, at der derved sikredes befolkningen en bedre adgang til gode og billige spisesteder. Den ved denne bestemmelse tilvejebragte mulighed for etablering af kæderestauranter er kun udnyttet i meget begrænset omfang, og bogstavelig talt ikke, hvor talen er om restauranter med udskænkning af stærke drikke.

Ved krigens begyndelse fandtes der i Københavns kommune godt 1.000 beværtningssteder med adgang til udskænkning af stærke drikke. I den forløbne tid er antallet imidlertid faldet med over 25 pct., således at der i dag kun findes godt 700 beværtningssteder med ret til udskænkning af stærke drikke, hvoraf godt 70 er knyttet til hoteller og ca. 50 til selskabslokaler og foreninger. Det antal beværtningssteder med ret til udskænkning af stærke drikke, der står til fuld rådighed for offentligheden, andrager **således godt 600.**

Det har ikke været mindretallet muligt at tilvejebringe oplysninger om, i hvilket omfang antallet af spiserestauranter er gået ned i den foran omhandlede periode. Man tager imidler-

tid næppe fejl i at antage, at den procentvise nedgang er betydeligt større end 25 pct. Selv om befolkningstallet i Københavns kommune er stagneret, er det antal personer, der har deres daglige arbejde i byen, i forhold til dengang, øget ganske overordentligt. Byens forsyning med spisesteder er således forringet i langt større grad, end tallene viser. Hertil kommer, at yderkvartererne og omegnskommunerne er komplet underforsynet med spiserestauranter.

Gennem Københavns politi er der tilvejebragt oplysning om, i hvilket omfang der inden for de enkelte politikredse overhovedet foreligger mulighed for madserving på restaurationer med udskænkning af stærke drikke. Ifølge det således tilvejebragte materiale findes der i Københavns kommune blandt det foran omhandlede antal beværtningssteder kun tilsammen 310 forretninger, hvor der overhovedet foreligger mulighed for servering af nogen art, d.v.s. smørrebrød og/eller en enkelt kold eller varm ret. I samtlige øvrige forretninger er der kun tale om udskænkning af øl og spiritus.

Fordelingen over byens område er imidlertid meget skæv; størstedelen af spiserestauranterne ligger naturligvis i den indre by. I bro- og yderkvartererne kan som hovedregel fastslås, at der kun er mulighed for madserving i henvend 25 pct. af forretningerne.

Medvirkende til den tendens, der er til stede til nedlæggelse af de eksisterende former for madserving, er restauranternes prisfastsættelse, der forudsætter en stor procentuel avance på drikkevarerne på bekostning af avancen på madservingen. Ved at opgive madserving kan restauratøren ved handel opnå en højere pris. Kapitaliseringen af den forventede avance er med til yderligere at accelerere de i forvejen høje restaurationspriser.

Hvad foran er gjort gældende for Københavns vedkommende, gælder formentlig også, omend i afsvækket grad, forholdene i købstæderne.

Det i udkastet indeholdte forslag, hvorefter den hidtidige afholdsbevilling bliver afløst af et næringsbrev, vil efter mindretallets opfattelse ikke være tilstrækkeligt til at imødegå den foran omhandlede udvikling.

Dette mindretal finder, at kommunalbestyrelserne som bevillingsmyndighed må have mulighed for at sikre sig, at spiserestauranterne fordeles og fastholdes i de enkelte kvarterer i overensstemmelse med, hvad bevillingsmyndighederne finder hensigtsmæssigt.

Heroverfor bemærker *udvalgets flertal*, at en udvikling hen imod færre restaurationsvirksomheder af ærdeligheds-mæssige grunde må anses for ønskelig, idet et større befolkningsunderlag pr. restauration muliggør en forsvarligere drift og en bedre indretning af virksomhederne.

Det af mindretallet påpegede fald i antallet af restaurationer i København kan derfor ikke betragtes som en uheldig udvikling, ligesom befolkningens muligheder for at indtage måltider uden for hjemmet ikke i første række er afhængig af antallet af spisesteder, men af disses kapacitet, prisniveau og standard. At en række restaurationer har opgivet madserving, hvor denne kun har været af mindre omfang, må antages i væsentligt omfang at skyldes de stigende krav, der stilles til indretning af køkkenerne, i forbindelse med vanskelighederne med at skaffe kvalificeret personale. Et offentligt krav om madserving på steder, hvor der ikke er den fornødne økonomiske basis herfor, vil derfor ikke alene medføre et samfundsmæssigt spild, men vil kunne forsinke og vanskeliggøre formålet med den foreslåede liberalisering, nemlig at højne restaurationsstandarden navnlig for spiserestauranter, ved at mindske befolkningsunderlaget for bestående eller påtænkte spiserestauranter og ved at vanskeliggøre driften af disse gennem konkurrencen om uddannet køkken- og serveringspersonale.

I de tilfælde, hvor der af lokale grunde måtte være et sagligt begrundet behov for at knytte den af mindretallet ønskede betingelse for at meddele eller forny en bevilling, vil dette i øvrigt kunne ske ved at lade bevillingen eller fornyelsen ske gennem landsbevillingsnævnet, der efter forslaget vil kunne stille et sådant vilkår. Et vilkår, hvis opretholdelse i øvrigt meget vanskeligt vil kunne kontrolleres, jfr. erfaringerne fra det tidligere svenske system med madtvang.

I det omfang, der med mindretallets forslag tilsigtes nedlæggelse af uheldige »ølrestauranter« ved at stille krav om madserving som betingelse for bevilling, findes det at være en rimeligere udvej at nægte ny bevilling ved ejerskifte, og man finder det af de i indledningen nævnte grunde ønskeligt, om bevillingsmyndighederne skærpede kursen over for restauranter af ringe standard.

At en nedlæggelse af madservingen i eksisterende restauranter skulle betyde en stigning i disse virksomheders salgsværdi forekommer usandsynligt, når en køber i forbindelse med overtagelsen frit selv vil kunne ophøre hermed.

Flertallet kan derfor ikke gå ind for det af mindretallet i denne henseende stillede forslag.

Det har været den almindelige opfattelse i udvalget, at det vil være hensigtsmæssigt at give mulighed for, at alle forskrifter af ordensmæssig, ædruelighedsmæssig og sundhedsmæssig karakter, der gælder for indretning og benyttelse af lokaler og lignende inden for hotel- og restaurationsvirksomhed m.v., i størst mulig udstrækning bliver ens for hele landet og så vidt muligt samles i én bekendtgørelse. Man mener herved også at kunne afhjælpe de vanskeligheder, det i øjeblikket giver for borgerne, når disse bestemmelser er så forskellige og findes spredt i lovgivningen.

Man har derfor i lovudkastet givet hjemmel for at samle og fastsætte sådanne bestemmelser, der hidtil har været indeholdt i beværterloven og i politi- og sundhedsvedtægterne.

Da sådanne reglers formål er vidt forskelligt, og da hverken sundhedsmyndigheder eller ordensmyndigheder er i stand til at varetage hinandens opgaver, må administrationen af bestemmelserne til sin tid lægges ud til forskellige organer, men da sundhedsvæsenets organisation i forbindelse med kommunalreformen er taget op til revision af Indenrigsministeriets kommission vedrørende den offentlige hygiejne m.v., har man fundet det mest hensigtsmæssigt ikke nu at fastsætte, hvilke myndigheder der skal administrere og føre tilsyn med disse regler, men at handelsministeren bemyndiges til senere at fastsætte dette.

Et mindretal — *Gustav Jensen* — har ikke kunnet tiltræde, at en sådan samlet bemyndigelsesbestemmelse optages i lovudkastet og har herved peget på, at der i vidt omfang er tale om anliggender inden for det kommunale selvstyre. Mindretallet finder derfor, at bestemmelser af denne art ikke hører hjemme inden for Handelsministeriets lovgivning, men at der på dette område af Indenrigsministeriet må tilvejebringes den eventuelt fornødne lovhjemmel.

Udvalget har ikke fundet, at det vil være påkrævet at opretholde en til beværterlovens § 10, stk. 4, svarende bestemmelse om, at enhver hoteltvært er forpligtet til at modtage kunder, idet man mener, at tiden er løbet fra denne bestemmelse. Bestemmelsen har kunnet modvirke race-diskrimination, men et justitsministerielt udvalg overvejer at foreslå et generelt forbud mod sådan forskelsbehandling ved betjening eller ydelse i erhvervsmæssig virksomhed med henblik på ratifikation af den af De Forenede Nationer i 1965 vedtagne konvention om afskaffelse af alle former for racemæssig forskelsbehandling.

Endvidere har man i forbindelse med overvejelserne vedrørende bevillingssystemet været inde på yderligere en række enkeltheder med hensyn til ændringer i den nuværende retstilstand på dette område. Resultatet af disse overvejelser vil fremgå af lovudkastet og de bemærkninger, der er knyttet til dets enkelte paragraffer.

IV. Finansieringsbestemmelser

Nuværende lovgivning.

Ved lov nr. 241 af 7. juni 1963 indførtes, som en ændring af den gældende beværterlov, visse bestemmelser, der indeholdt et forbud mod, at indehavere af adkomst på beværter- eller gæstgavernæring modtog lån, herunder lån af inventar, indskud eller kredit fra nogen, som fremstiller eller forhandler drikkevarer, samt at modtage kaution eller gaver fra sådanne leverandører.

De såkaldte »finansieringsbestemmelser« er indeholdt i beværterlovens § 1, stk. 9, 10 og 11, § 2, stk. 1, nr. 6, og § 3, stk. 1 og 2. Bestemmelserne er sålydende:

Stk. 9. »§ 1.

Indhavere af adkomst på beværter- eller gæstgavernæring må ikke uden tilladelse fra handelsministeren modtage lån, herunder lån af inventar, indskud eller usædvanlig kredit fra nogen, som fremstiller eller forhandler drikkevarer. Uden tilladelse fra handelsministeren må sådanne adkomsthavere ej heller påtage sig forpligtelser, for hvis opfyldelse der stilles sikkerhed af nogen, som fremstiller eller forhandler drikkevarer.

Stk. 10.

De i stk. 9, 1. punktum, indeholdte bestemmelser, finder tilsvarende anvendelse på gaver af ikke ubetydelig værdi, bestemt til at anvendes i adkomsthaverens virksomhed.

Stk. 11.

Bestemmelserne i stk. 9 finder ikke anvendelse med hensyn til lån, indskud eller sikkerhedsstillelse ydet af finansieringsinstitutter, hvis vedtægter sikrer en sådan uafhængighed af leverandører af drikkevarer, at de i henhold til nærværende bestemmelse har kunnet opnå handelsministerens godkendelse.

Stk. 1. § 2.

Til at vinde adkomst på beværter- eller gæstgavernæring udkræves

.....
.....

Nr. 6:

at han ikke har modtaget ydelser eller påtaget sig forpligtelser som nævnt i § 1, stk. 9.

§ 3.

Stk. 1.

Danske aktieselskaber og kommandit-aktieselskaber samt andre her i landet hjemmehørende selskaber med begrænset ansvar (herunder selskaber og foreninger med vekslende medlemstal eller vekslende kapital) kan erhverve adkomst på beværter- eller gæstgavernæring, når vedtægterne hjemler adgang til at drive den pågældende virksomhed, og når direktionen og samtlige bestyrelsesmedlemmer opfylder de i § 2, stk. 1, nr. 1-5, og stk. 2 opstillede betingelser. Intet medlem af direktion eller bestyrelse i et selskab, der driver beværter- eller gæstgavernæring, må i samme kommune selv drive sådan næring; de pågældende må ej heller være medlem af direktion eller bestyrelse i andre selskaber, der i samme kommune driver sådan virksomhed. I kommandit-aktieselskaber skal tillige de ansvarlige deltagere opfylde de i dette stykke anførte betingelser.

Stk. 2.

Efter den 1. oktober 1963 kan adkomst på beværter- eller gæstgavernæring uden tilladelse fra handelsministeren kun meddeles selskaber af den i stk. 1 nævnte art, når disses vedtægter indeholder bestemmelser om, at aktier (andelsbeviser) ikke kan udstedes eller overdrages til nogen, der fremstiller eller forhandler drikkevarer, at alle aktier (andelsbeviser) skal lyde på og noteres på navn, og at der til overdragelse kræves samtykke fra bestyrelsen. Adkomst kan først udfærdiges, når det på dertil af handelsministeren foreskrevet måde godtgøres, at selskabet ikke har modtaget ydelser eller indgået forpligtelser som nævnt i § 1, stk. 9.

Begrundelsen for indførelsen af disse bestemmelser var ifølge bemærkningerne til lovforlaget:

»Ønske om at søge tilvejebragt en lovmæssig sikring af en igennem en længere årrække bekræftet sædvane, hvorefter bryggere afholder sig fra at bidrage til finansiering af anlæg og drift af beværtninger og gæstgiverier. Den omhandlede ordning, der falder i tråd med de almindelige synspunkter, der her i landet anlægges på erhvervsudøvelsen inden for dette særlige felt, og som i øvrigt har vundet tilslutning fra alle sider inden for branchen, modsvares af det i beværterloven nedfældede prin-

cip, hvorefter det fulde retlige og økonomiske ansvar for disse virksomheders drift påhviler adkomsthaveren.«

Udvalgets overvejelser og indstilling.

Spørgsmålet om opretholdelse af finansieringsbestemmelserne har været indgående drøftet i udvalget, hvor et flertal finder, at disse bestemmelser ikke bør medtages i en ny lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.

Flertallet finder det uheldigt i en tid, hvor man forsøger at dæmpe op mod eller ophæve konkurrencebegrænsninger, at bevare sådanne begrænsninger specielt på restaurations- og hotelområdet. Der er tale om endog meget vidtgående konkurrencebegrænsninger, idet bestemmelserne omfatter såvel producenter som forhandlere (herunder også detailhandlere) af såvel stærke drikke som alkoholsvage og alkoholfri drikke.

Hertil kommer, at disse bestemmelser er af en sådan karakter, at forsøget på at gennemføre en kontrol må medføre en betydelig politimæssig indsats og også i øvrigt medføre en forøget administration.

Det er flertallets opfattelse - med henvisning til udvalgets kommissorium - at en ophævelse af disse bestemmelser vil være en nyttig liberalisering, som samtidig medfører en ikke uvæsentlig forenkling af loven og dennes administration. På den anden side ønsker flertallet at fremhæve, at de gældende finansieringsbestemmelser ikke har haft den ønskede virkning. Den udbredte finansiering af restauratører gennem drikkevareleverandører er ikke ophørt, siden bestemmelserne er trådt i kraft, idet der utvivlsomt finder omgåelse sted. Specielt når det drejer sig om udenlandske virksomheder, som ønsker at etablere sig her i landet eller ønsker at få afgørende indflydelse på danske virksomheder, vil det være praktisk taget umuligt at få konstateret, om finansieringsbestemmelserne er overtrådt. Selv uden direkte at omgå lovens bestemmelser er det endvidere muligt for drikkevareleverandører at få afgørende indflydelse på en restaurationsvirksomhed ved f.eks. at erhverve den ejendom eller det lejemål, hvori restaurationen er beliggende, for derefter at bortforpakte denne, hvilket man ikke kan skride ind overfor. Ligeledes kan der gennem etablering af kommanditselskaber foregå en finansiering, som ikke kan rammes.

Flertallet finder ikke, at afgørende æruelighedsmæssige grunde kan fremføres til fordel

for opretholdelse af finansieringsbestemmelserne, og at forbrugerinteresserne nærmest måtte tale imod sådanne begrænsninger, der vil virke hæmmende på en ellers rimelig konkurrence. En skærpelse af de gældende regler, som foreslået af et mindretal, vil efter flertallets opfattelse meget let føre til en fastlåsning af restaurationserhvervet, der vil ramme de unge driftige restaurationsfolk, som ikke uden visse finansieringsmuligheder vil være i stand til at opbygge nye restauranter.

Ønsket om en skærpelse af de gældende regler - og dermed en forstærket konkurrencebegrænsning - er efter flertallets opfattelse netop en bekræftelse af de synspunkter, som understreger betænkelighederne ved at opretholde de særlige finansieringsbestemmelser.

Et mindretal i udvalget - *Mar Hersen, Preben Nielsen, Reinhard, Vestergaard Poulsen* med tilslutning fra Skyum Nielsen - har ikke kunnet tiltræde disse synspunkter.

Dette mindretal anfører, at bestemmelser, der svarer til de nugældende finansieringsbestemmelser, bør opretholdes og foreslår derfor i lovudkastets § 14 og § 14A bestemmelser, der har til formål at opretholde de regler, der blev indført i bevarerloven i 1963. Endvidere foreslår mindretallet indsat en ny bestemmelse - § 14, stk. 1, nr. 5 - hvorved alene restauratører og hotelværter, men ikke fremstillere og engrosforhandlere af drikkevarer kan få alkoholbevilling, medmindre handelsministeren dispenserer.

Mindretallet fremhæver de foran gengivne bemærkninger ved det pågældende lovforslags fremsættelse i folketinget og anfører videre, at der ved fremsættelsen blev henvist til muligheden for at bevare denne ordening også i tilfælde af eventuel dansk tilslutning til Fællesmarkedet. Det blev udtalt, at denne ordening måtte anses for bedre passende til danske forhold end den ordening, der gælder i mange andre europæiske lande, hvor bryggerier og vinfirmaer i stort omfang ejer og driver kæder af restauranter eller finansierer sådanne, som så udelukkende eller overvejende fører ejernes eller den finansierende leverandørs produkter.

Af debatten ved lovforslagets 1. behandling i april 1962, Folketingstidende 1961-62, spalte 4382-4401, fremgår det, at lovforslaget vandt bred tilslutning ud fra ønsket om at sikre befolkningen det frie forbrugsvalg, samt ønsket om at opretholde en selvstændig, ansvarlig restauratørstand.

Som følge af, at der kunne opstå problemer med finansiering af restaurationskøb, såfremt den finansiering, der tidligere blev ydet af et mindre antal vinleverandører, bortfaldt, blev der af de berørte brancheforeninger tilvejebragt grundlag for et uafhængigt finansieringsinstitut, der kunne dække dette finansieringsbehov. Ved handelsministerens skriftlige fremsættelse af lovforslaget den 27. november 1962 oplystes, at det således var lykkedes at tilvejebringe en kapital for finansieringsinstituttet på henved 2 mill. kr., hvilket gav mulighed for udlån på ca. 14 mill. kr., hvoraf der på intet tidspunkt har været udlånt mere end 8 mill. kr.

Finansieringsinstituttets vedtægter er udformet på en sådan måde, at leverandører og leverandørorganisationer ikke har indflydelse på instituttets virksomhed. I tilfælde af instituttets ophævelse skal dets formue overføres til en fond til fremme af det danske restaurationshvervs interesser med særlig henblik på restauratørfagets ungdom. Bidragyderne har således måttet fraskrive sig muligheden for at få deres indbetalte indskud tilbage, dog gælder der en undtagelse for bankernes indskud.

Ved lovforslagets genfremsættelse og fornyede behandling i folketingsåret 1962/63 blev de synspunkter, der var fremsat ved forslaget 1. behandling i april 1962, videre uddybet, Folketingsstidende 1962-63, spalte 1715-1732, og forslaget blev endelig vedtaget i folketinget ved 3. behandling den 28. maj 1963 med 126 stemmer mod 6.

Der har fra forskellig side, bl.a. i den diskussion, der er opstået som følge af nedsættelsen af beværterlovudvalget, været fremført indvendinger mod beværterlovens finansieringsforbud. Det er således blevet gjort gældende, at finansieringsforbudet i et vist - ikke nærmere oplyst - omfang skal være blevet omgået derved, at leverandører af drikkevarer formidlede lån til restauratører, bl.a. i form af kaution for lån ydet af andre leverandører, der ikke er omfattet af lovens forbud. Ud fra dette synspunkt har man ønsket lovbestemmelsen ophævet. Såfremt der er tale om, at sådan omgåelse finder sted, synes det naturligt, at man tværtimod søger at udbygge bestemmelsen, således at myndighederne får bedre adgang til kontrol, og således at man af præventive grunde skærper straffebestemmelserne og navnlig indskærper, at det også er strafbart for leverandører og andre at yde eller medvirke til finansiering m.v. i strid med lovens bestemmelser.

I denne forbindelse skal bemærkes, at mindretallets forslag til finansieringsforbud i en ny lov er indskrænket til kun at gælde restaurations- og hotelvirksomhed med alkoholbevilling, medens cafeterier og andre afholdsrestauranter holdes uden for forbudet. Hermed bliver der antagelig bedre mulighed for at føre kontrol med bestemmelsernes overholdelse.

Om udenlandske erfaringer henviser mindretallet til redegørelsen, bilag 4. Mindretallet har lagt afgørende vægt på de heri indeholdte synspunkter.

Mindretallet anfører videre, at allerede forud for indførelsen af finansieringsforbudet i beværterloven af 1963 var udenlandske bryggerikoncerner begyndt at interessere sig for køb af danske restauranter, og det forekommer derfor naturligt at antage, at en ophævelse af finansieringsforbudet vil genoplive den interesse, der i 1963 var konstateret fra udenlandske bryggerier med henblik på også her i landet at oprette restauranter, der kun kan sælge de produkter, som bryggeriet tillader.

De udenlandske bryggerikoncerner, der som nævnt ejer et betydeligt antal restaurationer i deres egne lande, har tillige store økonomiske interesser i spiritusfabrikation og i engros-handel med vin og spiritus. Det er derfor nærliggende at antage, at disse bryggerier også vil have til hensigt at lade deres vin- og spiritusafdelinger overtage eneleverancerne af vin og spiritus til restauranter, som de måtte erhverve her i landet.

Restaurationserhvervet ville helt ændre struktur, såfremt man gik over til et system, der tillod leverandørerne at eje og kontrollere restaurationsvirksomheder. Den fri og uafhængige restauratørstand ville efterhånden blive afløst af et stadigt stigende antal restaurationsbestyrere, der ville være forpligtet til at købe deres varer fra de kontrollerende leverandørfirmaer til skade for publikums fri forbrugsvalg. Bestyrernes afhængighed af leverandørerne indebærer en risiko for, at sådanne bestyrere ville blive tvunget til — eller ville føle sig tvunget til - at søge omsætningen sat i vejret i et omfang, der ville være i strid med lovens ånd og bogstav.

Der er således efter mindretallets opfattelse en række årsager, der taler for at bevare og forbedre de lovbestemmelser om finansieringsforbud, der blev indført i 1963, medens mindretallet mener, at forbudets ophævelse i løbet af forholdsvis kort tid vil kunne få alvorlige og uønskede følger.

V. Udkast til forslag til lov om restaurations- og hotelvirksomhed m. v.

KAPITEL 1

Lovens område.

§ 1.

Denne lov omfatter selvstændig erhvervsvirksomhed ved:

- 1) Servering af spise- og drikkevarer.
- 2) Modtagelse af overnattende gæster med mulighed for servering.
- 3) Udlejning af lokaler til selskaber, der selv sørger for serveringen.

Stk. 2. For andelsforeninger og andre foreninger gælder loven i det omfang, deres virksomhed udadtil fremtræder som erhvervsvirksomhed, eller der serveres stærke drikke for medlemmerne mod betaling.

Stk. 3. Offentlige institutioners virksomhed omfattes ikke af bestemmelserne i lovens kap. 2 og kap. 3.

KAPITEL 2

Almindelige bestemmelser.

§ 2.

Enhver, der driver erhverv som nævnt i § 1, skal have næringsbrev, jfr. dog kap. 4 om marketerier, pensionater m.v.

Stk. 2. I ansvarlige interessentskaber og i kommanditselskaber skal alle personligt ansvarlige deltagere have næringsbrev.

Stk. 3. Næringsbrev udstedes af politimesteren på den næringsdrivendes bopæl (hjemsted), i København magistraten. Forretningssted anføres på næringsbrevet, jfr. § 6, stk. 1, af politimesteren på stedet, hvor virksomheden agtes drevet, i København magistraten.

Stk. 4. Virksomheden må ikke påbegyndes, før næringsbrev er udstedt og påtegnet om forretningsstedet, samt før de pågældende lokaler eller serveringssteder er godkendt til formålet, jfr. § 25. Er lokalerne eller serveringsstedet godkendt, kan et aktieselskab under stiftelse

dog drive virksomhed, indtil næringsbrevet kan udstedes efter registreringen, når selskabet er anmeldt til aktieselskabsregisteret, og politimesteren på hjemstedet, i København magistraten, har udstedt erklæring om, at de udpegede direktører og bestyrelsesmedlemmer opfylder kravene i § 3.

§ 3.

Personer har ret til næringsbrev, når de

- 1) har dansk indfødsret,
- 2) har bopæl her i riget og
- 3) er myndige.

Stk. 2. Personer, der ikke har dansk indfødsret, men ellers opfylder betingelserne i stk. 1, har ret til næringsbrev, såfremt dette er hjemlet efter næringslovens § 3, stk. 2.

Stk. 3. Handelsministeren kan tillade, at der udstedes næringsbrev til personer, som ikke opfylder betingelserne i stk. 1. Gives tilladelse til en person, der ikke har bopæl her i riget eller er umyndig uden at have fået tilladelse efter myndighedsloven til at drive virksomhed på egen hånd, skal virksomheden ledes af en bestyrer, der opfylder betingelserne i stk. 1, jfr. stk. 2 og 4.

Stk. 4. Reglerne i borgerlig straffelovs § 78, stk. 2 og 3, finder anvendelse.

§ 4.

Her i landet registrerede aktieselskaber har ret til næringsbrev, såfremt samtlige medlemmer af direktionen og bestyrelsen opfylder betingelserne i § 3. Det samme gælder andre her i landet hjemmehørende selskaber med begrænset ansvar (herunder selskaber med vekslende medlemstal eller vekslende kapital), foreninger, stiftelser og andre selvejende institutioner.

Stk. 2. Indtræder nye medlemmer i direktionen eller bestyrelsen i de i stk. 1 omhandlede

selskaber m.v., skal dette anmeldes til den myndighed, der har udstedt næringsbrevet.

§ 5.

Næringsbrev efter denne lov lyder på »restauratør og hotelvært«.

Stk. 2. For næringsbrev som restauratør og hotelvært og for duplikateksemplar heraf betales gebyr efter bestemmelser fastsat af handelsministeren. Gebyret tilfalder staten, i København kommunen.

Stk. 3. Næringsbrev eller et af vedkommende myndighed udstedt duplikateksemplar, skal være ophængt på et sted, der er iøjnefaldende for gæsterne. Automater skal være forsynet med indehaverens navn (firma) og forretningsadresse.

§ 6.

Den, der har næringsbrev i henhold til denne lov, har ret til at drive restaurations- og hotelvirksomhed fra faste forretningssteder i hele landet. Til servering af stærke drikke kræves dog for hvert forretningssted særlig bevilling (alkoholbevilling), jfr. kap. 3.

Stk. 2. Fra forretningssteder uden alkoholbevilling må der ud af huset kun sælges tillavet mad, brød og kager, samt alle slags drikkevarer, undtagen stærke drikke. Har virksomheden alkoholbevilling, kan stærke drikke tillige sælges sammen med og som forholdsmæssigt tilbehør til tillavet mad.

§ 7.

Retten til at drive næring bortfalder, når indehaveren af næringsbrevet dør, jfr. dog § 8. Det samme gælder, hvis adkomsthaveren ikke længere opfylder betingelserne for at få næringsbrev.

Stk. 2. Handelsministeren kan undtage fra bestemmelserne i stk. 1, 2. pkt.

Stk. 3. Hvis retten efter næringsbrevet er bortfaldet, eller frakendt efter reglerne i borgerlig straffelovs § 79, skal næringsbrevet og eventuelle duplikateksemplarer straks afleveres til den myndighed, der har udstedt det.

§ 8.

Efter anmeldelse til politimesteren, i København magistraten, kan et dødsbo, en ægtefælle, der sidder i uskiftet bo, et konkursbo eller en værge for en umyndiggjort uden næringsbrev fortsætte afdødes, fallentens, eller den umyndiggjortes virksomhed, med henblik på afvik-

ling, afhændelse eller lignende. Adgangen hertil gælder kun indtil ét år efter dødsfaldet, konkursdekretet eller umyndiggørelsen. I særlige tilfælde kan politimesteren, i København magistraten, forlænge fristen.

§ 9.

Den daglige drift af virksomheden skal ledes af næringsbrevindehaveren selv eller af en bestyrer. Drives virksomheden fra flere forretningssteder, må kun ét af disse ledes af næringsbrevindehaveren. Hvert af de øvrige forretningssteder skal ledes af en bestyrer.

Stk. 2. Er næringsbrevindehaveren et af de i § 4 nævnte selskaber eller lignende, skal hvert af virksomhedens forretningssteder ledes af en bestyrer. Det samme gælder i de i § 8 nævnte boer.

Stk. 3. Bestyrere skal anmeldes til politimesteren på forretningsstedet, i København magistraten. Bestyrere skal opfylde betingelserne i § 3. Politimesteren på forretningsstedet, i København magistraten, kan tillade, at en person som indehaver eller bestyrer leder mere end ét forretningssted.

Stk. 4. Bestyreren har samme strafferetlige ansvar for virksomhedens drift som indehaveren af næringsbrevet, jfr. § 32, stk. 5.

§ 10.

Næringsbrev og tilladelse, der udstedes efter en af handelsministeren i medfør af loven givet dispensation, kan efter ministerens bestemmelse begrænses og betinges.

Stk. 2. Afgørelser efter denne lov, der træffes af politimesteren, i København magistraten, kan indbringes for handelsministeren. Dog indbringes afgørelser efter § 27, stk. 2, § 29, stk. 3 og 5, og § 31, stk. 1 og 2, for justitsministeren. Hvis justitsministeren opretholder et forbud efter § 27, stk. 2, skal afgørelsen indeholde oplysning om adgangen til at begære domstolsprøvelse og om fristen herfor.

Stk. 3. Den, der ved justitsministerens afgørelse efter § 27, stk. 2, har fået forbud mod ansættelse, kan forlange forbudet indbragt for domstolene. Begæring herom, der ikke har opsættende virkning, fremsættes over for justitsministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Justitsministeren anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Alkoholbevilling.

§11.

Stærke drikke må kun serveres i virksomheder med alkoholbevilling, jfr. dog kap. 4 om marketenderier, pensionater m.v. Bevillingen, der kun gælder et bestemt forretningssted, gives af kommunalbestyrelsen efter forhandling med politiet, jfr. dog § 13 om landsbevillingsnævnet. Bevillingen gælder for et tidsrum af 8 år og kan, når særlige omstændigheder taler derfor, gives for 4 år eller alene for vinter- eller sommerhalvåret. Skal en bevilling begrænses eller betinges, udstedes den af landsbevillingsnævnet efter indstilling fra kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Afslår kommunalbestyrelsen at give eller forny en bevilling, kan afgørelsen indbringes for det i § 13 nævnte landsbevillingsnævnet inden 4 uger efter, at afslaget er meddelt den pågældende. Afslaget skal indeholde oplysning om adgangen til at indbringe afgørelsen for nævnet og om fristen herfor.

Et mindretal (Eriksen, Markersen og Vestergaard Poulsen med tilslutning af Skyum Nielsen) foreslår, at der i § 11, stk. 1, som nyt 4. pkt. indsættes en sålydende bestemmelse:

»Kommunalbestyrelsen kan som vilkår for alkoholbevillings meddelelse fastsætte, at næring som restauratør og hotelvært m.v., jfr. § 2, udøves i et nærmere af kommunalbestyrelsen angivet omfang.«

Sidste punktum i stykket må herefter affattes således:

»Skal en bevilling i øvrigt begrænses ...«

Et mindretal (formanden, Markersen og Vestergaard Poulsen med tilslutning af Skyum Nielsen) foreslår, at § 11, stk. 1, 3. pkt. affattes således:

»Bevillingen gælder for et tidsrum af 5 år og kan gives alene for vinter- eller sommerhalvåret.«

§ 12.

Ved »stærke drikke« forstås i denne lov

- 1) vin, frugtvin og andre ved alkohol gæring fremkomne drikke med over 2 1/2 rumprocent alkohol,
- 2) destillerede alkoholiske (ethanolholdige) drikke,
- 3) øl med 2 1/4 vægtprocent alkohol (ethanol) eller derover, samt
- 4) drikke tilsat de under 1-3 nævnte drikke,

Handelsministeren nedsætter et landsbevillingsnævnet bestående af en formand, der opfylder betingelserne for at kunne beskikkes til dommer, samt 10 andre medlemmer, der udnævnes for et tidsrum af indtil 4 år. 4 medlemmer vælges af folketinget, 4 medlemmer skal repræsentere kommunerne, 1 medlem restaurations- og hotelervhervet, og 1 medlem for brugerne. Ministeren fastsætter de nærmere regler for valget af de 6 sidstnævnte medlemmer og fastsætter nævntes forretningsorden.

Stk. 2. Kun landsbevillingsnævnet kan give og forny alkoholbevillinger, når bevillingen skal begrænses eller betinges, samt når virksomheden drives:

- 1) i ejendomme, der tilhører staten,
- 2) i ejendomme, der tilhører en kommune, for så vidt ejendommene overvejende er indrettet til restaurations- eller hotelvirksomhed, eller
- 3) i jernbanetog, luftfartøjer og skibe i fart.

§ 14.

Personer skal for at få alkoholbevilling have næringsbrev, jfr. § 2, stk. 1. Endvidere må de

- 1) ikke være under 25 år,
- 2) ikke være umyndiggjort eller under lavværgemål,
- 3) ikke være under konkurs og
- 4) ikke have udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at de ikke vil drive virksomheden på forsvarlig måde.

Stk. 2. Selskaber m.v. skal for at få alkoholbevilling have næringsbrev i henhold til § 4. Endvidere skal medlemmer af direktionen og bestyrelsen opfylde betingelserne i stk. 1, 2. pkt., nr. 1, 2 og 4, medmindre handelsministeren undtager herfra. Indtræder nye medlemmer i direktionen eller bestyrelsen, skal dette anmeldes til politimesteren på hvert forretningssted, i København magistraten.

Stk. 3. Bestyrere i virksomheder, der har alkoholbevilling, skal opfylde betingelserne i stk. 1, 2. pkt., jfr. i øvrigt § 9, stk. 3, og skal godkendes af vedkommende kommunalbestyrelse. Nægter kommunalbestyrelsen at godkende en bestyrer, kan afgørelsen indbringes for landsbevillingsnævnet.

Et mindretal (Markersen, Preben Nielsen, Reinhard og Vestergaard Poulsen med tilslutning af Skyum-Nielsen) foreslår i stedet for

foranstående § 14 nedenstående § 14 og § 14A:

»§ 14.

Personer skal for at få alkoholbevilling have næringsbrev, jfr. § 2, stk. 1. Endvidere må de ikke

- 1) være under 25 år,
- 2) være umyndiggjort eller under lavværge-mål,
- 3) være under konkurs,
- 4) have udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at de ikke vil drive virksomheden på forsvarlig måde,
- 5) fremstille eller en gros forhandle drikkevarer; i øvrigt skal de
- 6) afgive en skriftlig erklæring på tro og love om, at de ikke har modtaget ydelser eller påtaget sig forpligtelser som nævnt i § 14 A, stk. 1.

Stk. 2. Selskaber m.v. skal for at få alkoholbevilling have næringsbrev i henhold til § 4. Endvidere skal direktionen og bestyrelsesmedlemmerne opfylde betingelserne i stk. 1, 2. pkt., nr. 1, 2, 4 og 5. Bestyrelsen skal desuden på selskabets vegne afgive erklæring efter stk. 1, 2. pkt., nr. 6.

Stk. 3. Alkoholbevilling kan uden tilladelse fra handelsministeren kun meddeles selskaber m.v., når disses vedtægter indeholder bestemmelser om, at aktier (andelsbeviser) ikke kan udstedes eller overdrages til nogen, der fremstiller eller forhandler drikkevarer, at alle aktier (andelsbeviser) skal lyde på og noteres på navn, og at der til overdragelse kræves samtykke fra bestyrelsen.

Stk. 4. Bestyrere i virksomheder, der har alkoholbevilling, skal opfylde betingelserne i stk. 1, 2. pkt. nr. 1, 2, 4, 5 og 6, jfr. i øvrigt § 9, stk. 3, og skal godkendes af vedkommende kommunalbestyrelse. Nægter kommunalbestyrelsen at godkende en bestyrer, kan afgørelsen indbringes for landsbevillingsnævnet.

Stk. 5. Handelsministeren kan undtage fra bestemmelserne i stk. 1, 2. pkt., nr. 5, og i stk. 2, 2. pkt.

§ 14 A.

Indehavere af alkoholbevilling og bestyrere i forretningssteder med alkoholbevilling må ikke uden tilladelse fra handelsministeren af nogen, som fremstiller eller forhandler drikkevarer, direkte eller indirekte modtage lån, herunder lån af inventar, indskud, usædvanlig kredit, gaver bestemt til anvendelse i virksomheden, eller an-

dre i handelsforhold usædvanlige ydelser af ikke ubetydelig værdi. Uden tilladelse fra handelsministeren må sådanne indehavere ej heller påtage sig forpligtelser, for hvis opfyldelse der stilles sikkerhed af nogen, som fremstiller eller forhandler drikkevarer.

Stk. 2. Efter regler, der fastsættes af handelsministeren, kan der dog gives alkoholbevilling til stormagasiner og forretninger af lignende størrelse, som forhandler drikkevarer, og som udøver restaurationsvirksomhed i forbindelse med deres detailforretninger.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 gælder ikke lån, indskud eller sikkerhedsstillelse ydet af finansieringsinstitutter, hvis vedtægter sikrer en sådan uafhængighed af fremstillere og forhandlere af drikkevarer, at de i henhold til nærværende bestemmelse har kunnet opnå handelsministerens godkendelse.«

§15.

Alkoholbevillingen påtegnes næringsbrevet af politimesteren på forretningsstedet, i København magistraten. Gebyr for bevillingen betales til kommunen efter regler fastsat af handelsministeren.

Stk. 2. Når ansøgning om bevilling er indgivet, kan politimesteren, i København magistraten, tillade, at stærke drikke serveres. Tilladelsen gives for et bestemt tidsrum, dog længst indtil endelig afgørelse er truffet.

§ 16.

Virksomhed med servering af stærke drikke må ikke drives i lokaler, der benyttes til anden næringsvirksomhed, eller i lokaler, som står i forbindelse med andre salgslokaler, hvortil der ikke er særskilt adgang fra gaden. Lokaler i hoteller, i stormagasiner og forretninger af lignende størrelse, samt i foreninger, undtages dog herfra efter nærmere af handelsministeren fastsatte retningslinjer.

Stk. 2. Uanset bestemmelserne i stk. 1 kan udstillinger, hvor der finder næringsvirksomhed sted, afholdes i de almindelige restaurations- og hotellokaler. Bortset fra mannequinopvisninger kan dette dog kun ske, såfremt der ikke finder servering sted, eller der kun er adgang for en særlig indbudt kreds.

§17.

En alkoholbevilling bortfalder,

- 1) når bevillingshaveren dør, jfr. dog stk. 2,

- 2) når bevillingens gyldighedstid udløber uden fornyelse finder sted, eller
- 3) hvis bevillingshaveren ikke langere opfylder betingelserne i § 14, stk. 1, 1. pkt. og 2. pkt., nr. 2 og 3.

Stk. 2. Afdødes ægtefælle har ret til at overtage bevillingen, hvis vedkommende har samlevet med afdøde indtil dennes død og opfylder betingelserne i § 14, stk. 1. Ægtefællens næringsbrev forsynes med påtegning om overtagelsen.

Stk. 3. Handelsministeren kan tillade, at en efterlevende ægtefælle, der ikke er fyldt 25 år, overtager bevillingen efter stk. 2.

Stk. 4. Bestemmelsen i § 8 anvendes også på alkoholbevillinger.

Stk. 5. Godkendelse af en bestyrer bortfalder, hvis han ikke længere opfylder betingelserne i § 3 og i § 14, stk. 1, 2. pkt., nr. 2 og 3.

§ 18.

Har en bevillingshaver gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse i virksomheden, og de udviste forhold giver grund til at antage, at virksomheden ikke fremtidig vil blive drevet på forsvarlig måde, kan landsbevillingsnævnet fratage ham bevillingen. Er bevillingen givet af kommunalbestyrelsen, kan fratagelse kun ske efter forslag fra denne. Hvis virksomheden drives på en sådan måde, at drukken-skab, utugt, uterlighed eller strafbare handlinger derved vil kunne fremmes, og politiet tidligere har advaret bevillingshaveren, kan landsbevillingsnævnet bemyndige politiet til at stille vilkår, der er egnede til at hindre de nævnte forhold. Overtrædes sådanne vilkår, kan nævnet efter forslag fra politiet fratage bevillingshaveren hans bevilling.

Stk. 2. Nævnets afgørelser efter stk. 1 kan af bevillingshaveren kræves indbragt for domstolene. Afgørelsen skal indeholde oplysning om adgangen hertil og om fristen herfor.

Stk. 3. Begæring efter stk. 2 skal fremsættes over for handelsministeren inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Handelsministeren anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 4. Begæring om sagsanlæg har opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, i hvilket omfang den pågældende under sagens behandling må drive virksomheden. Såfremt nævnets afgørelse findes lovlig ved

dommen, kan det i denne dom bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

Stk. 5. Med hensyn til bestyrertilladelser på forretningssteder, der har alkoholbevilling, finder stk. 1-4 tilsvarende anvendelse.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 1, 3. pkt., omfatter også virksomheder, der ikke har alkoholbevilling.

§ 19.

Er en alkoholbevilling bortfaldet efter § 17, frataget efter § 18 eller frakendt efter borgerlig straffelovs § 79, skal næringsbrevet straks indleveres til den myndighed, der har udfærdiget bevillingen til slettelse af bevillingspåtegningen.

KAPITEL 4.

Marketenderier, pensionater m.v.

§20.

Næringsbrev kræves ikke til marketenderi-virksomhed (kantinevirksomhed). Herved forstås servering i dertil indrettede lokaler i eller i tilknytning til arbejdspladser og tilsvarende steder for dem, der er ansat i virksomheden, eller som opholder sig i virksomheden af anden grund end at få serveret.

Stk. 2. Marketenderivirksomhed med servering af stærke drikke må ikke drives uden tilladelse fra politiet. Tilladelse kan alene gives til en virksomhed eller en flerhed af virksomheder eller med tilslutning af vedkommende virksomhed eller virksomheder, til en sammenslutning af de beskæftigede. Tilladelse gives for arbejdspladser, der ikke er knyttet til bestemte virksomheder, til en sammenslutning af de beskæftigede. I marketenderier med servering af stærke drikke skal der være ansat en af politiet godkendt marketender til at forestå den daglige drift. Marketenderens løn må hverken helt eller delvis fastsættes som en procentdel af omsætningen af stærke drikke.

Stk. 3. Tilladelse eller godkendelse i henhold til stk. 2 kan kun nægtes eller begrænses, såfremt særlige omstændigheder giver anledning dertil. Tilladelse eller godkendelse kan tilbagekaldes, hvis reglerne for marketenderivirksomhed tilsidesættes, eller der jævnlig forekommer drukkenskab.

Stk. 4. I de i stk. 2 nævnte marketenderier må andre stærke drikke end øl af skatteklasse I og bordvin ikke udleveres eller nydes. Øl og bordvin må ikke serveres uden for de i ved-

kommende virksomhed fastsatte spisetider. I andre marketenderier må hverken nydes eller serveres stærke drikke.

Stk. 5. Det strafferetlige ansvar efter § 32, stk. 5, for de i stk. 2 nævnte marketenderiers drift påhviler såvel marketenderitilladelsens indehaver som marketenderen. I andre marketenderier påhviler ansvaret den, for hvis regning marketenderiet drives. Det er forbudt at tilbageholde arbejds løn til dækning af skyld i marketenderier. Der må ikke finde handel sted i marketenderilokalerne. Dog kan handelsministeren fastsætte bestemmelser, hvorefter der i marketenderier uden næringsbrev kan forhandles nærmere angivne føde- og drikkevarer, personlige fornødenheder og lignende.

Stk. 6. Marketenderier må længst holdes åbne i tiden fra en halv time før arbejdstidens begyndelse til en halv time efter dennes ophør. Politiet kan dog tillade, at et marketenderi holdes åbent i indtil 1 1/2 time efter arbejdstidens ophør. I lukketiden må der ikke serveres i marketenderilokalerne. Dette gælder dog ikke ved sammenkomster, der anmeldes til politiet, og som bekostes af vedkommende virksomhed, eller som er foranstaltet af organisationer af de i virksomheden beskæftigede. Endvidere kan lokalerne i lukketiden anvendes i henhold til lejlighedstilladelse efter § 22, men kun såfremt der alene deltager de i virksomheden ansatte, samt disses gæster.

Stk. 7. Handelsministeren kan i særlige tilfælde tillade, at der i marketenderilokaler - også efter marketenderiets lukketid - finder servering sted af den i § 21 omhandlede karakter. Sådantilladelse giver ikke ret til udskænkning af andre drikke end øl af skatteklasse I og bord-

§21.

Næringsbrev kræves ikke for personer med bopæl her i landet til

- 1) modtagelse i mindst 6 nætter af overnatende gæster med mulighed for servering,
- 2) regelmæssig servering for gæster efter forudgående aftale.

Stk. 2. Politiet kan med samtykke fra kommunalbestyrelsen for indtil 1 år ad gangen tillade, at virksomhed i henhold til stk. 1, nr. 1, omfatter modtagelse af gæster for mindst 3 nætter ad gangen. Tilladelsen kan tilbagekaldes, såfremt forholdene giver anledning dertil.

Stk. 3. I de nævnte virksomheder må stærke

drikke kun serveres i forbindelse med de faste måltider.

§22.

Ved fester, møder, markeder, valg, midlertidige udstillinger og lignende særlige lejligheder kan politiet tillade, at en dertil udpeget person, fortrinsvis en restauratør, udøver en af loven omfattet virksomhed uden anden adkomst.

Stk. 2. Højskolors, landbrugsskolors og lignende institutioners servering ved fælles måltider for deltagere ved institutionens sammenkomster og møder kan ske uden tilladelse fra politiet.

KAPITEL 5.

Særlige bestemmelser.

§ 23.

Salg af stærke drikke fra automater og lignende må kun ske i forretningslokaler.

Stk. 2. Stærke drikke må ikke sælges fra automater og lignende til nydelse på stedet. Politiet kan dog undtage fra 1. pkt., for så vidt angår salg af stærke drikke fra automater i restaurationslokaler og for så vidt angår salg af øl af skatteklasse I og bordvin fra automater i marketenderilokaler.

§ 24.

I og fra butikker og lignende forretningslokaler må der ikke udleveres stærke drikke under sådanne omstændigheder, at det har karakteren af servering. Det er dog tilladt vederlagsfrit at uddele stærke drikke på udstillinger, hvortil der ikke er adgang for offentligheden.

Stk. 2. Uanset bestemmelsen i stk. 1 kan næringsdrivende, der i væsentligt omfang fremstiller eller forhandler stærke drikke, med politiets tilladelse vederlagsfrit servere smagsprøver i deres forretningslokaler eller på købestævner og udstillinger. Tilladelsen kan tilbagekaldes, hvis den giver anledning til misbrug.

Stk. 3. Udlevering af stærke drikke må ikke finde sted til de i § 29, stk. 1, nr. 2 og 3 omhandlede personer.

§25.

Handelsministeren fastsætter regler om indretning og benyttelse af lokaler og lignende, der anvendes i forbindelse med den af loven omfattede virksomhed. Der kan herunder fastsættes regler

- 1) om antal, beliggenhed, indretning og stør-

relse af serveringslokaler, køkken, økonomirum og toiletter,

- 2) om antal, beliggenhed, indretning og størrelse af hotelværelser,
- 3) om renholdelse og vedligeholdelse af lokaler, der hører til restaurationer og hoteller,
- 4) til opretholdelse af ro og orden og til sikring af, at virksomhedens drift ikke er til unødige gene for andre,
- 5) om hvor mange gæster en restauration må modtage ad gangen,
- 6) om virksomhedens udvælgelse fra faste studepladser under åben himmel eller i lokaler i tog, luftfartøjer og skibe.

Stk. 2. Lokaler m.v. skal godkendes, inden de tages i brug.

Stk. 3. Handelsministeren fastsætter, hvilke myndigheder der skal godkende lokaler m.v. og føre tilsyn med overholdelsen af de regler, der er fastsat. Med hensyn til klage over godkendelses- og tilsynsmyndighedernes afgørelser kan der fastsættes regler, der fraviger § 10, stk. 2, 1. pkt.

§26.

I restaurationer må der ikke være offentlig dans, optræden for offentligheden eller automatspil om spillemærker eller andre gevinster, medmindre politiet tillader dette.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 kan begrænses og betinges. For tilladelsen betales gebyr til staten efter bestemmelser fastsat af handelsministeren. Tilladelsen kan tilbagekaldes, hvis den giver anledning til misbrug.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan give almindelige regler til begrænsning af disse tilladelsers antal og omfang samt bestemme, at de ikke må gives til indehavere af alkoholbevilling.

Stk. 4. Politiet kan forbyde musik, billard, keglebane og lignende i restaurationer.

§27.

Enhver, der ansættes i en restaurations- eller hotelvirksomhed, skal senest ved tiltrædelsen til næringsbrevindehaveren oplyse fulde navn, bopæl, fødselsår og -dag samt fødested, og næringsbrevindehaveren skal, så længe den pågældende er ansat i virksomheden, opbevare disse oplysninger og på forlangende videregive disse til politiet. Til- og framelding af ansatte skal, såfremt politiet har anmodet herom, gives politiet inden en af politiet fastsat frist.

Stk. 2. Såfremt en person har udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at det ikke

vil være forsvarligt at lade ham udføre sit hverv i den pågældende virksomhed, kan politiet for indtil 5 år ad gangen forbyde ham at tage sådan ansættelse, eventuelt i enhver restaurations- og hotelvirksomhed inden for politikredsen.

Stk. 3. I restaurations- og hotelvirksomheder må der i toiletter ikke beskæftiges personer under 18 år.

Stk. 4. På forretningssteder med alkoholbevilling må serveringspersonalet eller garderobebetjeningen, bortset fra værtens hjemmевærende børn og børnebørn, ikke være under 18 år. Dette gælder dog ikke lærlinge med godkendt lærlingekontrakt eller personer, der har udstået hele læretiden i tjenerfaget. I andre restaurations- eller hotelvirksomheder kan politiet forbyde ansættelse af personer under 18 år som serverings- og garderobebetjening.

§28.

Restaurationer og andre serveringssteder, hvortil der er offentlig adgang, skal være lukket i tiden fra kl. 24 til kl. 5. Dette gælder dog ikke restaurationer i jernbanetog, luftfartøjer og passagerskibe i fart. I lukketiden kan servering ske for overnattende gæster uden for de almindelige restaurationslokaler.

Stk. 2. Politiet kan med kommunalbestyrelsens samtykke tillade længere åbningstid, når virksomheden drives på jernbanestationer, lufthavne, skibsekspeditioner, rutebilstationer og færgers og ruteskibes anlægspladser.

Stk. 3. Politiet kan tillade, at et af kommunalbestyrelsen fastsat antal restaurationer har åbent i den i stk. 1 omhandlede lukketid, dog længst til et af kommunalbestyrelsen fastsat tidspunkt.

Stk. 4. Ved særlige lejligheder kan politiet med kommunalbestyrelsens samtykke tillade længere åbningstid.

Stk. 5. I lukketiden, bortset fra det første kvarter af denne, må ingen uden politiets tilladelse opholde sig i en restaurations lokaler, medmindre dette er nødvendigt for opgørelsen af dagsalgets regnskab og lokalernes rengøring og bevogtning. I dette tidsrum må restaurationsens vinduer ikke uden politiets tilladelse være tildækket. I lukketiden vil sammenkomster af foreninger eller sluttede selskaber, rejseselskaber og lignende kun kunne foregå i særlige fra restaurationen adskilte selskabslokaler, medmindre der foreligger en særlig tilladelse fra politiet.

§29.

I restaurationer og andre serveringssteder er det forbudt enhver at servere eller lade servere, herunder gennem automater, stærke drikke for personer, der

- 1) ikke er fyldt 18 år,
- 2) ved det offentliges foranstaltning er under afvænningsbehandling for spiritusmisbrug eller
- 3) om hvem, der er grund til at antage, at de ved yderligere spiritusnydelse vil give anledning til fare for sig selv eller til fare eller ulempe for andre.

Stk. 2. Når nogen er blevet beruset i en restauration, skal bevillingshaveren eller dennes stedfortræder drage omsorg for, at han under betryggende ledsagelse bringes hjem eller til en politistation, eller tilkalde politiet.

Stk. 3. Politiet kan forbyde bevillingshaveren og de i restaurationen ansatte at nyde stærke drikke sammen med gæsterne.

Stk. 4. I restaurationer, hvor der serveres stærke drikke, har bevillingshaveren pligt til at drage omsorg for, at der også er mulighed for at få serveret andre drikke, og at dette fremgår af prislister eller vinkort, såfremt sådanne anvendes.

Stk. 5. Politiet kan, såfremt det er nødvendigt af hensyn til den offentlige ro og orden, midlertidigt forbyde, at stærke drikke serveres og forhandles i nærmere angivne virksomheder eller i hele politikredsen.

Stk. 6. Bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, gælder ikke servering i pensionater og selskabslokaler.

§30.

I restaurations- og hotelvirksomheder, der ikke har alkoholbevilling, må der ikke

- 1) serveres stærke drikke,
- 2) af gæster, værter eller betjening nydes stærke drikke i serveringslokalerne,
- 3) stilles lokaler til rådighed til nydelse af stærke drikke.

Stk. 2. Fra de i stk. 1 omhandlede forretningssteder eller **fra** lokaler, der står i forbindelse hermed, må der ikke sælges eller udleveres stærke drikke. Dette gælder dog ikke stormagasiner og lignende forretninger, der omfattes af § 16, stk. 1, 2. pkt.

§31.

Politiet kan under særlige forhold forbyde

restauratører og hotelværter at lade personer under 18 år opholde sig som gæster i vedkommende virksomhed.

Stk. 2. Politiet kan forbyde personer, der søger fortjeneste ved utugt, eller som tidligere i forbindelse med restaurationsbesøg har gjort sig skyldig i strafbare handlinger, at opholde sig som gæster i bestemte virksomheder. Politiet kan tillige forbyde de pågældende restauratører at modtage disse personer **som gæster**.

Stk. 3. Udbetaling eller fordeling af arbejds løn må ikke finde sted i restaurationer og marketerier.

KAPITEL 6.

Straffebestemmelser m.v.

§ 32.

Overtrædelse af § 2, stk. 1, stk. 2 og stk. 4, 1. pkt., § 4, stk. 2, § 5, stk. 3, § 6, stk. 2, 1. pkt., § 7, stk. 3, § 9, stk. 1, stk. 2 og stk. 3, 1. pkt., § 11, stk. 1, 1. pkt., § 14, stk. 2, 3. pkt., § 16, stk. 1, 1. pkt., § 19, § 20, stk. 2, 1., 4. og 5. pkt., stk. 4, stk. 5, 3. og 4. pkt., stk. 6, 1. og 3. pkt., og stk. 7, 2. pkt., § 21, stk. 3, § 23, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., § 24, stk. 1, 1. pkt. og stk. 3, § 26, stk. 1, § 27, stk. 1, stk. 3 og stk. 4, 1. pkt., § 28, stk. 1, 1. pkt., og stk. 5, 1. og 2. pkt., § 29, stk. 1, stk. 2 og stk. 4, § 30, stk. 1 og stk. 2, 1. pkt., og § 31, stk. 3, eller overtrædelse af vilkår fastsat efter § 18, stk. 1, 3. pkt. og overtrædelse af forbud i henhold til § 27, stk. 2 og stk. 4, 3. pkt., § 29, stk. 3 og stk. 5, og § 31, stk. 1 og stk. 2, straffes med bøde. Under skærpende omstændigheder eller i gentagelsestilfælde kan straffen stige til hæfte.

Stk. 2. Den, der nyder, køber eller på anden måde forskaffer sig spise- eller drikkevarer i strid med loven, straffes med bøde.

Stk. 3. I forskrifter eller pålæg, der gives i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde og hæfte for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne og af pålæg givet i medfør af forskrifterne.

Stk. 4. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, andelsselskab eller lignende, kan bødeansvar pålægges virksomheden som sådan.

Stk. 5. Der kan pålægges restauratører og hotelværter og disses bestyrere samt for marketeriers vedkommende den, der er ansvarlig efter § 20, stk. 5, 1. og 2. pkt, bødeansvar for overtrædelse af § 29, stk. 1, og forbud i henhold til § 31, stk. 1, der begås af ansatte i virk-

somheden, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes dem som forsætlig eller uagtsom. Er næringsbrevindehaveren eller den, der er ansvarlig for marketenderiet, et selskab, jfr. § 4, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar. For bødeansvaret fastsættes ingen forvandlingsstraf.

Mindretallet foreslår ad ændringsforslaget til § 14, at »§14, stk. 2, 3. pkt.« i § 32, stk. 1, ændres til »§ 14 A, stk. 1«, og at der efter stk. 1 som nyt stk. indsættes:

»Med samme straf anses enhver der medvirker til overtrædelse af bestemmelserne i § 14 A, stk. 1.«.

§33.

Der vil ikke kunne nægtes politiet adgang til lokaler eller rum, der hører til virksomheder, der omfattes af denne lov. Dette gælder dog ikke værelser, der er udlejet til overnatning.

KAPITEL 7.

Ikrafttrædelsesbestemmelser.

§34.

Loven træder i kraft den 1. april 1970.

Stk. 2. Beværterlov nr. 207 af 7. juni 1958 ophæves.

Stk. 3. Bevillinger og tilladelser givet i medfør af beværterloven forbliver i kraft med det indhold, som de ville have efter denne lov. Ved fornyelse ombyttes adkomsten vederlagsfrit med adkomster efter denne lov.

§35.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Loven kan med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger, helt eller delvis sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning, således at §§ 12-15, 17 og 19 i lov nr. 277 af 27. maj 1950 om udøvelse af erhverv i Grønland samtidig ophæves for så vidt angår de af anordningen omfattede virksomheder. Det kan herved bestemmes, at ret til at få næringsbrev er betinget af, at de pågældende har fast bopæl i Grønland og har haft det i de sidste 6 måneder. Endvidere kan der fastsættes særlige bestemmelser for fremstilling, forhandling og servering af stærke drikke, herunder med hensyn til politiets beføjelser over for de pågældende virksomheder og med hensyn til indskrænkninger i de for servering og udlevering af stærke drikke fastsatte tidsrum.

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovforslaget knytter sig til beværterlovudvalgets betænkning af oktober 1969.

Til de enkelte paragraffer bemærkes:

ad § 1. De hidtidige betegnelser »beværter« og »gæstgiver« forekommer ikke tidssvarende og derfor foreslås i § 5 at gå over til betegnelserne »restauratør« og »hotelvært«, som skønnes i højere grad at være i overensstemmelse med nyere sprogbrug. I konsekvens heraf foreslås det, at denne lovgivning ikke fortsat benævnes »Beværterloven«, men i stedet får titlen: »Lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.«.

Man har således ikke ment at kunne forbeholde betegnelsen hotel eller ordsammensætninger, hvori ordet hotel indgår, for særlige kategorier af virksomheder inden for dette område. Om dette spørgsmål kan henvises til den af alkoholkommissionen i december 1949 afgivne betænkning om ændringer i beværterlovgivningen (1. del).

Bestemmelserne i § 1 angiver lovens område. Ved i stk. 1 som hovedregel at begrænse loven til at omfatte »selvstændig erhvervsvirksomhed« tilsigtes ikke nogen realitetsændring i den nuværende retstilstand, men kun en tydeliggørelse af lovens område. Næringsbegrebet omfatter enhver erhvervsmæssig virksomhed, også enkeltstående tilfælde, jfr. § 22. For at være erhvervsmæssig må virksomheden direkte eller indirekte tilsigte økonomisk fordel. Virksomheden skal være selvstændig, d.v.s. at arbejde i en andens tjeneste falder uden for lovens adkomstregler, medens virksomhed som forpagter og lignende selvsagt er omfattet af loven.

Det foreslås, at restaurations- og hotelvirksomhed omfatter den i stk. 1 under 1) - 3) angivne virksomhed. Ved denne afgrænsning medtages enhver virksomhed, der dækkes af gældende adkomster som gæstgiver, beværter, konditor, eller af stadetilladelse, eller tilladelse til erhvervsmæssig udlejning af lokaler til brug til beværtning.

Udlejningsvirksomheder, d.v.s. virksomhed med modtagelse af selskaber, der selv foretager servering af spise- og drikkevarer, omfattes som hidtil af loven. Sådant virksomhed drives navnlig i forbindelse med lokaler, hvis kapacitet ikke på anden måde kan fuldt udnyttes til deres **egentlige formål**, f.eks. forsamlingshuse, **foreningslokaler**, **lokaler** til danseundervisning, selskabslokaler i større bygningskomplekser og

sognegårde m.v. Loven finder derimod f.eks. ikke anvendelse ved blot udlejning til en kreds af personer med tilknytning til de pågældende lokaler og for en leje, der ikke overstiger nødvendige udgifter til rengøring, lys, varme og slitage.

Selv om salg af spise- og drikkevarer ud af huset efter forslaget ikke i sig selv er omfattet af stk. 1, vil dette dog kunne finde sted i overensstemmelse med reglerne i § 6, st.t. 2, hvorefter der gives nogle af disse virksomheder en videre afsætningsret end hidtil.

Sådanne virksomheder som diner-transportable, middagskøkken, smørrebrødsforretning og konditori med fremstilling og salg fra det faste forretningssted kan drives på grundlag af næringsbrev som handlende, håndværker og industridrivende. Finder der tillige servering sted i det pågældende forretningssted, kræves efter forslaget næringsbrev som restauratør og hotelvært. Omvendt vil det efter forslaget stå enhver restauratør og hotelvært frit for i henhold til næringsloven at erhverve næringsbrev som handlende, håndværker og industridrivende og derved blive i stand til ud over den virksomheden tilkomne afsætningsret at sælge varer ud af huset under iagttagelse af den til enhver tid gældende lukkelovgivnings bestemmelser. Dog vil der ikke kunne forhandles stærke drikke uden alkoholbevilling, jfr. § 6, stk. 2, § 16, stk. 1, § 30, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Når det i stk. 2 foreslås, at loven skal gælde for andelsforeninger og foreninger, hvor der mod betaling serveres stærke drikke for medlemmerne, er det på grund af sådan virksomheds lighed med almindelig restaurations- og hotelvirksomhed, selv om den pågældende virksomhed ikke kan karakteriseres som selvstændig erhvervsvirksomhed. Såfremt en forening måtte have fastsat kontingentet så højt, at det dækker betaling for stærke drikke, vil loven også finde anvendelse. Ved formuleringen af stk. 2 er der ikke tilsigtet nogen realitetsændring af den gældende retstilstand på dette område, og denne lovs bestemmelser vil således ligesom de gældende lovbestemmelser finde anvendelse, uanset om udskænkning sker uden fortjeneste.

Bestemmelsen i stk. 3 svarer til næringslovens § 1, stk. 3. Lovens særlige bestemmelser med hensyn til forskrifter m.v. for restaurations- og hotelvirksomhed foreslås derimod anvendt også på offentlige institutioner, for så vidt disse måtte drive sådan virksomhed.

Som hidtil vil denne lovgivning ikke omfatte virksomhed, der består i udlejning af værelser uden mulighed for servering. Se nærmere herom bemærkningerne til § 21.

ad § 2. Det i stk. 1 foreslåede næringsbrev giver ret til at udøve restaurations- og hotelvirksomhed i hele landet, jfr. § 6, medens der til servering af stærke drikke tillige for hver virksomhed kræves alkoholbevilling i vedkommende kommune, jfr. lovens kap. 3.

Næringsbrevet har den pågældende et retskrav på at få, såfremt betingelserne herfor er opfyldt, jfr. §§ 3 og 4. Alkoholbevilling efter kap. 3 vil derimod ikke kunne fremtvinges. Bevilling gives i hvert enkelt tilfælde efter kommunens skøn, men en kommune vil ikke generelt kunne undlade at give bevillinger for derved at hindre, at der overhovedet serveres stærke drikke i kommunen.

Det foreslås, at marketenderier, pensionater og anden af kap. 4 omhandlet virksomhed fortsat skal kunne udøves uden næringsbrev, selv om virksomheden i øvrigt må anses for at være omfattet af § 1. Efter forslaget skal der fortsat tilladelse fra politiet til marketenderivirksomhed med stærke drikke, medens pensionatsvirksomhed som hidtil i almindelighed vil kunne drives uden tilladelse.

Stk. 2 svarer til næringslovens § 2, stk. 2. I interessentskaber skal alle deltagere have næringsbrev, idet de hver hæfter personlig med hele deres formue for forretningsgælden. I kommanditselskaber skal de deltagere, der hæfter personligt, ligeledes hver have næringsbrev, medens de, der alene deltager i selskaber med et indskud eller en garantikum, er fritaget for denne forpligtelse.

Bestemmelsen i stk. 3, 2. pkt., er bl.a. nødvendiggjort af forslaget om, at et næringsbrev giver ret til at drive virksomhed i hele landet, jfr. § 6, idet det af hensyn til den politimæssige og sundhedsmæssige kontrol skønnes hensigtsmæssigt, at der i hver politikreds registreres, hvilke restauranter og hoteller der er i kredsen. Flyttes forretningsstedet, skal der således ikke udfærdiges nyt næringsbrev, men alene ske påtegning om flytning på det oprindelige næringsbrev.

Bestemmelserne i stk. 4 svarer til næringslovens § 2, stk. 4, idet det dog tillige foreskrives — som i beværterlovens § 9, stk. 4 — at virksomheden ikke må påbegyndes, før lokaler eller serveringssteder er godkendt. Herved må man

dog være opmærksom på § 15, stk. 2, hvorefter der ej heller i disse tilfælde må serveres stærke drikke, medmindre politimesteren, i København magistraten, har tilladt dette.

ad § 3. Bestemmelserne svarer til næringslovens § 3, idet man dog ikke som i næringsloven har ment uden videre at kunne give umyndige ret til at få næringsbrev, når de efter myndighedsloven har fået tilladelse til på egen hånd at drive den pågældende virksomhed. For så vidt der i den pågældende restaurations- og hotelvirksomhed ikke skal udskænkes stærke drikke, er kravene for at få adgang til at udøve virksomheden således lempet i forhold til bestemmelserne i beværterlovens § 2, stk. 1, hvorefter det yderligere kræves, at den pågældende er fyldt 25 år, ikke er under lavværgeomål og ikke er ude af rådighed over sit bo.

Stk. 2 indebærer, at statsborgerret i en række andre lande i denne henseende ligestilles med dansk indfødsret. Dette gælder de andre nordiske lande, de øvrige EFTA-lande, EEC-landene og en række andre stater, der nærmere er angivet i Handelsministeriets bekendtgørelse af 10. november 1966 om næringsbrev for udlændinge.

Medens næringsloven ikke for handlende, håndværkere og industridrivende samt speditører og vognmænd foreskriver særlige krav om borådighed og vandel, bestemmes det, at auktionsholdere, vekselerere og ejendomshandlere ikke må være under konkurs, og at straffelovens § 78, stk. 2 og 3, gælder for vekselerere og ejendomshandlere. Med hensyn til restaurations- og hotelvirksomhed, hvor der ikke serveres stærke drikke, er der ikke skønnet at være behov for fortsat at stille krav om borådighed, medens man finder det nødvendigt, at straffelovens § 78, stk. 2 og 3, gøres anvendelig på disse næringsdrivende, således at næringsbrev kan nægtes, for så vidt den pågældende er dømt for et strafbart forhold, der begrundet nærliggende fare for misbrug af virksomheden som restauratør og hotelvært, jfr. stk. 4.

ad § 4. Medens her i landet registrerede aktieselskaber uden videre har ret til næringsbrev efter næringsloven, foreslås det under hensyn til den særlige karakter for næringerne efter nærværende lov at opretholde princippet i beværterlovens § 3, stk. 1, hvorefter direktører og bestyrelsesmedlemmer i aktieselskaber og andre selskaber med begrænset ansvar, for-

eninger, stiftelser m.v. skal opfylde lovens krav til personer, der driver restaurations- og hotelvirksomhed.

Efter formuleringen af stk. 1 har handelsministeren samme dispensationshjemmel for direktører og bestyrelsesmedlemmer i disse selskaber m.v. som for personer, der ønsker næringsbrev, idet henvisningen til § 3 tillige omfatter dispensationshjemlen i stk. 3. Bestemmelsen indebærer ligeledes, at direktørerne eller bestyrelsesmedlemmerne ikke behøver at have dansk indfødsret, såfremt dette er hjemlet efter næringslovens § 3, stk. 2.

Under hensyn til det særlige ansvar, der er forbundet med at drive det af loven omfattede erhverv, og dette uanset om der er tale om servering af stærke drikke, har man ikke fundet at burde foreslå bestemmelser svarende til næringslovens § 4, stk. 2, hvorefter filialer af udenlandske selskaber m.v. skulle have ret til næringsbrev.

Bestemmelsen i stk. 2 foreslås af kontrolmæssige grunde og opretholder princippet i beværterlovens § 39, stk. 2.

ad § 5. Den i stk. 1 foreslåede bestemmelse indebærer, at der fremtidig kun udstedes én art af næringsadkomst - næringsbrev lydende på »restauratør og hotelvært« - og at den nuværende sondring mellem forskellige former for adkomster til den af denne lovgivning omfattede virksomhed ophører. Hvad enten der er tale om et egentligt »madsted«, et forlystelsessted, et konditori, en café, en vinstue, en kaffebaren, en pølsevogn eller en erhvervmæssig udlejning af selskabslokaler, skal virksomheden efter forslaget drives med næringsbrev som »restauratør og hotelvært«.

Sædvanligvis vil der være tale om, at virksomheden drives fra lokaler, men forretningsstedet vil også kunne være under åben himmel.

Efter stk. 2, der svarer til næringslovens § 5, stk. 2, ændres de hidtidige afgifter for adgang til at drive virksomhed efter denne lov til registreringsgebyrer, der alene skal dække udgifter ved næringsbrevets udstedelse. Gebyret, der nu tilfalder kommunen, skal efter forslaget tilfalde staten, i København dog stadig kommunen, nemlig den næringsbrevudstedende myndighed. Medens afgiftens størrelse nu er fastsat i loven, foreslås det, at gebyrets størrelse fastsættes administrativt.

Gebyret skal ligesom afgiften betales, forinden næringsbrevet udleveres den pågældende.

Næringsbrevet vil kunne udleveres, når betingelserne herfor er opfyldt, og således uanset om virksomheden ikke vil kunne påbegyndes, f.eks. fordi de pågældende lokaler eller serveringssteder endnu ikke er godkendt, jfr. § 2, stk. 4.

I stk. 3, der svarer til næringslovens § 6, stk. 1, foreslås, at den hidtidige forskrift om adkomstens ophængning opretholdes, således at næringsbrevet eller duplikateksemplaret kan læses af gæsterne. Bestemmelsens formål er blandt andet af ordensmæssige og praktiske grunde at sikre, at man - såvel myndigheder som leverandører og især gæster - altid let kan se, hvem der driver hotellet eller restaurationen.

Bestemmelsen i stk. 3, 2. pkt., er ny og foreslås af hensyn til forbrugerne. Den svarer til næringslovens § 6, stk. 2, og må ses på baggrund af, at omfanget af salg fra automater er stadig stigende, ikke mindst for så vidt angår de varer - bl.a. også tilberedte supper, kaffe og juice - der omfattes af restauratørers afsætningsret, jfr. § 6, stk. 2. Automater anses som faste forretningssteder, dog anses automater, der er opstillet i tilknytning til andet fast forretningssted, som en del af dette, jfr. næringslovens § 10, stk. 2, 2. pkt.

ad § 6. Det foreslås, at næringsbrevet giver ret til at drive virksomhed i hele landet i modsætning til næringsbrev efter næringsloven, der alene giver ret til at drive den pågældende næring i og fra politikredsen. Derimod følger det af kap. 3, at i det omfang, der knyttes alkoholbevilling til næringsbrevet, vil denne kun give ret til servering af stærke drikke i den kommune, der har givet bevillingen; og kun for det i bevillingen angivne forretningssted. Med dette forslags gennemførelse ophæves således de nu gældende bestemmelser, hvorefter beværtere og gæstgivere i almindelighed ikke må have mere end ét forretningssted i samme kommune. Dette svarer til, at næringsloven fra 1. januar 1970 ophæver detailhandelens én-butiks system. Herved tilstræbes i øget omfang at muliggøre, at der bliver et større antal gode og billige spisesteder for befolkningen.

Ved »fast« forretningssted forstås, ligesom efter næringsloven, at forretningsstedet er af varig karakter.

Det er fundet nødvendigt med bestemmelser om salg ud af huset, således som foreslået i stk. 2. Disse bestemmelser træder i stedet for

beværterlovens § 10, stk. 1. Ved »tillavet mad« forstås - som hidtil - sådan mad, der sædvanligvis spises uden yderligere tilberedning, såsom varme og kolde retter samt smørrebrød, pøser og iskager. Pålæg og lignende anses derimod ikke som »tillavet mad«. Drikkevarer omfatter også tillavet kaffe, the og chokolade.

Disse bestemmelser må ses i sammenhæng med bestemmelserne i forslaget § 16 vedrørende restaurationsvirksomheders lokalemæssige forening med anden virksomhed i tilfælde, hvor alkoholbevilling haves. Sådanne restaurationsvirksomheder vil fra særskilte lokaler - selv om disse har forbindelse med restaurationslokalerne - kunne drive anden erhvervsvirksomhed og herunder også almindelig levnedsmiddelhandel. Herved tilsigtes det bl.a. at muliggøre, at f.eks. dertil egnede viktualiebutikker bliver billige spisesteder, hvor man til maden også får mulighed for at nyde stærke drikke. Der vil dog hertil fortsat kræves særskilte lokaler og egen indgang, men dette er motiveret af sundhedsmæssige og lukkelovsmæssige synspunkter, ligesom også ærdeligheds-mæssige hensyn taler for, at sådanne krav stilles.

ad § 7. Bestemmelserne om næringsrettens bortfald svarer til bestemmelserne i næringslovens § 7.

Bestemmelserne i stk. 1 er forenklet i forhold til beværterlovens bestemmelser, idet man ikke har fundet det påkrævet at specificere bortfaldsgrundene. Forslaget indebærer, at næringsretten - som hidtil — foruden ved død, bortfalder, hvis næringsbrevets indehaver - en person eller et selskab - ikke længere opfylder betingelserne for at få næringsbrev.

Bestemmelserne i stk. 3 om tilbagelevering af næringsbrev svarer til de gældende, idet man dog ikke har opretholdt den i beværterlovens § 39, stk. 11, indeholdte 1-månedes frist for tilbagelevering - en frist der ikke gælder for næringsbrev efter næringsloven.

ad § 8. Bestemmelsen svarer til beværterlovens § 39, stk. 4, men er ved forslaget bragt på linje med bestemmelsen i næringslovens § 8 ved tillige at omfatte værgen for en umyndiggjort, ligesom det udtrykkeligt er anført, at bestemmelsen omfatter en ægtefælle, der sidder i uskiftet bo.

Bestemmelsen må sammenholdes med bestemmelsen i § 17, stk. 2, vedrørende alkoholbevilling.

ad § 9. I almindelighed vil en restauratør eller hotelvært selv drive sin virksomhed, men i modsætning til tidligere åbnes der en almindelig adgang til at drive virksomheden ved bestyrer. Har den pågældende flere forretningssteder, forekommer det som hidtil naturligt, for at ansvaret for virksomhedens daglige drift ikke forflygtiges, at kræve, at hvert af de forretningssteder, som en restauratør eller hotelvært ikke selv leder, ledes af en bestyrer.

Hovedreglen er, at næringsbrevindehaveren kun leder ét forretningssted, og at hvert af hans eventuelle andre forretningssteder ledes af en bestyrer. Imidlertid vil der kunne forekomme tilfælde, hvor det vil være rimeligt at kunne dispensere herfra, og derfor indeholdes der i stk. 3 hjemmel hertil. Sådan dispensation vil f.eks. kunne komme på tale, hvor de pågældende forretningssteder er beliggende i en sådan nærhed af hinanden, at indehaveren til enhver tid vil kunne have fuldt overblik over den samlede virksomheds drift, eller hvor virksomhedernes drift ikke finder sted i samme tidsrum.

I stk. 2 foreslås, at der som hidtil i almindelighed skal være en bestyrer for hvert af de forretningssteder, der henhører under virksomheder, der drives af selskaber og boer, idet man må lægge vægt på, at der altid i virksomheden i hvert fald er en bestemt person, hvem ansvaret for virksomhedens daglige og forsvarlige drift påhviler. Tilsvarende gælder ikke for interessentskaber, hvor alle deltagere skal have næringsbrev og derfor vil være ansvarlige for virksomhedens drift.

Bestyreren skal efter stk. 3 opfylde betingelserne for at have næringsbrev, og hvis det er en virksomhed, der har alkoholbevilling, skal bestyreren også opfylde betingelserne i § 14, stk. 1, 2. pkt., jfr. § 14, stk. 3.

Såvel indehaveren af næringsbrevet som bestyreren har det strafferetlige ansvar for virksomhedens drift, hvilket indebærer, at lovens straffebestemmelser finder ligelig anvendelse på begge, og dette uafhængigt af, hvilke interne aftaler en restauratør eller hotelvært i denne henseende indgår med den pågældende bestyrer. Er der tale om forhold, for hvilke indehaveren af næringsbrevet kan drages til ansvar, selvom han ikke har handlet forsætligt eller uagtsomt, vil bestyreren på tilsvarende grundlag kunne drages til ansvar. Stk. 4 sigter på at tydeliggøre dette.

ad § 10. Bestemmelserne svarer til bestemmelserne i næringslovens § 9. Bestemmelsen i stk. 1, der gælder i alle tilfælde, hvor der gives dispensation, tilsigter at tydeliggøre, at selv om sådanne næringsbreve udfærdiges af den underordnede myndighed, skal beslutning om begrænsning eller betingelse samt om indholdet heraf være truffet af ministeren.

Bestemmelsen i stk. 2 er overensstemmende med almindelig praksis. Afgørelser, der træffes af kommunalbestyrelsen, er derimod definitive, medmindre de indbringes for landsbevillingsnævnet, jfr. § 11.

I stk. 3 foreslås, at et forbud mod erhvervsudøvelse i henhold til § 27, stk. 2, undergives en særlig domstolskontrol i lighed med den, der foreslås i § 18, stk. 2-3.

ad § 11. Det foreslås, at stærke drikke som hidtil kun må serveres i henhold til en lokalt meddelt bevilling. Bevillingen kan efter forslaget gives af kommunalbestyrelsen, men kan også gives af et af kommunalbestyrelsen i dette øjemed nedsat særligt udvalg, der eventuelt har samme karakter som de nuværende kommunale bevillingsnævn. Det er ikke fundet påkrævet fortsat i loven at institutionere sådanne særlige nævn.

Man har fundet, at bevillinger i modsætning til næringsbreve fortsat bør være tidsbegrænsede, men at de nuværende bestemmelser i bevræterlovens § 4, stk. 2, hvorefter bevillinger gives og fornys for et tidsrum af højst 8 og mindst 5 år, alt efter bestemmelserne i den pågældende bevrætervedtægt, bør ændres således, at bevillingstiden bliver ens for hele landet. De hidtidige regler om bevrætervedtægter foreslås i øvrigt ikke opretholdt. Man foreslår, at bevillingstiden fremtidigt bliver 8 år, hvorved man bl.a. har haft for øje, at et langt overvejende flertal af bevillingerne alligevel bliver fornyet, at administrationen lettes, når alle bevillinger bliver 8-årige, og at en 8-årig gyldighedstid må anses for rimelig under hensyn til de ofte store investeringer i virksomhederne. Når særlige omstændigheder taler derfor, kan bevillingstiden dog halveres, d.v.s. til 4 år, svarende til gældende bestemmelser. I øvrigt foreslås, at bevilling i overensstemmelse med gældende praksis først kan gives eller fornys, når politimesteren — i København politidirektøren - har haft lejlighed til at udtale sig om det pågældende andragende.

I sidste punktum foreslås, at bevillinger som

indstille til landsbevillingsnævnet, at bevillingen fornys f.eks. »på prøve« og i et kortere tidsrum.

I øvrigt er disse bestemmelser ikke til hinder for, at der i forbindelse med den sundhedsmæssige godkendelse af lokalerne foretages begrænsninger i disses anvendelsesmuligheder, f.eks. således at der alene må serveres kold mad.

Man har overvejet, om alkoholbevillinger burde gives af politimesteren og ikke af kommunalbestyrelsen, men af de af udvalget i dets beretning givne grunde har man ikke ment at kunne foreslå en sådan ændring i den bestående retstilstand.

Derimod har forhandlingerne om disse bestemmelser ført til, at man har ment, at det vil være ønskeligt at tilvejebringe hjemmel for, at kommunalbestyrelsens afgørelser af disse spørgsmål kan indbringes for en anden administrativ instans, og man har fundet, at det i § 13 omhandlede landsbevillingsnævn i så henseende må være rette ankeinstans. Bestemmelserne i stk. 2 er udarbejdet i overensstemmelse hermed.

Om motiveringen for mindretallets forslag henvises til betænkningens kap. III.

ad § 12. Det foreslås i denne lov at afgrænse »stærke drikke« på tilsvarende måde som i bevæterlovens § 1, stk. 3 og 4, idet man dog for at bringe afgrænsningen på linie med den tilsvarende afgrænsning i afgiftslovgivningen har ment under 1) at måtte foreslå, at den højeste alkoholprocent for cider og andre ved alkoholgæring fremkomne drikke end vin og frugtvin bliver $2\frac{1}{4}$ rumprocent. For cider har den højeste grænse hidtil i bevæterloven været $2\frac{1}{4}$ rumprocent mod $2\frac{1}{2}$ rumprocent i afgiftsloven. Herved imødekommes også et ønske fra flere sider, herunder fra afholdsbevægelsen om, at det bliver muligt uden alkoholbevilling at servere visse alkoholsvage drikke, der ikke tidligere har kunnet serveres uden »stærk« bevilling, som f.eks. cider. Det bemærkes, at vin og frugtvin altid vil have et indhold af over $2\frac{1}{2}$ rumprocent alkohol.

Rumprocenten angiver, hvor mange kubikcentimeter ren alkohol der findes i 100 kubikcentimeter af drikken, medens vægtprocenten angiver, hvor mange gram 100 pct. alkohol der findes i 100 g af drikken. Når rumprocenten er højere end vægtprocenten, skyldes det, at alkohols vægtfylde ved 100 pct. alkohol er

0,7929. Man har overvejet, om også grænsen under 3) for, om øl skal anses for en stærk drik, burde angives i rumprocent, men har hidtil ikke skal kunne begrænses eller betinges, medmindre de gives af landsbevillingsnævnet. Kommunalbestyrelsen skal dog kunne begrænse en bevilling til at gælde for kun vinter- eller sommerhalvåret.

Finder kommunalbestyrelsen, at en bevilling, f.eks. på grund af den pågældende virksomheds ringe standard, ikke betingelsesløst bør fornys, men at det vil være urimeligt helt at afslå at forny bevillingen, kan kommunalbestyrelsen i overensstemmelse med tidligere praksis ment at måtte unnlade dette under hensyn til fremkomne oplysninger om, dels at bryggerierne mere sikkert og nøjagtigt vil kunne beregne vægtprocenten end rumprocenten, og dels at det ville medføre betydelige tekniske vanskeligheder for bryggerierne at gå over til beregning af rumprocent.

ad § 13. Det skønnes, at der vil være behov for et »landsbevillingsnævn« med opgaver, der i det væsentlige svarer til det nuværende overbevillingsnævns. Det foreslås, at dette nævn sammensættes af en formand, der opfylder betingelserne for at blive dommer, samt af 10 andre medlemmer, hvoraf de 4 vælges af folketinget og de 4 repræsenterer kommunerne. Det forudsættes, at disse udnævnes efter indstilling af de kommunale organisationer og Københavns kommunalbestyrelse. Endvidere foreslås det, at et medlem repræsenterer restauratørerne og et medlem forbrugerne.

Man har fundet det rigtigst, at medlemmerne udnævnes for en begrænset periode ad gangen, således at der kan ske en fornyelse af nævnet. Man har dernæst overvejet, om der burde foreslås en aldersgrænse for nævnets medlemmer, men har afstået herfra under hensyn til, at disse udnævnes for indtil 4 år ad gangen, og at det er Handelsministeriets faste praksis, at nævnsmedlemmer ikke bør fungere som sådanne efter det fyldte 75. år.

I stk. 2 angives udtømmende de tilfælde, hvor kun landsbevillingsnævnet kan give og forny en bevilling. Ligesom nu er nævnets hjemmel i de under 2) angivne tilfælde begrænset til sådanne kommunale ejendomme, der helt eller i overvejende grad er indrettet til restaurations- og hotelvirksomhed, medens det er kommunalbestyrelsen, der giver bevilling i andre kommunale ejendomme, f.eks. beboelses-

komplekser. Ligeledes vil det som hidtil være vedkommende lokale bevillingsmyndighed, der giver bevilling, når virksomheden drives i private ejendomme på kommunal grund, således som det f.eks. er tilfældet i Københavns Sommerivoli. Tilsvarende begrænsning med hensyn til landsbevillingsnævnets hjemmel foreligger ikke og foreslås ej heller for så vidt angår virksomhed i de under 1) omhandlede ejendomme, der tilhører staten.

I de i stk. 2 under 3) nævnte tilfælde, hvor der er tale om tog, flyvemaskiner og skibe i fart, d.v.s. transportmidler, der ofte krydser flere kommuner eller befinder sig uden for kommunalt område, skønnes det af praktiske grunde nødvendigt, at bevilling fortsat gives af et sådant landsomfattende nævn.

Nævnet vil som hidtil, efter kommunalbestyrelsens anbefaling, kunne give bevilling i tilfælde, hvor bevillingen af særlige grunde skal begrænses eller betinges på anden måde end til kun at gælde for vinter- eller sommerhalvåret, jfr. forslaget § 11. Sådanne begrænsede og betingede bevillinger kan ikke gives af kommunalbestyrelsen, og nævnet, der er frit stillet med hensyn til, om en sådan bevilling skal gives, kan kun give denne, når kommunalbestyrelsen har anbefalet dette. Ved begrænsninger og betingelser har man særligt haft for øje, at der vil kunne forekomme tilfælde, hvor det vil være naturligt, at bevillingen fornys »på prøve« og derfor for et kortere tidsrum, jfr. bemærkningerne til § 11, ligesom der vil kunne forekomme tilfælde, hvor det vil være rimeligt at begrænse bevillingen til at omfatte servering af bestemte arter af drikke, eller til at omfatte servering for bestemte kategorier af gæster.

Foruden de beføjelser, der i denne paragraf foreslås tillagt landsbevillingsnævnet, indeholdes der i § 11, stk. 2, bestemmelse om, at nævnet er ankeinstans for de af kommunalbestyrelserne i henhold til § 11, stk. 1, truffne afgørelser i bevillingssager. Endvidere foreslås i § 18, at der gives nævnet hjemmel til, under særlige forhold og med rekurs til domstolene at fratage bevillinger, når bevillingshaveren har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse i sin virksomhed.

ad § 14. Kravene i stk. 1 til personer, der ønsker at få alkoholbevilling, svarer til de gældende krav til bevrætere og gæstgivere, jfr. bevræterlovens § 2, stk. 1.

Personer, der under henvisning til straffe-

lovens § 78 har fået afslag på ansøgning om næringsbrev, jfr. § 3, stk. 4, er herefter også afskåret fra at få alkoholbevilling. Under hensyn til restaurations- og hotelhvervets særlige karakter findes det herudover nødvendigt at stille særlige vandelskrav til indehavere af alkoholbevilling. Ved det foreslåede krav om, at sådanne personer ikke må have udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at de ikke vil drive virksomheden på forsvarlig måde, tilsigtes en modernisering, men ikke nogen realitetsændring i det tilsvarende nugældende krav om, at bevræteres og gæstgiveres fortid og personlige forhold ikke må give grund til at befrygte, at de ved næringens drift vil tilsidesætte hensynet til lovlighed, sædelighed og ærdelighed. Som hidtil vil f.eks. hasardspillere, »løsagtige« kvinder, alfonser og drankere naturligvis ikke kunne få alkoholbevilling.

I stk. 2 foreslås, at direktion og bestyrelsesmedlemmer i selskaber m.v. skal opfylde de personlige krav for at få alkoholbevilling, for at selskabet skal kunne få en sådan. Dette gælder dog ikke kravet om ikke at være under konkurs. Dette er i overensstemmelse med bevræterlovens § 3, stk. 1, men medens bevræterlovens § 3, stk. 3, bestemmer, at handelsministeren kan tillade udfærdigelse af adkomst, når flertallet af bestyrelsens medlemmer opfylder de stillede betingelser, foreslås nu i stedet at give handelsministeren en almindelig dispensationshjemmel for så vidt angår medlemmerne af både direktion og bestyrelse.

Mindretallet henviser til betænkningens kap. 4 for så vidt angår motiveringen for dets forslag.

ad § 15. Efter stk. 1 ændres de hidtidige »afgifter« for alkoholbevillinger til »gebyrer« ligesom for næringsbreve. Gebyrerne skal alene dække udgifterne i forbindelse med de pågældende adkomsters udfærdigelse. Medens gebyret for næringsbrevet skal tilfalde staten, i København kommunen, d.v.s. de næringsbrevudstedende myndigheder, er det naturligt at foreslå, at gebyret for alkoholbevilling altid tilfalder kommunen, der giver disse bevillinger.

For så vidt angår overtagelse af *bestående* virksomhed svarer bestemmelserne i stk. 2 til bevræterlovens § 4, stk. 1, men bestemmelsen fastsætter ikke nogen 3 måneders frist, selv om det er fundet hensigtsmæssigt, at tilladelsen gives for et bestemt tidsrum.

Det er skønnet, at det er nødvendigt med be-

stemmelser, som foreslået i stk. 2, idet der har vist sig at være et stort behov herfor. Det forudsættes imidlertid, at sådanne tilladelser kun gives, når foreliggende oplysninger gør det overvejende sandsynligt, at den pågældende bevilling vil blive givet, og det er naturligvis en selvfølge, at en sådan tilladelse ikke på nogen måde præjudicerer kommunalbestyrelsens stilling til bevillingsspørgsmålet. Det vil således i almindelighed være påkrævet, at politimesteren forhandler med kommunalbestyrelsen, forinden sådan tilladelse gives.

ad § 16. 1 stk. 1 foreslås at opretholde den hidtidige hovedregel, hvorefter der ikke kan etableres lokalemæssig kombination af restaurationsvirksomhed med servering af stærke drikke og anden næringsvirksomhed. Derimod har man af erhvervsmæssige, turistmæssige og administrative grunde fundet det hensigtsmæssigt at foreslå, at dette forbud ikke - som hidtil - skal omfatte også tilstødende lokaler, når salgslokalerne har særskilt indgang udefra, f.eks. hvor der er dør mellem lokalerne, eller hvor disse forbindes med korridor eller lignende passage for personer. Endvidere finder man ikke tilstrækkelig motivering for en opretholdelse af det hidtil dispensable forbud mod i samme kommune at forene restaurationsvirksomhed med alkoholbevilling med anden næring, hvortil der kræves næringsbrev. Restaurationsvirksomhed uden servering af stærke drikke vil som hidtil, også lokalemæssigt, kunne forenes med anden næringsvirksomhed, bortset fra handel med stærke drikke, jfr. § 30, og undtagelsen i denne paragrafs stk. 2, 2. pkt.

Forbudet i stk. 1 vil i almindelighed ikke hindre etablering af kiosker i jernbane- og rutebilstationers ventesale, selv om der også i ventesalen, eller i lokalemæssig forbindelse hermed, er etableret restauration med servering af stærke drikke. Det lokalefællesskab, der forekommer her, er sædvanligvis ikke af en sådan karakter, at det vil være omfattet af forbudet.

Hotellers »montre-salg« og portierlogers serviceydelser med salg af aviser, frimærker, postkort, sæbe og lignende, der hidtil er anset for at være et naturligt led i den almindelige hotelvirksomhed, vil efter stk. 1, 2. pkt., kunne fortsætte og udvides efter retningslinjer, der fastsættes af handelsministeren.

Forbudet vil være til hinder for, at virksomheder med næringsbrev som handlende, håndværker- og industridrivende opstiller automater

i restaurationslokaler, hvor der serveres stærke drikke, når der fra automaterne sælges varer, der ikke omfattes af restauratørens afsætningsret, jfr. forslaget § 6, stk. 2. I § 23 foreslås særlige regler om salg af stærke drikke fra automater.

Motiveringen for forbudet i stk. 1, 1. pkt., der hidrører fra beværterloven af 1912, er blandt andet den opfattelse, at det af ædruelighedsmæssige grunde kan virke uheldigt, når detailsalg finder sted i lokaler (butikker), hvor der samtidig kan serveres stærke drikke for kunderne. Imidlertid blev dette forbud lempet ved revisionen af beværterloven i 1958, hvorefter der blev givet handelsministeren mulighed for at tillade, at beværtervirksomhed med ret til udskænkning af stærke drikke drives i lokaler i stormagasiner, selv om beværtningslokalerne står i direkte forbindelse med salgslokalerne. Man fandt, at indretning af restauranter sådanne steder var et naturligt led i kundebejtjeningen, idet kunderne tilbragte lang tid med indkøb i stormagasinerne mange afdelinger. Ved denne bestemmelses administration viste der sig imidlertid et behov for at dispensere, også for så vidt angår større forretninger med arealmæssigt betydelige salgslokaler og bredt varesortiment. Ved ændringen af beværterloven i 1966 blev denne dispensationshjemmel derfor udvidet til, foruden stormagasiner, at omfatte forretninger af lignende størrelse og med lignende varesortiment.

Det foreslås nu, at lokaler i hoteller, jfr. ovenfor, og foreningslokaler også omfattes af denne undtagelsesbestemmelse. Endvidere har man overvejet, om det burde foreslås, at denne undtagelsesregel yderligere udvides til også at omfatte lokaler, der benyttes til forhandling af på stedet tilvirkede husholdningsvarer til fortæring. Herved har man særligt haft for øje de forretninger, der før den ny næringslov, blev drevet i henhold til næringsbrev som »Tilvirker af husholdningsvarer til fortæring«. For sådanne virksomheder er vareindkøbet, tilberednings- og økonomirum, indehaverens personale og personalets fagkundskab, afsætningsformen og selve varerne af en sådan karakter, at det i mange tilfælde kunne være naturligt at supplere virksomheden med restaurationsvirksomhed. Herved skulle også kunne skabes yderligere mulighed for etablering af et øget antal billige, pæne spisesteder.

Imidlertid har man fundet, at de hensyn, der kan tale for en sådan udvidelse af undtagel-

serne fra forbudet mod lokalefællesskab, på en mere hensigtsmæssig måde - uden at krænke de ædruelighedsmæssige hensyn, der ligger bag forbudet - vil kunne tilgodeses ved den foreslåede lempelse af forbudet, hvorefter dette ikke kommer til at omfatte tilstødende lokaler med egen indgang udefra, selv om disse har dør til restaurationslokalerne, samt ved en smiddiggørelse af bestemmelsen i § 16, stk. 1, 2. pkt., hvorved indretning af cafeterier i større forretninger i videre omfang muliggøres.

I stk. 1, 2. pkt., foreslås således, at den begrænsning, hvorefter forretningen for at opnå dispensation skal have et »lignende varesortiment« som stormagasiner, ikke opretholdes, og at der, uden at dispensation er nødvendig, gives disse forretninger adgang til at have restauration med servering af stærke drikke. Nærmere afgrænsning af »stormagasiner og forretninger af lignende størrelse« forudsættes givet i et cirkulære. Man har i øvrigt været opmærksom på, at bestemmelsen bør omfatte forretninger, selv om butiklokalet udgør noget mindre end de hidtil i praksis krævede 1000 m².

Ved lov nr. 69 af 28. februar 1950 om handelsrejsendes udstilling af deres prøvekollektioner, blev der skabt hjemmel for, at der i lokaler hørende til restaurationer og hoteller, bortset fra de almindelige serveringslokaler, kunne afholdes visse udstillinger, hvortil der kun er adgang for næringsdrivende, som anvender de udstillede varer i deres virksomhed. Denne bestemmelse blev overført til beværterloven i forbindelse med ændringerne i denne i 1966. Samtidig blev det, efter indstilling fra næringslovkommissionen tilladt, at der kunne afholdes mannequinopvisninger for næringsdrivende også i de almindelige beværtningslokaler. I øvrigt er der intet til hinder for, at der i sådanne lokaler afholdes mannequinopvisning for det almindelige publikum, når der blot ikke samtidig optages bestillinger eller i øvrigt finder salg sted.

I stk. 2 foreslås disse bestemmelser videreført og samtidig udvidet til at omfatte alle udstillinger, hvor der finder næringsvirksomhed sted. Tillige foreslås det, at disse udstillinger skal kunne afholdes såvel i de restaurationslokaler, der ikke benyttes til servering, som i de almindelige restaurationslokaler, når disse - medens udstillingen finder sted — er lukket for restaurationens kunder. Efter forslaget skal mannequinopvisninger — uanset om der optages

bestillinger og uanset, for hvem de holdes - dog kunne ske i de almindelige restaurationslokaler.

ad § 17. Bestemmelsen må sammenholdes med forslagets § 7 om bortfald af næringsretten.

Det forekommer rigtigst, at en alkoholbevilling bortfalder, når bevillingshaveren ikke længere opfylder betingelserne for at få bevilling. For så vidt angår betingelsen i § 14, stk. 1, nr. 4, hvorefter den pågældende ikke må have udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at han ikke vil drive virksomheden på forsvarlig måde, er det dog bestemmelserne i forslagets § 18 om fratagelse af bevilling, der i givet fald må komme til anvendelse.

Ligeledes bortfalder bevillingen selvsagt, når bevillingstiden udløber, ligesom bevillingen som hovedregel ikke falder i arv, jfr. dog stk. 2, hvori det foreslås, at en med en afdød bevillingshaver indtil dennes død samlevende ægtefælle »arver« bevillingen, såfremt vedkommende opfylder betingelserne for at få bevilling. Beværterloven har en tilsvarende bestemmelse, der efter sin formulering dog kun omfatter enker. Begrundelsen for denne adgang til »at arve« en bevilling er, at man ikke har krav på en bevilling, som på et næringsbrev, og at det derfor for at skåne en ægtefælle for vanskeligheden ved at få bevilling til afdødes virksomhed er fundet påkrævet med en sådan bestemmelse. Når næringsbrevet ikke på tilsvarende måde kan »arves«, er det, fordi arvingen vil have krav på en sådan adkomst, hvis arvingen i øvrigt opfylder betingelserne herfor.

I stk. 3 foreslås, at der gives mulighed for at meddele dispensation til en restauratørs efterladte ægtefælle, således at denne vil kunne fortsætte virksomheden, selv om vedkommende er under 25 år.

I de tilfælde, hvor bevillingen »falder i arv«, skal den pågældende dog have sit eget næringsbrev, til hvilket bevillingen ved påtegning overføres.

ad § 13. Retten til at udøve virksomhed i henhold til denne lov, vil efter straffelovens § 79 kunne fradømmes en næringsbrevindehaver, såfremt den pågældende dømmes for et forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af retten til at udøve virksomheden.

Da der i særlige tilfælde kan være behov for at fratage en bevillingshaver bevillingen uden

at rejse straffesag, f.eks. hvor bevillingshaveren, hvor der ikke foreligger et strafbart forhold, skønnes at have udvist en adfærd, der ville have medført, at bevilling ikke ville være blevet givet eller fornyet, foreslås det, at landsbevillingsnævnet skal kunne fratage bevillingen i tilfælde, hvor den pågældende har gjort sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse i sin virksomhed, og de udviste forhold giver grund til at antage, at han ikke fremtidig vil kunne drive virksomheden på forsvarlig måde. I de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen har givet bevillingen, kan denne ikke fratages, uden at kommunalbestyrelsen har foreslået dette, men også i øvrigt forudsættes det, at landsbevillingsnævnet sædvanligvis forhandler med kommunalbestyrelsen, inden sådan afgørelse træffes.

Bestemmelserne finder også anvendelse på selskaber, der har alkoholbevilling, og det foreslås endvidere, at bestemmelserne kommer til at gælde tilsvarende for bestyrere af virksomheder, der har alkoholbevilling.

Berettigelsen af fratagelsen vil kunne forelægges domstolene til prøvelse efter de i stk. 2-4 foreslåede regler.

Som supplement til disse bestemmelser findes det nødvendigt at opretholde bestemmelser om, at en restaurations- eller hotelvært kan få sin virksomhed undergivet »politiets bestemmelser«, hvis virksomheden drives på en sådan måde, at drukskend, utugt, uterlighed eller strafbare handlinger derved vil kunne fremmes. Dette kan - som hidtil - alene ske, når der én gang forgæves er givet bevillingshaveren advarsel.

De vilkår, der herefter vil kunne foreskrives, kan f.eks. være ændringer i lukketider eller lokaleindretning eller etablering af særligt tilsyn. Bestemmelserne i stk. 1, 3. pkt., smh.m. stk. 6, træder derfor i stedet for de hidtidige bestemmelser i beværterloven, hvorefter en sådan virksomhed »ved dom« kunne undergives politiets bestemmelser.

Det afgørende for landsbevillingsnævnets bemyndigelse til politiet til efter denne bestemmelse at stille vilkår er den måde, hvorpå virksomheden objektivt drives, d.v.s. om virksomheden faktisk virker fremmende på drukskend, utugt, uterlighed eller strafbare handlinger. Bevillingshaverens subjektive forhold vil derimod i denne henseende i almindelighed ikke være afgørende.

ad § 19. For at udelukke misbrug foreslås

det, at bevillinger, der er frataget, frakendt eller bortfaldet, straks skal slettes på næringsbrevet.

ad § 20. Bestemmelserne indebærer en forenkling af de gældende marketenderibestemmelser. Blandt andet af ærdelighedsmæssige hensyn er det dog skønnet nødvendigt at opretholde en række af de gældende forskrifter for sådan virksomhed. Marketenderilokaler vil som hidtil kunne indrettes i f.eks. fabrikker, værksteder og kontorer.

Under hensyn til, at ordet »kantine« efterhånden er blevet synonymt med ordet »marketenderi«, vil disse betegnelser efter forslaget kunne anvendes sideordnet. Den nuværende eneret på betegnelsen »marketenderi« opretholdes ikke.

Den i stk. 1 foreslåede formulering medfører en legalisering af det forhold, at besøgende på virksomheder får serveret spise- og drikkevarer i virksomhedens marketenderi eller kantine. Dette gælder selvsagt ikke f.eks. kunder i stormagasiner og detailforretninger i øvrigt. Ethvert marketenderi, hvor der serveres stærke drikke, skal ledes af en marketender, der som hidtil ikke vil kunne drive marketenderiet for egen regning og risiko.

Bestemmelsen i stk. 2 opretholder det gældende krav om tilladelse til marketenderivirksomhed, men kun for så vidt angår marketenderier, hvori der serveres stærke drikke. Kredsen af virksomheder og lignende, der kan få marketenderitilladelse, er den samme som nu. Stk. 2, 3. pkt., tager sigte på arbejdspladser som f.eks. havne, industricentre, værkstedshuse o.l., hvor der er tale om flere virksomheder inden for samme område. I modsætning til den gældende bestemmelse, hvorefter en marketender blot skal anmeldes til politiet, i København magistraten, foreslås det imidlertid, at politiet skal godkende marketenderen i marketenderier, hvori der skal være en marketender, fordi der serveres stærke drikke, uden at der dog stilles krav om, at marketenderen skal opfylde de samme personlige betingelser som restauratører. I konsekvens heraf foreslås, at marketenderitilladelse i hele landet gives af politiet, og således ikke som hidtil i København af magistraten.

I stk. 2, sidste pkt., bevares det gældende forbud imod, at marketenderne aflønnes med en procentdel af omsætningen af stærke drikke.

I stk. 3 bestemmes, at en marketenderitilladelse kun kan nægtes eller begrænses, såfremt særlige omstændigheder giver anledning dertil.

Hvad der gælder for en marketenderi tilladelse må så meget mere gælde godkendelsen af marketenderen. Godkendelsen af denne forudsættes i øvrigt ikke at kunne ske, hvis han er så ung eller har haft en så uheldig fortid, at dette giver grund til at antage, at han ikke vil kunne bestrebe hvervet på forsvarlig måde.

Bestemmelsen i stk. 4 medfører såvel en udvidelse som en indskrænkning af den gældende tilsvarende bestemmelse. Bordvin, der også omfatter frugtvin af bordvinstypen af afgiftsklasserne 1 og 2, hvorved forstås såvel rød- som hvidvin med under 14 rumprocent alkohol, vil således efter forslaget fremtidig kunne serveres i spisetiden i marketenderiet. Derimod vil dessertvine og hedvine fortsat ikke kunne serveres. Samtidig foreslås det, at den hidtidige ret til i marketenderiet at udskænke al slags stærkt øl begrænses således, at der fremtidig ikke må serveres stærkere øl end af skatteklasse I, d.v.s. almindeligt pilsner- og lagerøl.

Man finder, at ædruelighedsmæssige hensyn taler for en sådan ændring af de gældende regler, ligesom man har haft for øje, at de hidtidige drikkevaner ændres, og at der ved møder, kongresser og lignende, ofte er et naturligt behov for i marketenderier at kunne servere bordvin til maden.

Medens stk. 2-4 alene gælder marketenderier, hvori der serveres stærke drikke, omfatter stk. 5-6 alle marketenderier.

I stk. 5, 3. pkt., er det gældende forbud mod tilbageholdelse i arbejdsløn for skyld i marketenderiet af kontrolmæssige grunde, udvidet til at omfatte skyld for alt køb i marketenderiet, og ikke blot som nu tilbageholdelse for skyld for stærkt øl.

Ved bestemmelsen i stk. 5, 5. pkt., tilsigtes det at opretholde og udvide de gældende regler om, at der uden næringsbrev kan forhandles visse daglige fornødenheder, uden at der dog gives adgang til forhandling af enhver form for konsumgoder. I øvrigt opretholdes forbudet mod handel i marketenderier, hvilket dog som hidtil ikke udelukker, at der på andelsbasis finder en fordeling af varer sted, idet dette ikke er »handel« i næringslovens forstand.

I stk. 6 er de hidtidige lukkebestemmelser opretholdt, idet man uden sådanne ikke vil have mulighed for at skelne mellem servering i marketenderiet og servering for et såkaldt sluttet selskab i tilfælde, hvor dette lovligt vil kunne ske. Også et hensyn til virksomhedsledere tilsiger, at disse i givet fald har mulighed for at

kunne henvise til en sådan lovbestemmelse. Lukkebestemmelserne er efter forslaget også gældende for selvbetjeningsmarketenderier. Bestemmelserne i stk. 6, 4. og 5. pkt., træder i stedet for beværterlovens § 26, stk. 9 og 10.

Det nugældende forbud mod udskænkning for unge og berusede, vil som hidtil også gælde for marketenderier.

ad § 21. Efter stk. 1 kan pensionater som hidtil drives uden særlig adkomst, men det foreslås, at kun personer med bopæl her i landet, fremtidig skal kunne drive sådan virksomhed. Man finder det ønskeligt, at pensionatsindehavere i givet fald ikke skal kunne unddrage sig ansvaret for virksomheden.

Det foreslås at forlade de hidtidige begreber »tage i logi« og servering ved »sluttet bord«, uden at der herved tilsigtes nogen realitetsændring i forståelsen af begrebet pensionatsvirksomhed.

I stk. 1, nr. 1), har det været overvejet at foreslå, at det i denne henseende gældende krav om 7-dages ophold nedsættes til 3 dage. I praksis har mange pensionater allerede nu benyttet sig af den dispensation, der sædvanligvis kan opnås til kun at have gæsterne boende i 3 dage (f.eks. pinseophold og lignende). Ved en sådan ændring kunne man opnå en forenkling af praksis og bidrage til en bedre udnyttelse af pensionaternes værelseskapacitet.

Da de drikkevarer, der serveres i et pensionat, ikke er belagt med omsætningsafgift, ville en sådan ændring i pensionatsbegrebet imidlertid - så længe de nuværende afgiftsregler opretholdes - kunne give pensionaterne en afgiftsmæssig fordel, der muligvis kunne virke urimelig over for hotellerne, hvortil kommer, at pensionaternes afgiftsfritagelse, efter den ændrede affattelse af pensionatsbegrebet, næppe som hidtil vil kunne begrundes ud fra rimeligheden i at ligestille et pensionat med et privat hjem for pensionatgæsterne.

Da disse forhold af konkurrencemæssige grunde taler for at opretholde kravet om, at en pensionatsvirksomhed skal modtage gæsterne i 7 fulde dage (6 nætter), har man dog ment at måtte foreslå en opretholdelse af de hidtidige bestemmelser på dette område.

Stk. 1, nr. 2), forudsætter en vis varighed i forholdet mellem pensionatsværten og gæsterne. Der vil således ligesom hidtil ikke i et pensionat kunne serveres for gæster, der tilfældigt indfinder sig, eller for gæster, der ikke har en af-

tale om at spise i pensionatet i en vis periode. Derimod er der intet til hinder for, at de pågældende kun indfinder sig med mellemrum i pensionatet, når der blot foreligger en aftale om servering, f.eks. gennem køb af spisebons og lignende. Bestemmelsen vil i øvrigt — i overensstemmelse med hidtidig forståelse - ikke være til hinder for, at pensionærerne i enkelte tilfælde til måltiderne i pensionatet medtager pårørende og bekendte, der er gæster hos dem.

Såfremt en pensionatsvirksomhed ønsker at sælge tillavet mad ud af huset, eller i øvrigt ønsker at forhandle spise- og drikkevarer, vil dette kun kunne ske, såfremt pensionatsindehaveren har næringsbrev.

I stk. 3 foreslås, at man opretholder bestemmelsen om, at der i pensionater kun i forbindelse med de faste måltider må serveres stærke drikke. Det vil sige, at stærke drikke kun må serveres »under måltidet« i pensionatet. Bliver der serveret stærke drikke uden for måltiderne, kan virksomheden ikke drives uden næringsbrev og alkoholbevilling.

I det omfang, der ikke er mulighed for at få serveret spise- og drikkevarer, hvor man lejer et værelse til natophold, falder den pågældende virksomhed helt uden for loven. Der er således i disse tilfælde hverken tale om hotel- og restaurationsvirksomhed eller om pensionatsvirksomhed. Dette gælder i et vist omfang den virksomhed, der blandt andet formidles igennem turistforeningerne med værelsesudlejning i ferietiden og under lignende forhold, ligesom det f.eks. gælder de moteller, der ikke har restaurant, og hvor det ej heller på anden måde er muligt at få spise- eller drikkevarer. Værelsesudlejning af denne karakter vil således ikke kunne forenes med pensionatsvirksomhed allerede af den grund, at dette - da muligheder for effektiv kontrol ikke vil kunne etableres — ville give for store muligheder for omgåelse af lovens forskrifter.

ad § 22. I stk. 1 foreslås at opretholde den regel, at der uden adkomst ved særlige enkeltstående lejligheder kan gives adgang til servering af spise- og drikkevarer, herunder stærke drikke. Motiveringen herfor er, at der i de omhandlede tilfælde, der vedrører serveringsvirksomhed af kortere varighed, ikke vil være behov for den kontrol fra myndighedernes side, der ligger i selve systemet med næringsbreve og bevillinger, men alene - især af ordensmæssige grunde - for et vist polititilsyn.

Tilladelse efter stk. 1 kan kun meddeles af politiet og vil kun kunne gives for en nærmere angivet lokalitet. Politiet må skønne, om det vil være forsvarligt at give tilladelsen. Ligeledes er det overladt til politiets skøn at afgøre, hvorvidt en given anledning kan ligestilles med de i stk. 1 opregnede særlige lejligheder. Blandt sådanne lejligheder kan yderligere nævnes basarer, generalforsamlinger, dilettantforestillinger, teaterforestillinger, foredrag, koncerter og lignende arrangementer, hvortil en større kreds har adgang. Ved særlige lejligheder, der ikke har offentlig karakter, f.eks. fester, møder og lignende for en snæver kreds af personer, der har tilknytning til hinanden på særlig måde, og som normalt - hvis pladsforholdene tillod det - ville blive afholdt i hjemmet, vil der i almindelighed ikke være tale om en virksomhed, der omfattes af denne lovgivning, og servering af spise- og drikkevarer vil derfor i disse tilfælde kunne ske uden særlig tilladelse.

Tilladelsen skal fortrinsvis gives til restauratører, hvorimod man ikke har ment, at denne fortrinsret som hidtil alene skal komme de lokale restauratører til gode; en bestemmelse, der ikke synes at have nogen reel begrundelse, men tværtimod kan virke urimeligt konkurrencebegrænsende. Ligeledes vil der heller ikke mere være noget til hinder for, at en sådan lejlighedstilladelse, også hvor der udskænkes stærke drikke, gives til en restauratør, der ikke har alkoholbevilling, når servering ikke sker i dennes egne lokaler. Det forudsættes i øvrigt, at sådanne lejlighedstilladelser som hidtil kun meddeles efter et vist samarbejde mellem politiet og de lokale kommunale myndigheder. Man har ikke fundet det påkrævet at opretholde den hjemmel, der er i beværterloven **til**, at kommunalbestyrelsen i den henseende kan fastsætte almindeligt begrænsende regler; en hjemmel, der i øvrigt sjældent er benyttet.

Som hidtil vil det være således, at hvad enten disse lejlighedstilladelser gives til restauratører eller til andre, omfattes virksomheden af lovens almindelige bestemmelser om lukketid, forbud mod servering af stærke drikke for berusede eller mindreårige m.v., jfr. §§ 28 og 29.

Såfremt højskoler, landbrugsskoler og lignende institutioner blot ønsker at servere spise- og drikkevarer for deltagere i fælles måltider, som holdes i forbindelse med sammenkomster og møder inden for institutionens rammer, har man - ligesom hidtil - fundet det unødvendigt at kræve særlig tilladelse. Ved højskoler har

man særligt for øje de egentlige internatskoler, nemlig folkehøjskolerne på landet, hvorimod de højere læreanstalter ikke omfattes af disse bestemmelser.

Ved »lignende institutioner« i stk. 2, tænkes på sådanne skoler og uddannelsessteder, hvor deltagerne ofte er samlet i længere perioder, hvorimod institutioner som aftenskoler, danseskoler og lignende ikke omfattes af denne bestemmelse og ej heller af bestemmelsen i stk. 1.

Uden for lovens område falder f.eks. den forplejning, der finder sted på organisationers kursus ejendomme i forbindelse med kurser, der afholdes for organisationens medlemmer.

Beværløvens bestemmelse om, at der for et tidsrum af 6 måneder ad gangen kan gives forsamlingsbygninger lejlighedstilladelse til bekvæmhed uden ret til udskænkning af stærke drikke, foreslås ikke opretholdt. Der ses ikke fremover at kunne være særligt behov for sådanne tilladelser, da der ikke længere stilles krav om beværløbevilling ved servering af svage drikke, og da de pågældende efter forslaget normalt vil få ret til at erhverve næringsbrev til den pågældende virksomhed.

ad § 23. Som hidtil vil automatsalg af stærke drikke aldrig kunne finde sted fra uendørs anbragte automater. Derimod vil salg af stærke drikke kunne finde sted fra automater i forretningslokaler, når der ikke er tale om, at de stærke drikke skal nydes det pågældende sted.

Fra automater i og uden for restaurationslokaler må der — medmindre sundhedsmæssige forskrifter hindrer dette - naturligvis i øvrigt forhandles enhver art af varer, der omfattes af restauratørens afsætningsret, jfr. § 6, stk. 2. Det bemærkes i øvrigt, at automatsalg af sådanne tilberedte fødevarer som suppe, kaffe og lignende, kan finde sted såvel i henhold til næringsbrev efter denne lov, som i henhold til næringsbrev efter næringsloven.

Efter stk. 2 kan politiet tillade automatsalg af stærke drikke i restaurationslokaler. Er der af stærke drikke alene tale om øl af skatteklasse I eller bordvin, kan politiet også tillade, at sådanne drikke — også til nydelse på stedet - skal kunne sælges fra automater i markeder og kiosklokaler. Det forudsættes, at politiets tilladelse i henhold til stk. 2, vil kunne gives i forbindelse med nærmere forskrifter fra politiet om etablering af et særligt tilsyn med salget. Der vil ikke kunne gives tilladelse til opstilling af sådanne automater under åben himmel, selv om

det sker i tilknytning til restaurationslokaler. I øvrigt vil politiet også kunne stille andre betingelser for sådan tilladelse, men man finder ikke tilstrækkelig begrundelse for at foreslå en opretholdelse af den hidtidige bestemmelse om, at vedkommende kommunalbestyrelse skal have truffet en almindelig beslutning om, at sådant automatsalg af stærkt øl må finde sted i kommunen.

ad § 24. Bestemmelsen, der skal træde i stedet for beværlølovens § 28, tilsigter blandt andet at modvirke såkaldt smugkrovs virksomhed og lignende. En næringsdrivende vil således - bortset fra de i stk. 2 omhandlede tilfælde - ikke lovligt i sin butik kunne servere stærke drikke, selv ikke gratis over for udenforstående.

Det følger af § 32, stk. 2, at som hidtil også kunden i givet fald vil kunne drages til ansvar.

Da der kan forekomme tilfælde, hvor der i forbindelse med en legal forhandling af stærke drikke finder salg eller udlevering sted af stærke drikke under former, hvorunder det er klart for forhandleren, at tanken med købet er at nyde de stærke drikke på eller ved stedet, har man selvstændigt kriminaliseret dette forhold. Man har ikke fundet det muligt at foreslå en noget mindre vid formulering af dette forbud, idet dette let af bevismæssige grunde ville kunne umuliggøre en indskriden over for selv klare omgæiser af lovens bestemmelser. Efter formuleringen er det således ikke blot i butikken, at de stærke drikke ikke må serveres eller nydes; dette vil også — som hidtil — gælde f.eks. de til virksomheden hørende porte, trapper, udhuse og gårde samt efter omstændighederne andre steder inden for eller i tilslutning til forretningens naturlige område. Er stedet kundens arbejdsplads, f.eks. en byggeplads på nabogrund eller gadearealet uden for butikken, vil dette derimod legalisere forholdet. Spørgsmålet, om sælgeren har overtrådt forbudet, må naturligvis i givet fald afhænge af de nærmere omstændigheder. Efter formuleringen af stk. 1, 1. pkt., gælder forbudet - som hidtil - også gratis servering af stærke drikke ved auktioner.

Det er fundet påkrævet, at ikke mindst de grove og gentagne overtrædelser af denne bestemmelse bør hindres, men der kan også forekomme tilfælde, hvor det vanskeligt kan afgøres, om bestemmelsen er overtrådt. Man forudsætter derfor, at politiet i vidt omfang vejleder de næringsdrivende om bestemmelsens

indhold og forståelse, forinden en politisag rejses.

Bestemmelsen i stk. 1, 2. pkt., træder i stedet for bestemmelsen i beværterlovens § 28, stk. 1. Man har ikke ment det påkrævet fortsat at have et forbud mod gratis servering af stærke drikke ved licitationer.

Den i stk. 2 foreslåede bestemmelse træder i stedet for beværterlovens § 28, stk. 2, 2. pkt., således som denne er affattet efter lovændringen i 1966, men med de afvigelser, *at* den omfatter alle købestævner og udstillinger, og *at* den omfatter alle stærke drikke og ikke som hidtil alene vin, idet der også ved markedsføring af nye spiritusprodukter vil være behov herfor.

ad § 25. I stk. 1 gives der handelsministeren bemyndigelse til vedrørende de nærmere angivne forhold at fastsætte regler om indretning og benyttelse af lokaler og lignende, der anvendes i forbindelse med den af loven omfattede virksomhed. Det forudsættes, at sådanne regler fastsættes efter forhandling med indenrigsministeren og justitsministeren.

Denne hjemmel omfatter den af loven omfattede virksomhed, d.v.s. enhver virksomhed, hvor der serveres eller er mulighed for servering. Således hotel- og restaurationsvirksomhed, herunder kollegier, vandrehjem og lignende, hvor der er servering, samt desuden marketenderier, pensionater og steder med lejlighedstiladelse. I det omfang, der ikke findes anledning til at fastsætte sådanne regler for den pågældende virksomhed, f.eks. på grund af dennes mindre omfang, vil det være naturligt at begrænse reglerens anvendelsesområde, f.eks. til virksomheder, hvor der bespises over et vist antal personer.

Værelseudlejning uden mulighed for servering falder derimod uden for disse reglers område, ligesom denne virksomhed også i øvrigt falder uden for loven. Man har ikke fundet, at der var behov for i denne henseende at kunne udvide disse reglers område, idet regler af denne art alligevel kun i begrænset omfang rent praktisk vil kunne administreres for så vidt angår den almindelige udlejning af værelser.

Ved bestemmelserne i stk. 1 er det således fundet hensigtsmæssigt at give mulighed for, at alle disse forskrifter af ordensmæssig, ærdelighedsmæssig og sundhedsmæssig karakter i størst mulig udstrækning bliver ens for hele landet og så vidt muligt samles i én bekendt-

gørelse for derved at afhjælpe de vanskeligheder, det i øjeblikket bereder borgerne, når disse bestemmelser er så forskellige og findes spredt i lovgivningen.

Bestemmelserne træder i stedet for beværterlovens § 9 og tilsigter at give hjemmel ikke blot for de heri indeholdte forskrifter, men også for de forskrifter af lignende karakter, der findes i sundhedsvedtægter og politivedtægter. Der gives således også hjemmel for regler af den karakter, der findes i f.eks. Københavns politivedtægts § 49, stk. 3 og stk. 4, og som navnlig er begrundet i ordensmæssige (sædelighedsmæssige) hensyn.

Bestemmelserne i 2. punktum, nr. 4), tager bl.a. sigte på at modvirke støjulemper m.v., jfr. den af et udvalg under Dansk Ingeniørforening i »Ingeniøren« nr. 4-67 offentliggjorte betænkning om støjulemper.

Man har jfr. 2. punktum, nr. 1) og 3), ment, at hjemlen også burde omfatte fastsættelse af regler om indretning af restaurationskøkkener m.v. Derimod har man fundet, at de særlige regler vedrørende tilberedning af mad næppe hører hjemme i denne forbindelse, idet de nødvendige bestemmelser i denne henseende må søges i eller fastsættes med hjemmel i levnedsmiddellovgivningen.

De regler, der vil blive givet i henhold til stk. 1, vil ikke blot kunne bringes i anvendelse på nye virksomheder, jfr. § 2, stk. 4, men også på eksisterende virksomheder.

Man finder det nødvendigt, at det kommer til at ligge helt klart, hvilke myndigheder der skal drage omsorg for disse forskrifters overholdelse samt tage stilling til spørgsmål om påbud, forbud og dispensationer.

Imidlertid har reglerne forskellige formål, ordensmæssige, ærdelighedsmæssige og sundhedsmæssige, ligesom reglerne skulle sikre en vis høj standard for de pågældende virksomheder. Da hverken sundhedsmyndighederne eller ordensmyndighederne er i stand til at varetage hinandens opgaver, må tilsyn og beføjelser deles op efter anlæggets art. En sådan opdeling er det næppe praktisk muligt at foretage i selve loven, og når hertil kommer, at sundhedsvæsenets organisation i forbindelse med kommunalreformen er taget op til revision i Indenrigsministeriets kommission vedrørende den offentlige hygiejne m.v., er det fundet mest hensigtsmæssigt i denne henseende alene at foreslå en bestemmelse som stk. 3. Herefter kan handels-

ministeren såvel fastsætte, hvilke myndigheder der skal administrere - og føre tilsyn med - disse regler, som bestemme, til hvilke myndigheder de i medfør af reglerne trufne afgørelser vil kunne påklages.

Den bekendtgørelse, der skal rumme de pågældende regler, må deles op efter de hensyn, der har motiveret reglerne, således at det bliver muligt i en bestemmelse i bekendtgørelsen at anføre, f.eks. at bestemmelserne i angivne paragraffer administreres og håndhæves af angivne sundhedsmyndigheder, og at bestemmelserne i de andre paragraffer administreres og håndhæves af politiet.

Man har overvejet at foreslå at give udtrykkelig hjemmel for, at de administrativt udfærdigede bestemmelser kan give de kompetente myndigheder ret til at give påbud, men man anser myndighederne for at have en sådan ret også uden særlig hjemmel, jfr. Poul Meyer, U.f.R. 1954, side 34 f., Poul Andersen, »Dansk Forvaltningsret«, 5. udg., s. 307, og Ross »Dansk Statsforfatningsret II«, 2. udg., s. 495 ff. Derimod foreslås i straffebestemmelserne udtrykkelig hjemmel til i forskrifterne at fastsætte straf for overtrædelse af pålæg givet i henhold til forskrifterne, jfr. § 32, stk. 3.

ad § 26. Bestemmelsen svarer til beværterlovens § 23, men kræver ikke som denne tilladelse til musik uden dans og til radio og fjernsyn. Endvidere kræves efter forslaget ikke tilladelse til billard og keglebane, men politiet kan, såfremt forholdene taler derfor, forbyde sådan underholdning. Man har ikke ment, at denne form for underholdning fortsat bør være underkastet en tilladelsesordning, men f.eks. støjproblemet vil kunne nødvendiggøre et efterfølgende forbud fra politiet, jfr. stk. 4.

Bestemmelsen i stk. 1 omfatter også selskabslokaler m.v., men her vil i private selskaber dans og optræden kunne finde sted uden tilladelse. Derimod skal der også i sådanne lokaler tilladelse til automatspil m.v.

I almindelighed vil sådanne tilladelser have gyldighed indtil videre, men såfremt forholdene måtte nødvendiggøre det, vil politiet kunne inddrage tilladelsen.

Med hensyn til afgifter for disse tilladelser findes det rimeligt, at disse tilfalder staten og ikke som hidtil kommunen.

Ved afgørelser af spørgsmål om, hvorvidt en sådan tilladelse skal gives, påhviler det politiet at følge de regler, der herom måtte være givet

af kommunalbestyrelsen i henhold til stk. 3. Herudover må hensyn tages til underholdningens art i forbindelse med en vurdering af lokalernes beskaffenhed og egnethed til sådan underholdning. Politiet må behandle sådanne ansøgninger individuelt og vil ikke kunne give almindelige regler for meddelelse af sådanne tilladelser, ligesom politiet ej heller generelt vil kunne nægte at give tilladelse til en eller flere af de af bestemmelsen omfattede underholdninger.

Efter formuleringen af stk. 3 vil kommunalbestyrelsen alene kunne give almindelige regler om de udtrykkeligt anførte forhold, hvorimod kommunalbestyrelsen ikke vil kunne foreskrive andre vilkår, såsom at restauratører, der får tilladelse til dans og optræden, ikke må kræve entré. Ved »omfang« i stk. 3 er særlig tænkt på tidspunkterne, hvori tilladelserne vil kunne benyttes.

Når man ikke i denne paragraf foreslår en bestemmelse om, at der ikke vil kunne gives tilladelse til automatspil om penge, er det, fordi sådant spil antages at være forbudt efter lotterilovgivningen.

ad § 27. Man har overvejet det rigtige i at bevare denne særlige adgang til registrering af tjenere, når man i øvrigt ikke registrerer ansatte i andre erhverv, herunder ej heller f.eks. vægtere i vagtselskaber eller chauffører i taxa- og lillebilforretninger, hvor der muligt kunne være samme grund til registrering som for tjenerfagets vedkommende.

En eventuel ophævelse af disse bestemmelser kunne muligvis følges af en ændret praksis, hvorefter man for dette erhverv i videre omfang end hidtil søger anvendt straffelovens § 79 om frakendelse af retten til at udøve den pågældende virksomhed; — en bestemmelse, der har samme sigte som disse bestemmelser i beværterloven, at beskytte kunderne. Endvidere kunne man i så fald overveje muligheden af, at der i vilkårene for betinget løsladelse, hvor det især af hensyn til den straffede ofte anføres, at han skal have arbejde, tillige kræves, at en person af den i § 27, stk. 2, anførte karakter ikke tager ansættelse som tjener.

Imidlertid har man fra politiets side lagt afgørende vægt på, at disse bestemmelser i beværterloven bevares. Herefter, og da der, så vidt vides, hverken fra restauratørside eller fra tjenerside er fremkommet kritik af eller ind-

vendinger mod bestemmelserne, foreslås de bevaret.

I stk. 1 foreslås bestemmelser af tilsvarende karakter som i beværterlovens § 29, stk. 1. Pligten for den ansatte til at give de personlige oplysninger er, ligesom pligten for næringsbrevindehaveren til at indhente disse, ubetinget, hvorimod pligten til at videregive oplysningerne til politiet er afhængig af, om politiet forlanger dette. Medens de tilsvarende bestemmelser i beværterloven alene omfatter medhjælpere, foreslås det, at bestemmelserne fremtidig kommer til at omfatte enhver ansat, altså ikke blot egentlige medhjælpere, men f.eks. også musikere og andre kunstnere, og det foreslås, at bestemmelserne som hidtil kommer til at omfatte ikke blot personer, der antages af næringsbrevindehaveren, men enhver, der antages til et hverv i virksomheden. I København er forholdet for tiden det, at politiet afkræver disse oplysninger hos enhver beværter og gæstgiver, men kun for så vidt angår medhjælpere i virksomheden, der som følge af deres beskæftigelse har kontakt til publikum. De foreslåede bestemmelser er ikke til hinder for at opretholde en sådan praksis.

Bestemmelserne i stk. 2 viderefører beværterlovens § 29, stk. 2. Ved afgørelser efter disse bestemmelser forudsættes det, at der af politiet foretages en nøje vurdering af den pågældendes fortid og dennes betydning for hans beskæftigelse både i almindelighed inden for denne branche og specielt i den pågældende virksomhed. Herved bør der lægges vægt såvel på omfanget og karakteren af eventuelle strafbare forhold som på længden af det tidsrum, der er gået siden sidste straf. Endvidere vil hensynet til publikum være af afgørende betydning. Visse forbrydelser og forseelser vil naturligvis være mere hindrende end andre for den pågældende beskæftigelse.

Efter bestemmelserne i § 10, stk. 2 og 3, vil klage over de af politiet efter stk. 2 truffne afgørelser — uden at have opsættende virkning — kunne indbringes for justitsministeren og derefter for domstolene.

I stk. 3 foreslås det at genindføre forbudet mod, at personer under 18 år benyttes til toiletbetjening, idet dette forbud, uden at dette var tilsigtet, ikke blev opretholdt ved beværterlovsændringen i 1958.

Bestemmelserne i stk. 4, der viderefører beværterlovens § 29, stk. 3, er ligesom forbudet i stk. 3 motiveret i hensynet til i videst muligt

omfang at beskytte og undgå misbrug af personer under 18 år. Medens bestemmelserne i stk. 1-3 gælder alle de af loven omfattede virksomheder, gælder bestemmelserne i stk. 4, 1. pkt., alene de virksomheder, der har alkoholbevilling.

Man har overvejet, om undtagelsen i stk. 4 for værtens hjemmевærende børn og børnebørn burde ophæves, men har været betænkelig ved at foreslå dette, dels da denne undtagelse skønnes at have en afgørende betydning, f.eks. når der på landet i mindre kroer lejlighedsvis er særlig travlhed, dels da der i så fald i tilfælde, hvor børn og børnebørn skal være lærlinge i dette fag, og hvor der efter lærlingeloven ikke skal oprettes lærlingekontrakt, måtte kræves en særlig tilladelse fra politiet.

I stk. 4, 3. pkt., har man ment, at der burde være hjemmel til, at politiet undtagelsesvis kan forbyde personer under 18 år at tage ansættelse som serverings- eller garderobebetjening i hotel- og restaurationsvirksomheder, selv om disse ikke har alkoholbevilling. Af hensyn til sommerhoteller og -restauranter mener man dog, at sådan ansættelse som hovedregel bør være tilladt.

ad § 28. I det væsentlige foreslås de hidtidige lukkebestemmelser for restaurationer m.v. opretholdt, dog at der fastsættes en fælles lukketid for hele landet. Med den øgede motorisering skønnes det ikke hensigtsmæssigt med lokalt fastsatte, varierende lukketider.

I øvrigt foreslås det ikke at opretholde bestemmelserne i beværterlovens § 30, stk. 3, vedrørende det såkaldte »morgenforbud«, der giver kommunalbestyrelsen hjemmel til at fastsætte, at der ikke i beværtninger må udskænkes eller nydes stærke drikke i tiden fra kl. 5 til kl. 8, og at der i samme tidsrum ikke kan forhandles eller udleveres stærke drikke. En sådan bestemmelse har, efter hvad der er udvalget bekendt, praktisk talt ikke været benyttet.

Endvidere har man ikke ment i stk. 1 at burde foreslå en opretholdelse af bestemmelsen om, at bestemt angivne beværtninger med ret til udskænkning af stærke drikke skal lukke før almindelig lukketids indtræden.

Det følger af stk. 1, 2. pkt., at restaurationer i tog, flyvemaskiner og skibe kan holde åbent i hele det tidsrum, hvor der sædvanligvis vil være passagerer til stede. Endvidere vil restauratører og hotelværter uden for åbningstiden

kunne servere for overnattende gæster, når dette sker uden for de almindelige restaurationslokaler. En sådan servering vil dog også kunne ske i de almindelige serveringslokaler efter tilladelse i henhold til stk. 5, og en sådan tilladelse vil kunne gives som en »stående« tilladelse.

Det forudsættes, at de i stk. 3 omhandlede tilladelser vil kunne begrænses f.eks. til bestemte ugedage, og at de i øvrigt vil kunne betinges, således at de i tilfælde af misbrug bortfalder eller vil kunne tilbagekaldes.

I stk. 4 foreslås en bestemmelse svarende til beværterlovens § 30, stk. 6. Politiet vil således f.eks. for nytårsnat, valgnætter, større byfester og lignende kunne dispensere fra de almindelige lukketider.

Efter stk. 5 vil sammenkomster af foreninger eller sluttede selskaber efter lukketid kun kunne foregå i særlige fra restaurationen adskilte selskabslokaler, medmindre der foreligger en særlig tilladelse fra politiet. Bestemmelserne i beværterlovens § 31, stk. 3 og 4, er derfor ikke opretholdt i deres hidtidige form, men ansvaret for ulovlig selskabelighed af den pågældende karakter vil være omfattet af de almindelige bestemmelser i § 32.

For marketenderier indeholdes særlige lukkebestemmelser i § 20, stk. 6.

Lukkebestemmelserne i § 28 finder også anvendelse, hvor servering - når der er offentlig adgang - finder sted med tilladelse efter § 22, stk. 1, jfr. bemærkningerne til denne bestemmelse.

ad § 29. Bestemmelserne omfatter restaurationer med alkoholbevilling og stk. 5 tillige virksomheder med næringsbrev som handlende, håndværker og industridrivende. Efter stk. 6 omfatter bestemmelserne i stk. 1, nr. 1), ikke pensionater og selskabslokaler.

Når bestemmelserne også omfatter automat salg, er det, fordi det også i disse tilfælde er nødvendigt at søge at sikre overholdelsen blandt andet af lovens bestemmelser om, at sådanne drikke ikke må serveres for berusede eller mindreårige, og af bestemmelserne i færdselsloven om, at restauratører og tjener, der ved eller må antage, at en gæst, der er fører af et motorkøretøj, på grund af spiritusnydelse ikke er i stand til at føre motorkøretøj på fuldt betryggende måde, skal gøre deres, eventuelt ved tilkaldelse af politiet, til at hindre, at gæsten i

denne tilstand fører eller forsøger at føre køretøjet.

Serveringsforbudet i stk. 1 omfatter i øvrigt både restaurationer og andre serveringssteder, f.eks. marketenderier, og på steder, hvor serveringen i øvrigt er hjemlet i henhold til § 22.

Afgørelser efter stk. 3 og 5 kan i henhold til § 10, stk. 2, indbringes for justitsministeren, der træffer afgørelse i sagen.

Bestemmelserne svarer til de hidtidige bestemmelser i beværterloven, men suppleret i stk. 1, nr. 2), og stk. 2, af bestemmelser, som hidtil i almindelighed har været optaget i politivedtægter. Formuleringen i stk. 1, nr. 2), til sigter at dække samme område som de pågældende tilsvarende bestemmelser i politivedtægterne.

Overholdelsen af bestemmelsen i stk. 2 fritager ikke for ansvar efter stk. 1, nr. 3), men vil efter omstændighederne kunne komme den pågældende til gode under en straffesag for overtrædelse af stk. 1, nr. 3).

Stk. 4 indeholder helt nye bestemmelser, der er motiveret af hensynet til det ønskelige i, at der ikke i disse restaurationer skal være en faktisk »tvang« til at nyde stærke drikke.

Om restauratørens særlige strafansvar for overholdelsen af bestemmelser i stk. 1 henvises til § 32, stk. 5.

ad § 30. I denne paragraf, der viderefører en række af tilsvarende bestemmelser i beværterlovens § 33, gives forskrifter, der vedrører restaurations- og hotelvirksomhed uden alkoholbevilling. Forskrifterne omfatter også drikkevarer, der ikke betales for.

Bestemmelsen i stk. 1, nr. 3) omfatter også almindelige hotelværelser, hvis disse ligefrem stilles til rådighed for nydelse af stærke drikke.

Man har været betænkelig ved at foreslå en opretholdelse af beværterlovens § 33, stk. 4, hvorefter en afholdsvært, hans medhjælpere og hans husstand ikke må opbevare stærke drikke i den ejendom, hvori beværtningen drives eller på steder i ejendommens nabolag, hvorover de pågældende har rådighed. Skulle dette forbud opretholdes, måtte man herfra i hvert fald undtage de lokaler, der måtte være bestemt til handel med stærke drikke, og i øvrigt måtte man fra forbudet undtage opbevaring af stærke drikke, der åbenbart er indkøbt til privat forbrug.

Beværterlovens § 33, stk. 6, hvorefter en afholdsvært ikke ved sluttet bord må servere

stærke drikke, eller en dertil svarende bestemmelse, foreslås ej heller opretholdt.

Endvidere har man fundet det praktisk nødvendigt, at de gældende bestemmelser om etiketter m.v. på flasker, der ikke indeholder stærke drikke, bortfalder.

Hidtil har det været således, at et cafeteria, selv om der deri kun udskænkes svage drikke, skal have stærk bevilling, når det indrettes i et supermarked, der handler med stærke drikke. Bestemmelsen i stk. 2, 2. pkt., gør det unødvendigt for supermarkeder m.v., der indretter cafeteria og lignende, at søge alkoholbevilling, medmindre der skal serveres stærke drikke.

ad § 31. Afgørelser efter stk. 1 og 2 kan i henhold til § 10, stk. 2, indbringes for justitsministeren, der afgør sagen.

Bestemmelsen i stk. 1, der viderefører beværterlovens § 32, stk. 2, 2. pkt., gennemførtes ved beværterlovsændringen i 1958 på grundlag af en indstilling fra politidirektøren i København, der havde påpeget, at navnlig en vis kategori af dansebarer blandt deres stampublikum om aftenen havde et ikke uvæsentligt antal personer under 18 år, navnlig 16-17 årige piger, som i disse omgivelser nemt blev drevet ud i prostitutionen eller i kriminelle forhold. Man skønner, at der også fortsat er behov for under sådanne og tilsvarende forhold, at kunne forene ungdommen adgang til et forlystelsesliv af denne karakter.

Om restauratørernes særlige strafferetlige ansvar for overtrædelse af bestemmelserne i stk. 1 henvises til § 32, stk. 5.

Bestemmelsen i stk. 2 viderefører beværterlovens § 36, 1. pkt. Det forudsættes, at sådant forbud som hidtil kun meddeles, for så vidt det af hensyn til lovlighed, sædelighed, ædruelighed eller opretholdelse af ro og orden må anses for nødvendigt. Bestemmelsen omfatter ikke alene personer, der søger fortjeneste ved utugt, men også personer, der søger fortjeneste ved andre strafbare handlinger som f.eks. narkotikahandel. Sådanne personers ansættelse i restauranter og hoteller vil være omfattet af bestemmelserne i forslaget § 27, stk. 2.

Beværterlovens § 32, stk. 1, jfr. § 26, stk. 6, er opretholdt i stk. 3 ud fra ønsket om herved at undgå en unødigt fristelse for de pågældende.

ad § 32. Ved skærpende omstændigheder i stk. 1, 2. pkt., har man navnlig haft for øje sådanne tilfælde, hvor stærke drikke serveres på

en sådan måde, at det fremmer eller vil kunne fremme strafbare handlinger som f.eks. hasard, hæleri, narkotikasalng og vold såsom »rulning«.

I stk. 5 foreslås for de, der driver disse virksomheder, et objektivt strafansvar for så vidt angår forbudet mod servering af stærke drikke til under 18-årige, berusede og personer under afvænningsbehandling og for så vidt angår eventuelle forbud mod at modtage gæster under 18 år. Man har fundet det påkrævet, at afgrænse et sådant strafansvar på en mere utvetydig måde end hidtil, og man har ikke ment, at det bør kunne fritage for ansvar, at den pågældende godtgør, at han stedse på fyldestgørende måde har påset overholdelsen af forskrifterne, og at det ikke har været ham muligt at hindre den skete overtrædelse. Det forudsættes dog, at man ved anvendelsen af denne strafhjemmel tager rimeligt hensyn til, i hvilket omfang den pågældende vært eller bestyrer må antages at have opfyldt sin tilsynspligt.

I tilfælde af overtrædelser af denne lovgivning vil der ofte kunne være behov for at konfiskere såvel en ulovlig fortjeneste, som en ulovlig beholdning af stærke drikke. Særlige bestemmelser om konfiskation foreslås imidlertid ikke i denne lov, idet borgerlig straffelovs konfiskationsbestemmelser i denne henseende må finde anvendelse.

ad § 33. Det foreslås at opretholde den særlige ret for politiet til, uden ransagningskendelse, at få adgang til restaurations- og hotelvirksomheder m.v. Dette er ud fra ønsket om, at politiet så hurtigt og så let som muligt på stedet skal kunne foretage nødvendige undersøgelser vedrørende lovens overholdelse. Bestemmelsen omfatter alle lokaler, der hører til virksomheden, herunder selskabslokaler og ikke-udlejede hotelværelser, men derimod ikke indehaverens private lejlighed eller beboelseslokaler i øvrigt i tilknytning til virksomheden.

ad § 34. Medmindre der gennemføres ændringer i beværterloven, vil det være nødvendigt, at den nu foreslåede lovgivning afløser beværterloven senest på det tidspunkt, da kommunalreformen træder i kraft, hvilket forventes at blive 1. april 1970.

Da betingelserne for at opnå nødvendig adgang til erhvervsudøvelse, der omfattes af denne lovgivning, bliver lempeligere end tidligere, skønnes der ikke at være behov for særlige overgangsbestemmelser, udover forslaget i stk. 3, hvorefter de bevillinger og tilladelser, der er

givet efter beværterloven, forbliver i kraft. Det vil være en selvfølge, at disse hidtidige bevillinger og tilladelser vil kunne ophæves efter bestemmelserne i den nye lov.

ad § 35. Da »beværtning og gæstgiveri« og »regler om stærke drikke« er opført på den som bilag til lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre vedføjede liste A blandt de sager og sagsområder, der principielt betegnes som færøske særanliggender, vil denne lovgivning ikke kunne omfatte Færøerne.

Loven vil ej heller uden videre kunne gælde for Grønland. Selv om hjemlen i beværterlovens § 42, stk. 2, til helt eller delvis at sætte loven i kraft for Grønland ikke er anvendt, forekommer det nødvendigt, også i den nu fore-

slåede lov, at have hjemmel til helt eller delvis at kunne sætte den i kraft for Grønland.

Efter at den grønlandske erhvervslov af 1950 er ophævet, for så vidt angår de af næringsloven omfattede næringer, må det forekomme nærliggende at overveje, om ikke den nu foreslåede lov bør sættes i kraft for Grønland, i hvert fald for så vidt angår den erhvervsvirksomhed, der ikke kræver alkoholbevilling.

Idet henvises til bilag 3 i udvalgets betænkning vedrørende de gældende bestemmelser for restaurations- og hotelvirksomhed i Grønland, kan der også være grundlag for at overveje at fastsætte bestemmelser vedrørende fremstilling, forhandling og servering af stærke drikke i en anordning, der sætter denne lov i kraft for Grønland. Bestemmelserne i stk. 2, 3. pkt., tager sigte herpå.

Beværterlov

Lov nr. 207 af 7. juni 1958, som ændret ved lov nr. 241 af 7. juni 1963, lov nr. 242 af 7. juni 1963, lov nr. 213 af 4. juni 1965 og lov nr. 214 af 8. juni 1966.

KAPITEL I

Almindelige bestemmelser.

De af loven omfattede næringsadkomster.

§ 1.

Stk. 1. Adkomst på beværternæring og på gæstgivernæring meddeles - bortset fra de i denne lov gjorte undtagelser — ved bevilling. Til beværternæring henregnes, hvor intet andet er bestemt, næring som konditor.

Stk. 2. Adkomst på beværter- eller gæstgivernæring udfærdiges med eller uden ret til udskænkning af stærke drikke. Adkomst på konditornæring kan alene udfærdiges uden ret til udskænkning af stærke drikke.

Stk. 3. Ved »stærke drikke« forstår i denne lov alle destillerede stærke drikke og drikkevarer, som er tilberedt hermed, samt øl med 2 1/4 vægtprocent alkohol eller derover, vin tilvirket af druer, frugtvin, tilvirket af frugtsafter ved alkoholgæring, cider, der indeholder 2 1/4 rumprocent alkohol eller derover, og anden ved alkoholgæring tilvirket drik.

Stk. 4. En drik, der kun indeholder 1/2 rumprocent alkohol eller derunder, skal dog ikke henregnes til stærke drikke i lovens forstand.

Stk. 5. Salg af stærke drikke fra automater eller lignende er forbudt. Dog kan politiet i de kommuner, hvor kommunalbestyrelsen måtte træffe beslutning herom, på de af denne fastsatte betingelser tillade, at stærkt øl sælges fra automater i beværtningslokaler, forudsat at fornøden kontrol føres med, at de i denne lov indeholdte forskrifter iagttages.

Stk. 6. (som ændret ved lov nr. 214 af 8. juni 1966).

Til forhandling af stærke drikke udkræves næringsbrev efter næringsloven. Det samme er tilfældet, for så vidt angår tilberedning af madvarer til forsendelse ud af huset, bortset fra sådant salg, der finder sted i henhold til en mindst for en uge ad gangen indgået aftale om

levering af daglige måltider, jfr. herved også bestemmelserne i § 10, stk. 1.

Stk. 7. Til udlejning af lokaler til afholdelse af sammenkomster, herunder sluttede selskaber, ved hvilke indbyderen eller deltagerne selv drager omsorg for beværtningen, udkræves der, såfremt udlejningsvirksomheden drives erhvervs-mæssigt, tilladelse fra den lokale bevillingsmyndighed, jfr. kap. II og III, efter forud indhøvet erklæring fra kommunalbestyrelsen, i København magistraten. Tilladelsen udfærdiges af politimesteren, i København magistraten, og kan gives for indtil 2 år ad gangen. Lokalerne skal opfylde vedkommende politivedtægts krav til beværtningslokaler, jfr. § 9. Misbruges den givne tilladelse, kan den myndighed, der har givet tilladelsen, tilbagetage denne.

Stk. 8. Afgørelsen af, hvorvidt en tilladelse i medfør af stk. 7, 1. punktum, er nødvendig, kan foruden af ansøgeren såvel af kommunalbestyrelsen som af vedkommende toldmyndigheder indankes for handelsministeren, der efter forhandling med finansministeren afgør sagen.

Stk. 9. (som indsat ved lov nr. 241 af 7. juni 1963).

Indehavere af adkomst på beværter- eller gæstgivernæring må ikke uden tilladelse fra handelsministeren modtage lån, herunder lån af inventar, indskud eller usædvanlig kredit fra nogen, som fremstiller eller forhandler drikkevarer. Uden tilladelse fra handelsministeren må sådanne adkomsthavere ej heller påtage sig forpligtelser, for hvis opfyldelse der stilles sikkerhed af nogen, som fremstiller eller forhandler drikkevarer.

Stk. 10. (som indsat ved lov nr. 241 af 7. juni 1963).

De i stk. 9, 1. punktum, indeholdte bestemmelser finder tilsvarende anvendelse på gaver af ikke ubetydelig værdi, bestemt til at anvendes i adkomsthaverens virksomhed.

Stk. 11. (som indsat ved lov nr. 241 af 7. juni 1963).

Bestemmelserne i stk. 9 finder ikke anvendelse med hensyn til lån, indskud eller sikkerhedsstillelse ydet af finansieringsinstitutter, hvis vedtægter sikrer en sådan uafhængighed af leverandører af drikkevarer, at de i henhold til nærværende bestemmelse har kunnet opnå handelsministerens godkendelse.

Personlige betingelser for erhvervelse af adkomst på beværter- eller gæstgivernæring.

§ 2.

Stk. 1. Til at vinde adkomst på beværter- eller gæstgivernæring udkræves:

- 1) (som ændret ved lov nr. 214 af 8. juni 1966)
at den pågældende har dansk indfødsret eller opfylder betingelserne for som udlænding at få næringsbrev her i landet, jfr. næringslovens § 3, stk. 2 og 3,
- 2) at han har bopæl her i landet,
- 3) at han er fyldt 25 år, og at han ikke er umyndiggjort eller under lavværgemål,
- 4) at han ikke er ude af rådighed over sit bo,
- 5) at de foreliggende oplysninger om hans fortid og personlige forhold ikke giver grund til at befrygte, at han ved næringens drift vil tilsidesætte hensynet til lovlighed, sædelighed og ædruelighed,
- 6) (som indsat ved lov nr. 241 af 7. juni 1963)
at han ikke har modtaget ydelser eller påtaget sig forpligtelser som nævnt i § 1, stk. 9.

Stk. 2. Forinden adkomst på beværter- eller gæstgivernæring udfærdiges for stats- og kommunale tjenestemænd eller for personer, der lever i ægteskab med sådanne, må det godtgøres, at de betingelser, der måtte være opstillet i så henseende henholdsvis i tjenestemandensloven og i de dertil svarende kommunale regulativer, er opfyldt.

Stk. 3. I ansvarlige interessentskaber og i kommanditselskaber, der ønsker at drive beværter- eller gæstgivernæring, påhviler det hver enkelt ansvarlig deltager at erhverve adkomst i overensstemmelse med reglerne i denne lov.

Aktieselskaber m.v.

Stk. 1. (som ændret ved lov nr. 241 af 7. juni 1963).

Danske aktieselskaber og kommandit-aktieselskaber samt andre her i landet hjemmehø-

rende selskaber med begrænset ansvar (herunder selskaber og foreninger med vekslende medlemsantal eller vekslende kapital) kan erhverve adkomst på beværter- eller gæstgivernæring, når vedtægterne hjemler adgang til at drive den pågældende virksomhed, og når direktionen og samtlige bestyrelsesmedlemmer opfylder de i § 2, stk. 1, nr. 1-5, og stk. 2 opstillede betingelser. Intet medlem af direktion eller bestyrelse i et selskab, der driver beværter- eller gæstgivernæring, må i samme kommune selv drive sådan næring; de pågældende må ej heller være medlem af direktion eller bestyrelse i andre selskaber, der i samme kommune driver sådan virksomhed. I kommandit-aktieselskaber skal tillige de ansvarlige deltagere opfylde de i dette stykke anførte betingelser.

Stk. 2. (som indsat ved lov nr. 241 af 7. juni 1963).

Efter den 1. oktober 1963 kan adkomst på beværter- eller gæstgivernæring uden tilladelse fra handelsministeren kun meddeles selskaber af den i stk. 1 nævnte art, når disses vedtægter indeholder bestemmelser om, at aktier (andelsbeviser) ikke kan udstedes eller overdrages til nogen, der fremstiller eller forhandler drikkevarer, at alle aktier (andelsbeviser) skal lyde på og noteres på navn, og at der til overdragelse kræves samtykke fra bestyrelsen. Adkomst kan først udfærdiges, når det på dertil af handelsministeren foreskrevet måde godtgøres, at selskabet ikke har modtaget ydelser eller indgået forpligtelser som nævnt i § 1, stk. 9.

Stk. 3. (som ændret ved lov nr. 214 af 8. juni 1966).

Handelsministeren kan efter erklæring fra de stedlige myndigheder tillade, at adkomst udfærdiges, når flertallet af bestyrelsens medlemmer opfylder de i stk. 1 omhandlede betingelser.

Stk. 4. Indtræder nye medlemmer i direktionen eller bestyrelsen, skal anmeldelse herom inden 14 dage gøres til politiet, i København til magistraten, der drager omsorg for at underrette politiet.

Stk. 5. De i denne paragraf indeholdte forskrifter gælder også stiftelser, fonds og lignende selvejende institutioner.

Beværter- og gæstgiverbevillinger.

§ 4.

Stk. 1. Når ansøgning om bevilling til bevrætning eller gæstgiveri indgives med henblik på overtagelsen af en bestående virksomhed,

kan politiet, i København magistraten, når det skønnes ubetænkeligt, meddele bevillingsansøgeren en midlertidig tilladelse til at drive virksomheden, indtil vedkommende bevillingsmyndighed har truffet afgørelse vedrørende andragendet, jfr. § 5, stk. 1, dog længst for et tidsrum af 3 måneder.

Stk. 2. Beværter- og gæstgiverbevillinger meddeles og fornyes for et tidsrum af højst 8 og mindst 5 år, jfr. dog § 20. Tidsrummet, der skal være ens for alle bevillinger, fastsættes i København og købstæderne ved den i § 13 omhandlede beværtervedtægt og på landet ved en af handelsministeren stadfæstet vedtægt, der affattes af amtsrådet på grundlag af indstilling fra kommunalbestyrelserne og skal optages til revision hvert 8. år.

Stk. 3. En lokal bevillingsmyndighed, jfr. kapitel II og III, kan ikke meddele eller forny bevillinger for andet åremål end det i vedkommende vedtægt fastsatte, ligesom de af en lokal bevillingsmyndighed udfærdigede bevillinger ej heller på anden måde kan begrænses eller betinges. De lokale bevillingsmyndigheder kan dog, når særlige omstændigheder taler derfor, meddele eller forny bevillinger, der kun er gældende for halvdelen af den vedtægtsmæssige tid, og bevillinger, der kun er gældende for vinter- eller sommerhalvåret.

Stk. 4. (som ændret ved lov nr. 241 af 7. juni 1963).

Fornyelse af beværter- og gæstgiverbevillinger foretages af den myndighed, der har meddelt bevillingen, jfr. dog stk. 9, og sker ved påtegning på det oprindelige adkomstbrev, jfr. § 5.

Stk. 5. Er en bevillings gyldighedstid udløbet, uden at fornyelse har fundet sted, kan politiet, i København magistraten, såfremt andragende om fornyelse er indgivet, tillade, at virksomheden fortsættes, indtil vedkommende bevillingsmyndighed har truffet afgørelse vedrørende andragendet.

Stk. 6. (som ændret ved lov nr. 241 af 7. juni 1963).

For enkeltpersoner kan fornyelse, når den bevælgende myndighed anser dette for ubetænkeligt, finde sted, uanset om den pågældende ikke længere måtte opfylde samtlige de i § 2, stk. 1, nr. 1-5, og stk. 2 angivne betingelser, jfr. dog herved § 39.

Stk. 7. (som indsat ved lov nr. 241 af 7. juni 1963).

Er der spørgsmål om fornyelse af bevillinger

udfærdiget før 1. oktober 1963 til de i § 3 nævnte selskaber m.v., og tilhører nogen del af selskabets aktiekapital m.v. nogen, der fremstiller eller forhandler drikkevarer, afgør handelsministeren, om forholdet skal være til hinder for, at bevillingen fornyes.

Stk. 8. (som indsat ved lov nr. 241 af 7. juni 1963).

Har en bevillingshaver modtaget ydelser eller påtaget sig forpligtelser i strid med § 1, stk. 9, afgør handelsministeren, om forholdet skal være til hinder for, at bevillingen fornyes.

Stk. 9. Skønner den lokale bevillingsmyndighed, at fornyelse af en bevilling kun bør finde sted i begrænset omfang eller på nærmere fastsatte vilkår, herunder for kortere åremål end det i vedkommende vedtægt fastsatte, vil sagen bortset fra de i stk. 3, sidste punktum, nævnte tilfælde være at forelægge overbevillingsnævnet til afgørelse, jfr. § 20, stk. 6, 2. punktum.

Stk. 10. Når en bevilling er meddelt eller fornyet, vil der herom straks være at give underretning til politimesteren, i København til magistraten.

Stk. 11. (som ændret ved lov nr. 214 af 8. juni 1966).

På bevillinger meddelt i henhold til denne lov finder næringslovens §§ 6 og 17 tilsvarende anvendelse.

Udfærdigelse af adkomstbreve på beværter- eller gæstgivernæring.

§ 5.

Stk. 1. Adkomstbreve på beværter- eller gæstgivernæring, herunder de i § 4, stk. 1, omhandlede midlertidige tilladelser, udfærdiges i København af magistraten, i købstæderne og på landet af politimesteren. Forinden adkomstbrevet er udfærdiget, og lokalerne godkendt, jfr. § 9, stk. 4, må virksomheden ikke påbegyndes. Ved udfærdigelsen erlægges foruden det foreskrevne stempelgebyr en vedkommende kommune tilfaldende afgift, der fastsættes således:

- a) Adkomster på beværter- eller gæstgivernæring uden ret til udskænkning af stærke drikke:
For personer . . . . . 150 kr.
- selskaber m.v. . . . . 375 kr.
- b) Adkomster på beværter- eller gæstgivernæring med ret til udskænkning af stærke drikke:

For personer . . . . . 300 kr.
- selskaber m.v. . . . . 750 kr.

Stk. 2. Til beværtning eller gæstgiveri uden ret til udskænkning af stærke drikke i vandrerherberger samt i hjem eller tilholdssteder for håndværkssvende, søfolk, soldater, tjenestegørende og dermed ligestillede udstedes adkomst uden betaling, såfremt hjemmet eller tilholdsstedet har velgørende eller socialt øjemed og drives uden økonomisk fordel for enkeltmand.

Stk. 3. Indgiver en bevillingshaver inden udløbet af en bevillings gyldighedstid andragende om bevillingens fornyelse, har han, såfremt fornyelse finder sted, krav på, at dette sker uden erlæggelse af afgift og stempelgebyr.

Bestyrertilladelser.

§ 6.

Stk. 1. Retten til at drive beværtning eller gæstgiveri skal udøves af adkomsthaveren selv. Såfremt adkomsthaveren ved sygdom, midlertidig bortrejse, høj alder eller af anden lignende grund er forhindret i selv at udøve virksomheden, kan den daglige drift med samtykke af den myndighed, der har meddelt adkomsten, overlades til en af den pågældende myndighed godkendt bestyrer.

Stk. 2. Driver en person beværtning eller gæstgiveri i flere kommuner, eller driver han sådan virksomhed fra flere faste forretningssteder i samme kommune, jfr. § 8, stk. 1, 2. punktum, kan den daglige drift kun i én af virksomhederne ledes af adkomsthaveren selv, således at der for de øvrige virksomheder vil være at ansætte bestyrere, som skal godkendes af den myndighed, der har meddelt adkomsten. Handelsministeren kan gøre undtagelse fra denne bestemmelse.

Stk. 3. Til at lede den daglige drift i virksomheder, der indehaves af selskaber m.v., vil der stedsse være at antage en bestyrer, der skal godkendes af den myndighed, der har meddelt adkomsten. Det samme er tilfældet, for så vidt angår dødsboer og lignende.

Stk. 4. Er andragende om godkendelse af en bestyrer indgivet til vedkommende myndighed, kan politiet, i København magistraten, indtil afgørelse foreligger, tillade, at virksomhedens daglige drift midlertidigt overlades den pågældende.

Stk. 5. Den, der antages som bestyrer, skal opfylde betingelserne i § 2, nr. 1-3 og 5.

Stk. 6. Det retlige ansvar for forretningens tilbørlige drift påhviler såvel bestyreren som ad-

komsthaveren, medmindre den i stk. 1 nævnte myndighed med overbevillingsnævnets tilslutning måtte træffe anden bestemmelse, der i så fald vil være at anføre i bestyrertilladelsen.

Stk. 7. En bestyrertilladelse efter stk. 1 kan til enhver tid tilbagetages af den myndighed, som har meddelt denne. En bestyrergodkendelse efter stk. 2 eller stk. 3 skal tilbagetages, såfremt den myndighed, der har givet godkendelsen, skønner, at den pågældende ikke længere opfylder betingelserne i § 2, nr. 1-3 og 5, eller såfremt adkomsthaveren selv begærer det.

Beværnings- og gæstgiverilokaler.

§ 7.

Stk. 1. Adkomst på bevræter- eller gæstgivernæring skal være knyttet til et bestemt lokale, jfr. dog bestemmelserne i § 20 angående beværtning i jernbanetog, luftfartøjer og skibe. Beværteradkomst uden ret til udskænkning af stærke drikke kan, når omstændighederne taler derfor, med politiets tilladelse knyttes til faste studepladser under åben himmel.

Stk. 2. I købstæderne udkræver flytning til andet lokale bevillingsnævnets tilladelse.

Stk. 3. På landet udkræver flytning til andet lokale amtsrådets tilladelse. Sådantilladelse kan alene gives under iagttagelse af de i kap. III for erhvervelse af bevræter- eller gæstgiverbevillinger fastsatte forskrifter.

Stk. 4. Er bevillingen meddelt af overbevillingsnævnet, udkræver flytning til andet lokale overbevillingsnævnets tilladelse.

Stk. 5. Flyttes en beværtning eller et gæstgiveri til andet lokale end det, hvortil adkomsten er udfærdiget, vil adkomstbrevet være at påtegne herom af politiet.

§ 8.

Stk. 1. Beværtere og gæstgivere må ikke have mere end ét fast forretningssted i samme kommune. Handelsministeren kan efter indhentet erklæring fra den lokale bevillingsmyndighed, jfr. kap. II og III, og kommunalbestyrelsen, i København magistraten, i særlige tilfælde, f.eks. hvor han skønner, at der herved kan tilsikres befolkningen en bedre adgang til gode og billige spisesteder, eller hvor der i øvrigt foreligger særlige forhold, der taler derfor, gøre undtagelse fra denne bestemmelse. Til sådanne gode og billige spisesteder, for hvilke der gøres undtagelse, må der ikke gives tilladelse til udskænkning af andre stærke drikke end øl.

Stk. 2. Når en beværter eller gæstgiver i købstæderne overtager en ny virksomhed uden samtidig at afhænde den virksomhed, han i øjeblikket driver, kan politiet, i København magistraten, tillade, at den pågældende i indtil 6 måneder samtidig driver begge virksomheder.

Stk. 3. Omfattes den virksomhed, der ønskes overtaget, af bestemmelserne i § 20, stk. 2, litra e, f eller h, kan dispensation i medfør af stk. 1 eller tilladelse i medfør af stk. 2 ikke gives, medmindre overbevillingsnævnet anbefaler dette.

Stk. 4. De i denne paragraf indeholdte forskrifter finder tilsvarende anvendelse på bestyrere, jfr. § 6.

Stk. 5. I de tilfælde, hvor der i medfør af stk. 1 måtte være meddelt tilladelse til, at en beværter driver virksomhed fra flere forretningssteder i en købstadkommune, vil tilladelsen være at medregne i bevillingstallet.

§ 9.

Stk. 1. I politivedtægten fastsættes de fordringer, der af sundheds-, sædeligheds- og ædruelighedshensyn samt af hensyn til sikkerhed og orden må stilles til størrelse og indretning af beværtningslokaler og lokaler til gæstgiveri. Foruden de ubetingede fordringer, som skal stilles med hensyn til lokaler, der er i brug, kan der stilles større fordringer til lokaler, der efter forretningsindehaverens fratræden på ny ønskes anvendt til beværtning eller gæstgiveri, og endnu større til lokaler, der ikke senest har været anvendt til sådant brug.

Stk. 2. For beværtningslokaler skal der bl.a. stilles den fordring, at de ikke savner formålstjenligt beliggende rum af passende størrelse til tilberedning og opbevaring af fødevarer. For gæstgiverier kan det bl.a. bestemmes, hvor mange og hvor store lokaler der udkræves til et gæstgiveri, samt i købstæderne, såfremt værten ikke tillige har ret til almindelig beværtning, at beværtningsrummene er således beliggende og indrettet, at de ikke frembyder sig som beværtningslokaler for andre end dem, der lovligt kan beværtes i gæstgiveriet. Vedtægten skal endvidere indeholde bestemmelse om, hvorvidt der skal kunne gøres undtagelse fra de fastsatte forskrifter angående beværtnings- og gæstgiveri-lokalers indretning m.v., og skal i bekræftende fald angive, hvilken myndighed dispensationsbeføjelsen tilkommer.

Stk. 3. For lokaler i hjem og tilholdssteder af den i § 5, stk. 2, omhandlede art kan der i politivedtægten indrømmes lempelser af de for

beværtningslokaler og lokaler til gæstgiveri fastsatte almindelige forskrifter.

Stk. 4. Forinden lokalerna er godkendt af politiet og sundhedskommissionen, må vedkommende virksomhed ikke påbegyndes i disse.

Stk. 5. Hvis en beværtnings eller et gæstgiveris lokaler trods gentagne påbud ikke bringes i overensstemmelse med politivedtægtens fordringer, skal politiet lukke forretningen.

Stk. 6. Ministeren for offentlige arbejder og handelsministeren bemyndiges til hver inden for sit forretningsområde at fastsætte kravene til beværtningslokaler i jernbanetog, luftfartøjer og skibe samt til at anordne det sundhedsmæssige tilsyn med disse lokaler.

Beværteres og gæstgiveres næringsområde.

§ 10.

Stk. 1. (som ændret ved lov nr. 214 af 8. juni 1966).

Næringsadkomst på beværternæring giver ret til beværtning for siddende gæster, herunder salg af tobaksvarer til tilfredsstillelse af gæsternes behov på stedet, og giver endvidere adgang til at sælge brød og kager, tillavet mad samt alle slags drikkevarer undtagen stærke drikke ud af huset. Giver adkomsten ret til udsækning af stærke drikke, må den pågældende dog sælge stærke drikke ud af huset sammen med og som forholdsmæssigt tilhører til tillavet mad.

Stk. 2. (som ændret ved lov nr. 214 af 8. juni 1966).

Næringsadkomst på konditornæring giver ret til tilvirkning og forhandling af brød, kager, wienerbrød, konditorisager og chokolade samt til beværtning med de nævnte varer og alle slags drikkevarer undtagen stærke drikke. Konditorer er endvidere berettigede til at sælge tobaksvarer til tilfredsstillelse af gæsternes behov på stedet.

Stk. 3. Næringsadkomst på gæstgivernæring medfører ret til at beværtede de i gæstgiveriet boende og, for så vidt angår gæstgiverier, der er beliggende på landet, tillige personer, der er på rejse, og som ikke har fast bopæl i den kommune, i hvilken gæstgiveriet er beliggende. Ved »de i gæstgiveriet boende« forstås såvel personer, der overnatter, som tilrejsende, der lejer værelse til privat afbenyttelse.

Stk. 4. Enhver gæstgiver er pligtig at holde gæstgiveriet i forsvarlig stand samt på enhver tid af døgnet at betjene rejsende med fornødent logi og fornødne spise- og drikkevarer.

Stk. 5. Næringsadkomst på gæstgavernærings giver ikke ret til varesalg ud af huset, dog er gæstgivere berettigede til at forsyne de til gæstgiveriet i motorkøretøj ankomende gæster med benzin og olie til kørslens fortsættelse.

Forening af beværter- og gæstgavernærings med anden virksomhed.

§ 11.

(Som ændret ved lov nr. 214 af 8. juni 1966).

Stk. 1. Den, der driver beværter- eller gæstgavernærings med ret til udskænkning af stærke drikke, kan ikke i samme kommune drive anden næring, hvortil næringsbrev kræves. I særlige tilfælde kan handelsministeren dog efter erklæring fra den lokale bevillingsmyndighed, **jfr.** kap. II og III, og vedkommende kommunalbestyrelse, i København magistraten, gøre undtagelse herfra.

Stk. 2. Den, der driver beværter- eller gæstgavernærings uden ret til udskænkning af stærke drikke, kan ikke i samme kommune drive nogen næring, som omfatter udskænkning af eller handel med stærke drikke. Handelsministeren kan dog efter erklæring fra den lokale bevillingsmyndighed og kommunalbestyrelsen, i København magistraten, tillade den, som driver konditornærings, i samme kommune at drive beværternærings med ret til udskænkning af stærke drikke. Gives sådan tilladelse, kommer bestemmelserne i denne lovs § 33 ikke **til** anvendelse på den pågældende konditorvirksomhed.

Stk. 3. Beværter- eller gæstgavernærings med ret til udskænkning af stærke drikke kan ikke drives i lokaler, der tillige benyttes til udøvelse af anden næring, eller som står i direkte forbindelse med lokaler, i hvilke anden næring udøves. Dette gælder dog ikke, når der alene er tale om drift af beværternærings i forbindelse med gæstgavernærings, og ej heller i tilfælde, hvor tilladelse i henhold til stk. 2 måtte være givet til at drive konditornærings i forbindelse med beværternærings med ret til udskænkning af stærke drikke. Endvidere kan handelsministeren efter erklæring fra den lokale bevillingsmyndighed og vedkommende kommunalbestyrelse, i København magistraten, tillade, at beværtervirksomhed med ret til udskænkning af stærke drikke drives i lokaler i stormagasiner og forretninger af lignende størrelse og med lignende varesortiment, selv om beværtnings-

lokalerne står i direkte forbindelse med salgslokalerne.

Stk. 4. Uanset bestemmelserne i stk. 3 kan de i næringslovens § 15, stk. 2, nævnte udstillinger afholdes i lokaler, der hører **til** beværtninger og gæstgiverier. Bortset fra mannequinopvisninger kan sådanne udstillinger dog ikke afholdes i de almindelige beværtningslokaler.

Købstadregler.

§ 12.

Stk. 1. Når bebyggelsesforholdene i en landkommune eller en del af en sådan gør de for landet gældende regler om beværtnings og gæstgiveri samt om handel med stærke drikke uhenigtsmæssige, og det pågældende område **har** mindst 1200 indbyggere, kan handelsministeren, for så vidt kommunalbestyrelsen indstiller **dette**, efter indhentet erklæring fra amtsrådet bestemme, at de i denne lov om forholdene i købstæderne gældende bestemmelser skal komme til anvendelse på området. Tilsvarende bestemmelse kan træffes, for så vidt angår landkommuner eller dele af sådanne, der grænser til en købstad.

Stk. 2. En tredjedel af kommunalbestyrelsens medlemmer kan i det møde, i hvilket kommunalbestyrelsen tager stilling til sagen, forlange spørgsmålet om, hvorvidt det skal indstilles, at købstadregler indføres, afgjort ved **kommuneafstemning**. Rejses intet sådant krav inden for kommunalbestyrelsen, skal dennes beslutning i sagen bekendtgøres på sædvanlig måde for kommunens beboere; og når 35 pct. af samtlige på den foreliggende, uberigtigede kommunale valgliste opførte personer derom indgiver egenhændigt underskrevet begæring inden udløbet af 14 dage efter bekendtgørelsen, skal spørgsmålet afgøres ved **kommuneafstemning**. Kommuneafstemningen, der vil være at afholde uden unødigt ophold, foregår i overensstemmelse med forskrifterne i § 17, stk. 2 og 5. Fører afstemningen til det resultat, at købstadregler ikke skal indføres, kan sådanne regler ikke indføres i området inden for et tidsrum af 5 år.

Stk. 3. Bestemmelsen om, i hvilket omfang bevilling skal kunne udfærdiges i det pågældende område, fastsættes i overensstemmelse med forskrifterne i § 13 af kommunalbestyrelsen ved en af handelsministeren efter indstilling fra amtsrådet stadfæstet vedtægt. Vedtægts territoriale område skal nøje angives i denne.

Stk. 4. For den del af en købstadkommune,

som ikke er købstadmæssigt bebygget, kan handelsministeren, for så vidt kommunalbestyrelsen indstiller dette, bestemme, at de i denne lov om forholdene i landkommunerne gældende bestemmelser skal komme til anvendelse, og give de i så henseende nødvendige nærmere regler.

Stk. 5. De i denne lov for købstæderne fastsatte regler gælder også for Frederiksberg, Gentofte og Marstal kommuner samt flækkerne Augustenborg, Christiansfeld, Højer, Løgumkloster og Nordborg.

KAPITEL II.

Erhvervelse af beværter- eller **gæstgiver-**bevilling i købstæderne.

Beværtervedtægt.

§ 13.

Stk. 1. Ved en af handelsministeren stadfæstet vedtægt fastsætter kommunalbestyrelsen, i hvilket omfang beværterbevillinger skal kunne meddeles i kommunen.

Stk. 2. Antallet af bevillinger med ret til udskænkning af stærke drikke må i Københavns, Frederiksberg og Gentofte kommuner samt i købstæder med 40.000 indbyggere eller derover ikke sættes højere end til 1 for hver 600 indbyggere.

Stk. 3. For andre købstæder kan antallet af bevillinger med ret til udskænkning af stærke drikke ikke fastsættes højere end nedenfor angivet:

- 1 for hver 400 indbyggere for de første 4.000 indbyggere,
- 1 for hver 600 indbyggere for de næste 6.000 indbyggere,
- 1 for hver 750 indbyggere for de næste 15.000 indbyggere,
- 1 for hver 1.000 indbyggere for den del af indbyggerantallet, der overstiger 25.000 indbyggere.

Stk. 4. Vedtægten revideres hvert 8. år og bør normalt ikke ændres inden for gyldighedsperioden.

Stk. 5. Ved den i stk. 1 omhandlede vedtægt kan det bestemmes, at nye beværterbevillinger fremtidig kun må meddeles et under kommunalt tilsyn virkende selskab, der driver virksom-

heden i offentlighedens interesse og uden anden fortjeneste end den indskudte kapital's passende forrentning samt i øvrigt efter regler, som efter indstilling af kommunalbestyrelsen er godkendt af handelsministeren.

Bevillingsnævn.

§ 14.

Stk. 1. Beværter- og gæstgiverbevilling meddeles og fornys af bevillingsnævnet.

Stk. 2. Bevillingsnævnet består i København af borgmesteren for den magistratsafdeling, under hvilken næringssager hører, som formand, rådmanden for samme afdeling og 4 medlemmer, valgt af borgerrepræsentationen ved forholdstalsvalg. Som 7. medlem tiltrædes nævnet af en politiinspektør, valgt af politidirektøren.

Stk. 3. Uden for København består bevillingsnævnet af borgmesteren som formand, politimesteren og 4 medlemmer, valgt af kommunalbestyrelsen ved forholdstalsvalg. I købstæder, hvor politimesteren tillige måtte være borgmester, tiltrædes nævnet af en af politimesteren med godkendelse af handelsministeren befuldmægtiget person.

Stk. 4. Ingen må som medlem af et bevillingsnævn deltage i behandlingen af en sag, hvis udfald berører hans egne eller ham nærstående personers interesse. Er borgmesteren, jfr. stk. 2 og 3, ifølge bestemmelsen i nærværende stykke udelukket fra at være formand, vælges en anden formand af henholdsvis magistraten og vedkommende kommunalbestyrelse.

Stk. 5. De med nævnets virksomhed forbundne udgifter udredes af kommunens kasse.

Stk. 6. Forinden kommunalbestyrelsen træffer beslutninger i sager, som vedrører denne lov, skal bevillingsnævnets udtalelse indhentes

Stk. 7. Nævnets forretningsorden og de nærmere regler for dets virksomhed skal godkendes af handelsministeren.

Indgivelse og behandling af andragender om beværter- og gæstgiverbevilling.

§ 15.

Stk. 1. Andragende om beværter- og gæstgiverbevilling indgives til politiet, men stiles til bevillingsnævnet og skal indeholde oplysning om ansøgerens personlige og økonomiske forhold og om, i hvilke lokaler virksomheden agtes drevet.

Stk. 2. Politiet fremsender andragendet til

bevillingsnævnet, ledsaget af oplysninger om, hvorvidt ansøgeren opfylder de personlige betingelser for at opnå bevilling.

Stk. 3. Er intet andet bestemt i de i § 14, stk. 7, nævnte regler, træffer bevillingsnævnet selv afgørelse om, til hvilke tider i årets løb indkomne andragender vil være at prøve, og hvorvidt offentlig indkaldelse af andragender bør ske.

Stk. 4. Forinden bevillingsnævnet kan træffe beslutning vedrørende et andragende om meddelelse af beværter- og gæstgiverbevilling, skal der med 14 dages varsel ske bekendtgørelse i et eller flere stedlige dagblade. Bekendtgørelsen skal indeholde oplysning om ansøgerens navn og adresse, om ansøgeren ønsker beværter- eller gæstgiverbevilling med eller uden ret til udskænkning af stærke drikke, samt om, i hvilke lokaler virksomheden agtes udøvet. Den, der mener at kunne gøre berettiget indsigelse imod, at det pågældende andragende imødekommes, kan inden udløbet af den fornævnte frist fremsætte sin indsigelse for bevillingsnævnet.

Stk. 5. Bevillingsnævnet afgør, om og til hvem blandt ansøgerne bevilling vil være at give, i hvilken henseende der særlig skal tages hensyn til uddannelse i faget, færdighed i regnskabsførelse, ansøgerens økonomiske stilling, samt om ansøgeren vil fortsætte og må anses for særlig egnet til at overtage en bestående forretning, hvis fortsættelse af almenhensyn skønnes ønskelig. For så vidt det i tilfælde, hvor bevilling gives af sidstnævnte grund, må anses for hensigtsmæssigt, at bevillingen begrænses til den tid, bevillingshaveren driver den pågældende forretning, vil andragendet være at forelægge overbevillingsnævnet til afgørelse i overensstemmelse med forskrifterne i § 20, jfr. § 4.

KAPITEL III.

Erhvervelse af beværter- eller gæstgiverbevilling på landet.

Beværterbevilling.

§ 16.

Stk. 1. Beværterbevilling meddeles af amtsrådet, efter at kommunalbestyrelsen har udtalt sig om ansøgningen. Bevilling kan kun gives, såfremt kommunalbestyrelsen har indstillet dette. Selv om kommunalbestyrelsen har ind-

stillet, at bevilling gives, kan amtsrådet dog nægte den. Sådant nægtelse kan såvel af kommunalbestyrelsen som af ansøgeren indankes for handelsministeren, der træffer den endelige afgørelse.

Stk. 2. En tredjedel af kommunalbestyrelsens medlemmer kan i det møde, i hvilket kommunalbestyrelsen tager stilling til sagen, forlange spørgsmålet om indstilling eller nægtelse af bevilling afgjort ved kommuneafstemning. Rejses intet sådant krav inden for kommunalbestyrelsen, skal dennes beslutning i sagen bekendtgøres på sædvanlig måde for kommunens beboere; og når 35 pct. af samtlige på den foreliggende, uberigtigede kommunale valgliste opførte personer derom indgiver egenhændigt underskrevet begæring inden udløbet af 14 dage efter bekendtgørelse, skal spørgsmålet ligeledes afgøres ved kommuneafstemning. Kommuneafstemninger vil være at afholde uden unødigt ophold.

Stk. 3. Er kommuneafstemning ikke behørigt begæret, fremsendes sagen straks til amtsrådets afgørelse. I de tilfælde, hvor kommuneafstemning er begæret, fremsendes sagen, når oplysning om afstemningens resultat foreligger.

Stk. 4. De i denne paragraf indeholdte forskrifter finder tilsvarende anvendelse med hensyn til fornyelse af beværterbevillinger.

Kommuneafstemning.

§ 17.

Stk. 1. Ved den i § 16 nævnte kommuneafstemning skal der gives adgang til at stemme såvel om, hvorvidt der skal knyttes beværterbevilling af den omhandlede art til vedkommende ejendom, som om, hvorvidt bevillingen skal gives til den pågældende ansøger.

Stk. 2. Kommuneafstemningen foretages efter reglerne for kommunale valg på grundlag af de kommunale valglister, således at valglisterne før afstemningen eventuelt bliver af berigtige i overensstemmelse med § 9 i lov om kommunale valg, jfr. lovbekendtgørelse nr. 307 af 9. december 1957. Handelsministeren kan, for så vidt angår de heromhandlede kommuneafstemninger, efter forhandling med indenrigsministeren foreskrive de efter forholdets natur fornødne eller hensigtsmæssige lempelser i den kommunale valglovs bestemmelser.

Stk. 3. Ved opgørelsen af kommuneafstemningens resultat optælles stemmerne vedrørende

begge de vælgerne forelagte spørgsmål hver for sig, jfr. stk. 1. Afgørelsen angående hvert spørgsmål træffes ved almindelig stemmeflerhed. Afstemningens resultat træder i stedet for kommunalbestyrelsens beslutning.

Stk. 4. Fører en kommuneafstemning til nægtelse af den ansøgte bevilling, kan sådan bevilling ikke i 5 år henholdsvis knyttes til den pågældende ejendom eller i vedkommende kommune gives til ansøgeren, jfr. dog herved § 20.

Stk. 5. Handelsministeren kan fastsætte nærmere forskrifter vedrørende den i § 16, stk. 2, omhandlede bekendtgørelse og om, hvorledes der bør forholdes ved de dér nævnte afstemningsbegæringers affattelse og indgivelse, om kommunalbestyrelsens gennemgang af afstemningsbegæringerne, om affattelse af stemmesedler m.v.

Gæstgiverbevilling.

§ 18.

Stk. 1. Gæstgiverbevilling meddeles af amtsrådet, efter at kommunalbestyrelsen har udtalt sig om ansøgningen. I tilfælde af uenighed mellem de to råd afgøres sagen endeligt af handelsministeren.

Stk. 2. Gæstgiverbevilling med ret til udskænkning af stærke drikke kan dog kun gives, såfremt kommunalbestyrelsen har indstillet dette. Bestemmelserne i § 16, stk. 2–4, og § 17 finder tilsvarende anvendelse.

Indgivelse af andragender om beværter- eller gæstgiverbevilling m.v.

§ 19.

Stk. 1. Andragende om beværter- eller gæstgiverbevilling indgives til politiet, men stiles til amtsrådet og skal indeholde oplysning om ansøgerens personlige og økonomiske forhold samt om, i hvilke lokaler virksomheden agtes drevet.

Stk. 2. Politiet videresender andragendet til kommunalbestyrelsen, ledsaget af oplysning om, hvorvidt ansøgeren opfylder de personlige betingelser for at opnå bevilling.

Stk. 3. Såfremt kommunalbestyrelsen ikke mener at kunne anbefale et andragende om beværterbevilling eller om gæstgiverbevilling med ret til udskænkning af stærke drikke, meddeles der straks andrageren underretning herom.

KAPITEL IV.

Særlige bevillinger og tilladelser.

Overbevillingsnævnet.

§ 20.

Stk. 1. (som ændret ved lov nr. 241 af 7. juni 1963).

Overbevillingsnævnet vælges for 4 år ad gangen. Det består af en af handelsministeren udnævnt formand samt 4 medlemmer valgt af folketinget. Endvidere udpeger Den danske Købstadforening, De samvirkende Sognerådsforeninger i Danmark og sammenslutningen »Bymæssige Kommuner« hver et medlem. Når sagen angår København, Frederiksberg eller Gentofte, træder samtlige de af forannævnte kommunale organisationer udpegede medlemmer tilbage, og i stedet tiltrædes nævnet af to af kommunalbestyrelsen henholdsvis i København, Frederiksberg eller Gentofte udpegede medlemmer. I tilfælde af stemmelighed gør formandens stemme udslaget.

Stk. 2. Overbevillingsnævnet kan efter indhentet erklæring fra vedkommende kommunalbestyrelse, i København fra magistraten, samt fra vedkommende bevillingsnævn og politimester udfærdige bevillinger til at drive beværtning eller gæstgiveri i de neden for anførte tilfælde:

- a) i badehoteller, i etableringer, der hører til kur og badesteder, samt i andre tilfælde, hvor ganske særlige og bestemt angivne hensyn taler derfor,
- b) i teatre og andre til offentlig forlystelse indrettede bygninger og etableringer samt i badeanstalter, på idrætspladser og lignende steder,
- c) i foreninger, der har faste lokaler, som til stadighed er tilgængelige for foreningsmedlemmerne,
- d) i jernbanestationer, lufthavne, rutebilstationer og lignende,
- e) i staten tilhørende ejendomme,
- f) i kommuner tilhørende ejendomme, der udelukkende eller overvejende er indrettet til beværtnings- eller gæstgiveribrug,
- g) i jernbanetog, luftfartøjer og skibe i fart,
- h) når det, uanset at den i medfør af § 13 fastsatte antalgrænse for beværterbevillinger i købstæderne er overskredet, på grund af de foreliggende omstændigheder må anses for ønskeligt, at den pågældende bevilling meddeles.

Stk. 3. I de i stk. 2 under litra e-h angivne tilfælde kan bevilling kun gives eller fornyes af overbevillingsnævnet.

Stk. 4. I det i stk. 2 under litra f nævnte tilfælde kan bevilling kun meddeles, når den lokale bevillingsmyndighed og kommunalbestyrelsen, i København magistraten, anbefaler andragendet. I de sammesteds under litra b og c nævnte tilfælde kan bevilling med ret til udskænkning af stærke drikke kun meddeles, når bevillingsnævnet, på landet kommunalbestyrelsen, anbefaler andragendet. Det samme er tilfældet, dog kun for så vidt angår bevilling til beværtning med ret til udskænkning af stærke drikke, i de under litra a og h nævnte tilfælde.

Stk. 5. Overbevillingsnævnets afgørelser kan såvel af bevillingsnævnet, på landet kommunalbestyrelsen, som af ansøgeren inden 14 dage efter, at afgørelsen er kommet til den pågældendes kundskab, indankes for handelsministeren, hvis afgørelse er endelig.

Stk. 6. De i denne paragraf omhandlede bevillinger bliver, bortset fra bevillinger, der meddeles i de i stk. 2 under litra g nævnte tilfælde, at medregne til bevillingstallet, når bevillinger meddeles efter kapitel II. Til bevillingerne kan der knyttes nærmere fastsatte vilkår og begrænsninger.

Stk. 7. Spørgsmål om fornyelse af bevillinger, meddelt i henhold til bestemmelserne i denne paragraf, afgøres af overbevillingsnævnet

Stk. 8. Skønner kommunalbestyrelsen, bevillingsnævnet eller politiet, at der i en beværtning, der drives i henhold til bevilling efter denne paragraf, finder misbrug sted, skal derom ske indberetning til overbevillingsnævnet, der da efter nærmere undersøgelse af de påklagede forhold kan tilbagetage bevillingen. Overbevillingsnævnets beslutning kan inden 14 dage efter, at den er kommet til den pågældendes kundskab, indankes for handelsministeren, der træffer den endelige afgørelse.

Stk. 9. De nærmere regler for overbevillingsnævnets virksomhed fastsættes af handelsministeren. De med nævnets virksomhed forbundne udgifter afholdes af statskassen og bevilges på de årlige finanslove.

Lejlighedstilladelser.

§ 21.

Stk. 1. Ved særlige lejligheder såsom fester, møder, markeder, valg, midlertidige udstillinger og lignende kan politiet give tilladelse til, at en

dertil udpeget person driver beværtning uden for de lokaler, til hvilke adkomst på beværternæring er erhvervet. Sådant tilladelse er dog ufornøden ved højskolers, landbrugsskolers og lignende institutioners beværtning ved fælles måltider af deltagere i sammenkomster og møder.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte lejlighedstilladelser bør fortrinsvis meddeles kommunens beværtere, på landet også gæstgivere. Dette gælder dog ikke sådanne lejlighedstilladelser, der gives til beværtning ved møder, fester, basarer og lignende, som afholdes i veldædigt eller almennyttigt øjemed, eller tilladelser, der gives til på landet at afholde dans og herunder at beværte.

Stk. 3. Lejlighedstilladelse til beværtning uden ret til udskænkning af stærke drikke ved møder eller fester kan for et tidsrum af 6 måneder ad gangen gives de i § 25, stk. 3, omhandlede forsamlingsbygninger.

Stk. 4. Tilladelse til udskænkning af stærke drikke må ikke gives til beværtere og gæstgivere uden ret til udskænkning af stærke drikke, og ved fester, møder og udstillinger må tilladelsen kun gives med samtykke af den eller dem, der lader samme afholde.

Stk. 5. For de i denne paragraf omhandlede tilladelser kan kommunalbestyrelsen fastsætte almindeligt begrænsende regler, ligesom kommunalbestyrelsen i kommuner, i hvilke der ikke findes beværteradkomster med ret til udskænkning af stærke drikke, kan fastsætte, at de heromhandlede lejlighedstilladelser ikke må gives med sådan ret.

Stk. 6. Bestemmelserne i § 30, stk. 1, 1. og 2. punktum, stk. 2, stk. 3, 1. punktum, og stk. 6, samt §§ 31, 32 og 33, stk. 2, 3, 5 og 6, finder tilsvarende anvendelse på den i denne paragraf omhandlede beværtervirksomhed.

Stk. 7. Det retlige ansvar for en given tilladelses benyttelse påhviler såvel den i henhold til stk. 1 udpegede person som de for lokalernes administration ansvarlige personer.

Polititilladelser til beværtning fra faste stadepladser m.v.

§ 22.

Stk. 1. (som ændret ved lov nr. 214 af 8. juni 1966).

Politiet, i København magistraten, kan for indtil 3 år ad gangen give personer, der opfylder betingelserne for at få næringsbrev som handlende, håndværker og industridrivende, jfr. næ-

ringslovens § 3, tilladelse til fra vogn eller bod på en dertil anvist og af politiet godkendt fast stadeplads på gader eller pladser til fortæring på stedet at forhandle varme pølser med tilbehør, iscreme og smørrebrød i pakker samt at servere kaffe, te, kakao, mineralvande, herunder frugt- eller saftvand samt æblemost, og mælk med brød. Tilladelsen giver ikke adgang til benyttelse af anden medhjælp end vedkommendes ægtefælle og hjemmевærende børn og børnebørn over 18 år. I sygdomstilfælde og lignende kan politiet, i København magistraten, tillade, at en anden navngiven person, der opfylder betingelserne for at få næringsbrev som handlende, håndværker og industridrivende, benyttes som medhjælp. Politiet skal påse, at den pågældende vogn eller bod stedse er indrettet på sundhedsmæssigt forsvarlig måde.

Stk. 2. (som ændret ved lov nr. 214 af 8. juni 1966).

Tilladelse udfærdiget i medfør af stk. 1 giver kun adgang til at drive virksomhed fra ét forretningssted i vedkommende kommune. Når kommunalbestyrelsen, i København magistraten, anbefaler dette, kan handelsministeren dog tillade, at virksomheden drives fra flere faste stadepladser i kommunen. Gives sådan tilladelse, skal der som bestyrer af hvert udsalgssted være ansat en person, der over for politiet godtgør, at han opfylder betingelserne for at få næringsbrev som handlende, håndværker og industridrivende. Med samtykke af handelsministeren kan vedkommende myndighed endvidere tillade, at virksomheden drives af selskaber m.v., der opfylder betingelserne for at erhverve beværteradkomst, jfr. § 3.

Stk. 3. (som ændret ved lov nr. 242 af 7. juni 1963).

For tilladelsen vil der være at erlægge en statskassen, i København kommunens kasse, tilfaldende afgift, der for personer udgør 10 kr, og for selskaber m.v. 50 kr., dog at bestemmelserne i § 5, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse. Fornyelse af tilladelsen sker vederlagsfrit.

Stk. 4. Politiet, i København magistraten, kan til enhver tid inddrage tilladelser udfærdiget i medfør af denne paragraf, når den pågældende ikke længere opfylder betingelserne for tilladelsens udfærdigelse, eller tilladelsen har givet anledning til misbrug eller andet uheldigt forhold. Den trufne afgørelse kan indbringes for handelsministeren. Indbringelse af beslutningen for højere myndighed har ikke opsættende virkning.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan give almin-

delige regler til fastsættelse af vilkårene for og til begrænsning af de nævnte tilladelser og kan herunder bestemme, at der vil være at erlægge en nærmere fastsat afgift for benyttelse af faste stadepladser på kommunens grund. Ligeledes kan der i politi- og sundhedsvedtægter fastsættes nærmere ordensforskrifter med hensyn til udøvelsen af den pågældende virksomhed.

Stk. 6. Bestemmelserne i § 30, stk. 1, 1. og 2. punktum, og stk. 2 og 6, finder tilsvarende anvendelse på de i denne paragraf omhandlede virksomheder.

Polititilladelser til dans, musicering, spil m.v. i beværtninger.

§ 23.

Stk. 7. Til i beværtninger at afholde offentlig dans eller maskerade eller lade opføre musikalske eller andre præstationer til underholdning for gæsterne udkræves politiets tilladelse, for så vidt der efter de gældende bestemmelser ikke udkræves tilladelse af højere myndighed. Lignende tilladelse skal også erhverves af den beværter eller gæstgiver, der ønsker at stille bilard, keglebane og lignende underholdningsspil til rådighed for sine gæster.

Stk. 2. De i stk. 1 omhandlede tilladelser kan højst gives for 1 år ad gangen. Kommunalbestyrelsen kan give almindelige regler til fastsættelse af vilkårene for og til begrænsning af antallet af de nævnte tilladelser og kan bl.a. bestemme, at disse kun må gives til beværtninger uden ret til udskænkning af stærke drikke. For tilladelserne betales en afgift efter kommunalbestyrelsens bestemmelse.

KAPITEL V.

Frie næringer, beværtning i foreninger, marketenderivirksomhed m.v.

Sluttet bord, pensionatsvirksomhed.

§ 24.

Stk. 1. Til beværtning ved sluttet bord samt til at tage personer i logi i mindst en uge udkræves ikke adkomst efter nærværende lov. Politiet kan derhos med samtykke af kommunalbestyrelsen og på de af denne nærmere fastsatte vilkår tillade, at pensionatsvirksomheder uden at løse adkomst på gæstgivernæring tager

personer i logi for 3 nætter ad gangen. Sådant tilladelse kan højst gives for 1 år ad gangen og kan til enhver tid tilbagetages, for så vidt forholdene findes at give anledning dertil.

Stk. 2. Den, der beværter ved sluttet bord, har ret til under måltidet at beværte med stærke drikke, så længe dette ikke giver anledning til drukkenskab eller anden uorden, og så længe den pågældende ikke overbevises om i øvrigt at have drevet beværtning med stærke drikke. Holder den, der beværter ved sluttet bord, sig ikke de nævnte betingelser efterrettelig, kan politiet efter én gang at have advaret den pågældende mod følgerne heraf give ham tilhold om ikke længere at beværte med stærke drikke ved sluttet bord. Overtrædelse af sådant tilhold straffes efter bestemmelserne i § 34, stk. 1. Den, over for hvem sådant forbud nedlægges, kan forlange politisag rejst til konstatering af, hvorvidt betingelserne for forbuddets nedlæggelse har været til stede.

Stk. 3. Det nævnte forbud kan til enhver tid hæves af politiet og bortfalder 3 år efter, at det er givet, eller, for så vidt det forinden måtte være overtrådt, 3 år efter udstået straf for overtrædelsen.

Beværtning i foreninger.

§ 25.

Stk. 1. I foreninger må udskænkning af stærke drikke for betaling kun finde sted, såfremt der haves næringsadkomst på beværternæring med ret til udskænkning af stærke drikke i det pågældende lokale, eller såfremt tilladelse i medfør af § 21 er erhvervet. Dette gælder, uanset om udskænkningen sker uden fortjeneste for enkeltmand.

Stk. 2. Finder udskænkning sted i strid med bestemmelserne i stk. 1, påhviler ansvaret herfor såvel den pågældende ejer eller lejer af lokalet som foreningens bestyrelsesmedlemmer, når de vidende om forholdet ikke efter evne søger at hindre dette.

Stk. 3. Til sådanne forsamlingsbygninger i landkommuner, der har til formål at afgive lokaler til afholdelse af den stedlige befolknings møder, sportsøvelser m.v., kan der ikke knyttes beværterbevilling med ret til udskænkning af stærke drikke. Denne bestemmelse finder dog ikke anvendelse på sådanne forsamlingsbygninger, som dels har lokaler med selvstændig indgang for de i 1. punktum nævnte formål, dels har lokaler, der er indrettet til beværtningsbrug, jfr. § 9.

Marketenderivirksomhed.

§ 26.

Stk. 1. Ved marketenderivirksomhed forstås i denne lov beværtning i dertil indrettede lokaler i eller i tilknytning til fabrikker, værksteder, kontorer, kaserner, institutioner, arbejdspladser og tilsvarende steder for de dér beskæftigede. Som beskæftigede kan tillige anses midlertidigt beskæftigede samt chauffører, kuske og bude med ærinde i den pågældende virksomhed m.v. Betegnelsen marketenteri må kun anvendes for virksomheder, der drives under iagttagelse af reglerne i nedenstående stk. 2-10.

Stk. 2. Til at drive marketenteri udkræves tilladelse fra politiet, i København magistraten. Sådant tilladelse giver ikke ret til udskænkning af andre stærke drikke end øl af den i § 1, stk. 3, nævnte art. Når behørig kontrol med marketenderiet kan føres, og dette i øvrigt opfylder de i denne paragraf fastsatte betingelser, kan tilladelse kun nægtes, når ganske særlige omstændigheder taler mod dens meddelelse.

Stk. 3. Marketenteritilladelse giver alene ret til beværtning for de i virksomhederne eller på vedkommende arbejdsplads, såsom et havneområde, beskæftigede personer. Salg af tobaksvarer vil alene kunne finde sted til tilfredsstillelse af de pågældendes behov på stedet.

Stk. 4. Marketenteritilladelse kan alene gives til en virksomhed eller en flerhed af virksomheder eller, efter aftale med vedkommende virksomhed eller virksomheder, til en sammenslutning af de dér beskæftigede. For så vidt angår arbejdspladser, der ikke er knyttet til bestemte virksomheder, gives tilladelsen til en sammenslutning af de beskæftigede. Til at forestå den daglige drift skal være ansat en til politiet, i København magistraten, anmeldt marketender. Det retlige ansvar for marketenderiets tilbørlige drift påhviler såvel marketenteritilladelsens indehaver som marketenderen. Marketenderens løn må hverken helt eller delvis beregnes som en procentdel af omsætningen af stærkt øl. Handelsministeren kan fastsætte nærmere forskrifter med henblik på afgrænsning af de til marketenderiet adgangsberettigede samt til sikring af og kontrol med, at alene disse beværtes, og at misbrug af tilladelsen ej heller i øvrigt finder sted.

Stk. 5. Marketenderier må længst holdes åbne i tiden fra $\frac{1}{2}$ time før arbejdstidens begyndelse til $\frac{1}{2}$ time efter dennes ophør. Politiet kan dog, hvor forholdene taler herfor, tillade, at et

marketenderi holdes åbent i indtil 1½ time efter arbejdstidens ophør.

Stk. 6. I marketenderier må ikke udskænkes stærkt øl uden for de i vedkommende virksomhed fastsatte spisetider. Andre stærke drikke end øl af den i § 1, stk. 3, nævnte art må ikke nydes i marketenderier. Det er forbudt at tilbageholde arbejds løn til dækning af skyld i marketenderier for stærkt øl. Bestemmelserne i § 32 finder tilsvarende anvendelse på marketenderier.

Stk. 7. Såfremt der i et marketenderi jævnligt forekommer drukkenskab, eller tilladelsen i øvrigt misbruges, kan den myndighed, der har givet tilladelsen, med godkendelse af handelsministeren fratage marketenderiet retten til at udskænke stærkt øl i en nærmere fastsat tid eller endog, når groft og vedvarende misbrug har fundet sted, inddrage tilladelsen.

Stk. 8. (som ændret ved lov nr. 214 af 8. juni 1966).

Fra lokaler, der er indrettet til marketenderivirksomhed, må der ikke drives nogen næring, hvortil næringsbrev kræves. Efter regler, som fastsættes af handelsministeren, kan politiet, i København magistraten, tillade, at der i marketenderier uden løsning af næringsbrev forhandles nødvendige toiletartikler og lignende. Såfremt der fra de pågældende lokaler lovligt fordeles varer uden næringsbrev, må der ikke udleveres andre stærke drikke end øl.

Stk. 9. Efter marketenderiets lukketid, jfr. stk. 5, må der ikke finde servering sted. Dette gælder dog ikke ved sammenkomster, der bekostes af vedkommende virksomhed, samt ved sammenkomster foranstaltet af organisationer af de på virksomheden beskæftigede, i hvilke udenforstående ikke deltager. I disse tilfælde skal forudgående anmeldelse til politiet finde sted.

Stk. 10. Anvendelse af marketenderilokaler efter marketenderiets lukketid til afholdelse af sammenkomster, herunder sluttede selskaber, ved hvilke indbyderen eller deltagerne selv drager omsorg for beværtningen, jfr. bestemmelsen i § 1, stk. 7, kræver tilladelse fra politiet i hvert enkelt tilfælde. Sådant tilladelse kan kun gives, såfremt der i sammenkomsten alene deltager de i vedkommende virksomhed m.v. beskæftigede samt gæster i følge med disse.

Stk. 11. (som indsat ved lov nr. 214 af 8. juni 1966).

Handelsministeren kan i særlige tilfælde tillade, at der i marketenderilokaler - også efter

marketenderiets lukketid - finder servering sted af den i § 24 omhandlede karakter. Sådant tilladelse giver ikke ret til udskænkning af andre stærke drikke end øl af den i § 1, stk. 3, nævnte art.

KAPITEL VI.

Handel med stærke drikke.

§ 27.

Stk. 1. Enhver næringsdrivende, der ønsker at sælge stærke drikke, jfr. § 1, stk. 6, skal, inden virksomheden påbegyndes, gøre anmeldelse herom til politimesteren, i København magistraten.

Stk. 2. Næringsdrivende på landet kan kun påbegynde detailsalg af stærke drikke, når kommunalbestyrelsen har meddelt tilladelse dertil. Kommunalbestyrelsens tilladelse skal være knyttet til et bestemt lokale. Flytning til andet lokale kan alene finde sted med kommunalbestyrelsens samtykke. Kommunalbestyrelsens tilladelse meddeles uden tidsbegrænsning, medmindre kommunalbestyrelsen som almindelig forskrift måtte have bestemt, at tilladelser kun gives for 8 år ad gangen. Tilladelsen kan begrænses til alene at angå salg af øl og vin eller en af disse varer, men kan i øvrigt ikke begrænses efter betinges.

Stk. 3. Politimesteren, i København magistraten, påtegner næringsbrevet om sket anmeldelse. Med hensyn til næringsbreve på landet finder påtegning dog først sted, når kommunalbestyrelsens tilladelse godtgøres at foreligge. I påtegningen vil tilladelsens gyldighedstid være at anføre, ligesom det udtrykkeligt skal angives, hvorvidt tilladelsen er begrænset til udelukkende at angå visse stærke drikke, jfr. stk. 2. Fornys kommunalbestyrelsens tilladelse efter udløbet af den i stk. 2 omhandlede tidsfrist, vil adkomstbrevet ligeledes være at påtegne herom af politimesteren.

Stk. 4. Ved et næringsbrevs påtegning i overensstemmelse med forskrifterne i stk. 3, 1. punktum, erlægges en vedkommende kommunes kasse tilfaldende afgift, der for personer udgør 150 kr. og for selskaber m.v. 375 kr. Bestemmelserne i § 5, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. (som ændret ved lov nr. 214 af 8. juni 1966).

Salg af stærke drikke ved omførsel til forbruger er forbudt.

§ 28.

Stk. 1. Vederlagsfri uddeling af stærke drikke på udstillinger, ved licitationer og auktioner er forbudt. Ved vinauktioner og lignende kan politiet dog tilstå undtagelser herfra.

Stk. 2. (som ændret ved lov nr. 214 af 8. juni 1966).

I butikker og brugsforeningers uddelingslokaler eller i disses umiddelbare nærhed, såsom i lager- eller baglokaler, den til ejendommen hørende gård m.v., må udskænkning af stærke drikke for besøgende eller kunder ikke finde sted, hverken for betaling eller uden betaling. Med mindre særlige omstændigheder taler derimod, skal politiet dog på begæring meddele næringsdrivende, hvis hovedvirksomhed er fremstilling eller forhandling af vin, tilladelse til uden betaling at udskænke vin som smagsprøver i deres forretningslokaler eller på købestævner og udstillinger, der efter næringslovens § 15, stk. 1, er undtaget fra lovens bestemmelser, eller som afholdes i medfør af næringslovens § 15, stk. 2.

Stk. 3. Stærke drikke må ikke forhandles eller udleveres under sådanne omstændigheder, at der foreligger en åbenbar omgåelse af reglerne om udskænkning.

KAPITEL VII.

Personalet i beværtninger og gæstgiverier.

§ 29.

Stk. 1. Enhver, der antages til medhjælp i en beværtning eller et gæstgiveri, skal senest på den dag, da han påbegynder sin virksomhed i forretningen, meddele værten sit fulde navn, fødselsår og -dag samt fødested. Beværtere og gæstgivere må i deres virksomhed kun benytte medhjælpere, der har meddelt dem disse oplysninger. Oplysningerne skal af værten optegnes og opbevares, så længe han har vedkommende som medhjælper. Beværtere og gæstgivere, som af politiet derom har fået pålæg, skal give politiet meddelelse om de modtagne oplysninger. Meddelelse skal være politiet i hænde inden 24 timer efter, at medhjælperen har påbegyndt sin virksomhed i forretningen. Ophører tjenesteforholdet, skal meddelelse herom ligeledes gives politiet inden 24 timer.

Stk. 2. Politiet kan, når de i § 2, stk. 1, nr. 5, angivne omstændigheder skønnes at foreligge,

forbyde en person at virke som medhjælper i nærmere angivne beværtninger eller gæstgiverier eller, om det findes påkrævet, alle beværtninger og gæstgiverier inden for politikredsen. Politiets beslutning iværksættes ved tilhold til medhjælperen og, hvis det anses for påkrævet, tillige ved pålæg til værten. Når forholdene giver anledning hertil, kan politiet endvidere meddele værten og personalet i en beværtning eller et gæstgiveri tilhold om ikke at nyde stærke drikke sammen med gæsterne. Sådant tilhold kan efter omstændighederne også meddeles personer, der leverer underholdningsmusik. Politiets bestemmelse kan indbringes for højere myndighed i overensstemmelse med forskrifterne i § 30, stk. 4. Indbringelse af beslutningen for højere myndighed har ikke opsættende virkning.

Stk. 3. I beværtninger og gæstgiverier med ret til udskænkning af stærke drikke må der, bortset fra værtens hjemmeværende børn og børnebørn, ikke anvendes serveringspersonale eller garderobebetjening under 18 år. Politiet kan gøre undtagelse fra bestemmelsen i dette stykkes 1. punktum for personer, der agtes antaget til oplæring i tjenerfaget, jfr. lov nr. 261 af 2. oktober 1956 om lærlingeforhold, når det skønnes, at forholdene på det pågældende lærested gør det forsvarligt.

KAPITEL VIII.

Lukkebestemmelser, udskænkning for unge m.v. Beværtningers lukketid.

§ 30.

Stk. 1. Beværtninger, hvor spise- og drikkevarer er genstand for offentlig forhandling til fortæring på stedet, skal holdes lukket i tiden fra kl. 24 til kl. 5. I politivedtægten kan det dog bestemmes, at beværtninger skal lukkes til et tidligere tidspunkt end kl. 24. Kommunalbestyrelsen kan endvidere, når særlige ærdelighedsmæssige hensyn taler derfor, fastsætte, at bestemt angivne beværtninger med ret til udskænkning af stærke drikke skal lukke til et nærmere fastsat tidspunkt, der ligger før almindelig lukketids indtræden.

Stk. 2. Politiet kan give et af kommunalbestyrelsen nærmere fastsat antal beværtere tilladelse til at holde åbent efter kl. 24 eller den i henhold til stk. 1, 2. punktum, eventuelt fast-

satte tidligere lukketid, dog længst til et af kommunalbestyrelsen fastsat tidspunkt. Tilladelsen kan til enhver tid tilbagetages af politiet, såfremt dens benyttelse giver anledning til uorden eller ulemper. For tilladelsen ydes til kommunens kasse en årlig afgift, der fastsættes for hvert enkelt tilfælde af kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. Ved beslutning af kommunalbestyrelsen kan det endvidere fastsættes, at der ikke i beværtninger må udskænkes eller nydes stærke drikke i tiden fra kl. 5 til kl. 8. Træffes sådan bestemmelse, kan det samtidig fastsættes, at der ikke i handlendes og andre næringsdrivendes samt brugsforeningers butikker og udleveringssteder i det pågældende tidsrum må forhandles eller fordeles stærke drikke. Det samme gælder salg af stærke drikke i håndkøb fra apoteker og disses udsalgssteder.

Stk. 4. Hvis der på grund af særlige forhold opstår fare for den offentlige ro og orden, kan politiet i det omfang, det skønnes nødvendigt, som en forbigående foranstaltning forbyde udskænkning af og handel med stærke drikke i politikredsen eller i en del af denne og efter omstændighederne påbyde de pågældende forretningers lukning. Den truffe beslutning kan indankes for justitsministeren, der efter forhandling med handelsministeren afgør sagen. Indbringelse af beslutningen for højere myndighed har ikke opsættende virkning.

Stk. 5. Handelsministeren kan, når almene hensyn taler derfor, gøre undtagelse fra de gældende regler om lukketid over for beværtninger i jernbanestationer, rutebilstationer, lufthavne og lignende.

Stk. 6. Efter anbefaling af kommunalbestyrelsen kan politiet i ganske særlige tilfælde, såsom for nytårsnat og for valgnætter, dispensere fra de almindelige lukketidsregler.

§ 31.

Stk. 1. Når et kvarter er gået efter den for vedkommende beværtning gældende lukketid, må lokalerne ikke benyttes til ophold for nogen, bortset fra hvad opgørelsen af dagssalgets regnskab og lokalerens rengøring og bevogtning nødvendiggør.

Stk. 2. Det tidspunkt, efter hvilket gæster ikke må forblive i beværtningen, skal angives ved tydelige opslag i beværtningslokalerne eller ved indgangen til disse efter politiets nærmere bestemmelse. Enhver gæst er pligtig at forlade beværtningen, så snart han af beværtningsper-

sonalet er gjort opmærksom på eller i øvrigt er vidende om, at nævnte tidspunkt er kommet. I den tid, i hvilken gæster ikke må opholde sig i lokalerne, må disses vinduer ikke uden politiets tilladelse være tildækket.

Stk. 3. Sammenkomster af foreninger eller sluttede selskaber skal efter det i stk. 2 nævnte tidspunkt foregå i særlige, fra de almindelige beværtningslokaler adskilte lokaler. Politiet kan dog give tilladelse til at benytte de almindelige beværtningslokaler. Foreningens bestyrelse eller selskabets arrangører er ansvarlige for, at der ikke deltager uvedkommende i sammenkomsten. Det samme gælder forretningens vært, med mindre det godtgøres, at han har gjort, hvad der med rimelighed kan forlanges for at overvåge lukkebestemmelsernes overholdelse.

Stk. 4. Efter det i stk. 1 nævnte tidspunkt må uvedkommende ikke indfinde sig eller forblive i lokaler, der er forbeholdt en forening eller et sluttet selskab.

Udbetaling af arbejds løn. Udskænkning for unge og berusede.

§ 32.

Stk. 1. Udbetaling eller fordeling af arbejds løn må ikke finde sted i beværtninger eller gæstgiverier.

Stk. 2. I beværtninger eller gæstgiverier er det forbudt enhver at skænke eller lade skænke stærke drikke for personer, der må antages at være berusede, og for personer, der ikke er fyldt og heller ikke kan antages at være fyldt 18 år. Politiet kan, når forholdene taler derfor, forbyde beværttere at lade personer under 18 år opholde sig som gæster i vedkommende beværtning. Bevillingshaveren er ansvarlig for sine medhjælperes overtrædelse af forskrifterne i dette stykke. Dette gælder dog ikke, såfremt bevillingshaveren godtgør, at han stedse på fyldestgørende måde har påset overholdelsen af forskrifterne, og at det ikke har været ham muligt at hindre den skete overtrædelse. Er den daglige drift overladt en af vedkommende myndighed godkendt bestyrer, gælder bestemmelserne i § 6, stk. 6.

Stk. 3. Næringsdrivende eller brugsforeninger, der sælger eller fordeler stærke drikke, må ikke udlevere sådanne til personer, der må antages at være berusede, og ej heller til de i stk. 2 nævnte unge personer, for så vidt der er grund til at formode, at de pågældende agter at anvende varerne til eget forbrug.

Særlige bestemmelser om beværtninger og gæstgiverier uden ret til udskænkning af stærke drikke.

§ 33.

Stk. 1. Såvel uden for som i beværtninger og gæstgiverier uden ret til udskænkning af stærke drikke skal der på et øjnefaldende sted være anbragt et skilt, der tydeligt angiver forretningens nævnte karakter.

Stk. 2. I sådanne beværtninger må værten og de, der går ham til hånde, hverken for betaling eller uden betaling skænke stærke drikke til nogen eller hjælpe nogen til nydelse af sådanne eller stille sine lokaler til rådighed til sådant formål.

Stk. 3. Ligeledes er det forbudt gæsterne at nyde medbragte stærke drikke, og værten og de, der går ham til hånde, må ikke finde sig i, at dette sker. Ej heller må værten eller andre nyde stærke drikke i serveringslokalerne.

Stk. 4. Den, der driver beværtning eller gæstgiveri uden ret til udskænkning af stærke drikke, må ikke opbevare stærke drikke i den ejendom, hvori beværtningen drives; ej heller må han opbevare stærke drikke på steder i ejendommens nabolag, hvorover han har rådighed. Dette gælder også hans medhjælper og medlemmer af hans husstand.

Stk. 5. I beværtninger eller gæstgiverier uden ret til udskænkning af stærke drikke må øl i flasker kun serveres, når det på flaskerne udtrykkeligt er angivet, at varerne ikke hører til de i § 1 omhandlede stærke drikke. Det er værtens pligt ved indkøb af alle drikkevarer at sikre sig, at sådan angivelse udtrykkeligt er anført på flasker og anden emballage.

Stk. 6. Den, der driver beværter- eller gæstgivernæring uden ret til udskænkning af stærke drikke, må ikke ved sluttet bord beværte med sådanne drikke.

KAPITEL IX.

Straffebestemmelser, politiforholdsregler m.v.

Straffebestemmelser.

§ 34.

(som ændret ved lov nr. 213 af 4. juni 1965).

Stk. 1. Den, der uden behørig næringsadkomst forhandler, fordeler eller beværter med stærke drikke, straffes med bøde. I gentagelsestilfælde, eller når den ulovlige virksomhed drives som næringsvej, eller når den pågældende er vært i en beværtning eller i gæstgiveri uden

ret til udskænkning af stærke drikke, er straffen bøde eller hæfte. Under skærpende omstændigheder, herunder når virksomheden drives på en sådan måde, at utugt, hasardspil eller andre strafbare handlinger derved fremmes, kan straffen stige til fængsel i indtil 6 måneder.

Stk. 2. I øvrigt straffes overtrædelse af loven eller af forskrifter eller påbud, der er udstedt i henhold til loven, med bøde. Under skærpende omstændigheder kan straffen stige til hæfte.

Stk. 3. Den, der lader sig beværte med, køber eller på anden måde forskaffer sig spise-, drikke- eller tobaksvarer, vidende om, at disses afsætning finder sted i strid med loven, straffes med bøde.

Stk. 4. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, andelsselskab eller lignende, kan bødeansvar pålægges virksomheden som sådan.

Stk. 5. Sagerne behandles som politisager.

Forbrydelse af næringsadkomst m.v.

§ 35.

Stk. 1. Bliver den, der driver beværtning uden ret til udskænkning af stærke drikke eller gæstgiveri med eller uden sådan ret, dømt for anden gang efter § 34, stk. 1, 2.-3. pkt., kan der ved dommen tillige træffes bestemmelse om, at den pågældendes næringsadkomst skal være undergivet politiets bestemmelse. Ved hyppigere gentagelser vil næringsadkomsten ved dommen være at frakende den pågældende.

Stk. 2. Bliver en næringsdrivende gentagne gange dømt for overtrædelse af bestemmelserne i denne lovs § 28, stk. 2-3, kan det ved dommen bestemmes, at den pågældendes ret til at handle med stærke drikke skal være forbrudt enten for bestandig eller for et i dommen fastsat tidsrum.

Stk. 3. Er nogen dømt til at have sin næringsadkomst undergivet politiets bestemmelse, kan politiet foruden at give den pågældende advarsler opstille sådanne vilkår for fortsættelsen af hans næringsdrift, som skønnes nødvendige eller formålstjenlige for at sikre forretningens lovlige drift, samt i kortere eller længere tid unddrage ham retten til at udøve næringen. Politiets bestemmelser i så henseende kan indbringes for handelsministeren. Indbringelse af beslutningen for højere myndighed har ikke opsættende virkning. Såfremt den dømte efter dommens afsigelse i 5 år har drevet næringen uden efter politiets skøn at have givet grundet anledning til klage, kan han forlange politiets skriftlige

anerkendelse heraf, og den nævnte virkning af dommen er dermed bortfaldet.

Stk. 4. Når der i en beværtning eller et gæstgiveri jævnlig forefalder drukkenskab eller anden uorden til ulempe for omboende, vejfarende eller forretningens gæster, eller denne drives på en sådan måde, at utugt eller uterlighed, hasardspil eller andre forbryderiske handlinger derved fremmes, eller forretningen afgiver skjulested for forbrydere, eller af politiet eftersøgte personer eller ved forbrydelse erhvervede koster, kan den næringsberettigede, efter at han én gang uden tilstrækkelig virkning er blevet advaret af politiet, såfremt han har ladet det mangle på fornødent tilsyn eller i øvrigt er ansvarlig for de nævnte misligheder, under en politisag dømmes til at have sin næringsadkomst undergivet politiets bestemmelse og i gentagelsestilfælde til at have den forbrudt. Det samme gælder, for så vidt værten eller nogen af betjeningen gentagne gang har vist sig beruset i forretningen, eller for så vidt værten oftere har vist sig beruset på andre offentlige steder.

Politiforholdsregler m.v.

§ 36.

For så vidt det af hensyn til sædeligheden, ædrueligheden eller opretholdelsen af ro og orden må anses for nødvendigt, skal politiet forbyde en beværter eller en gæstgiver i sin virksomhed eller i sin i nærheden beliggende bolig eller ejendom som gæster, logerende, medhjælpere eller lignende at have personer, der søger fortjeneste ved utugt. De pågældende skal af politiet navngives og om fornøden påvises for værten. Politiet kan i forbindelse med forbuddet forbyde sådanne personer at indfinde sig de nævnte steder. Når forholdene taler derfor, kan politiet endvidere forbyde, at der i de pågældende beværter- eller gæstgivervirksomheder anvendes kvindeligt serveringspersonale, garderobe- eller toiletbetjening m.v. Politiets bestemmelse i de nævnte henseender kan indbringes for højere myndighed i overensstemmelse med forskrifterne i § 30, stk. 4. Indbringelse af beslutningen for højere myndighed har ikke opsættende virkning.

§ 37.

Såfremt det ved dom eller ved den skyldiges egen erkendelse er godtgjort, at beværtning eller gæstgiveri drives uden behørig adkomst, og den ulovlige næringsdrift trods politiets advarsel fortsættes, kan politiet lade indgangsdøren til

de lokaler, hvor den ulovlige næring drives eller fortsættes, forsegle og skiltet, hvor sådant er anbragt, fjerne.

§ 38.

Der vil ikke kunne nægtes politiet adgang til de til en beværtning eller et gæstgiveri hørende lokaler eller rum. Tilsvarende regel gælder, for så vidt angår marketenderier samt de i henhold til § 1, stk. 7, godkendte udlejningsvirksomheder.

KAPITEL X.

Ophør af næringsret.

Bortfald af næringsadkomster.

§ 39.

Stk. 1. Næringsadkomst på beværter- og gæstgivernæring bortfalder:

- 1) ved adkomsthaverens død, jfr. dog stk. 3 og 4,
- 2) ved, at adkomsthaveren ophører at have bopæl her i landet,
- 3) ved adkomsthaverens umyndiggørelse, eller når han sættes under lavværgemål,
- 4) ved, at tidsbegrænset adkomst ikke ved periodens udløb fornys,
- 5) ved ikke-benyttelse af adkomsten, jfr. stk. 5,
- 6) ved frasigelse af adkomsten, jfr. stk. 6,
- 7) ved adkomstens forbrydelse, jfr. stk. 7 og 8.

Stk. 2. For så vidt direktionen eller noget medlem af bestyrelsen i de i § 3 omhandlede selskaber ophører at opfylde de i § 2, nr. 1-4, foreskrevne betingelser, vil indberetning herom inden 14 dage være at gøre til politiet, i København magistraten. Inden 3 måneder må det over for politiet, i København magistraten, godtgøres, at direktions- og bestyrelsesmedlemmerne på ny opfylder de fornævnte betingelser. Ethvert af direktionens og bestyrelsens medlemmer, der er vidende om forholdet, er pligtigt at påse, at den fornævnte indberetning rettidigt finder sted. Københavns magistrat drager omsorg for at underrette politiet om de til denne gjorte indberetninger.

Stk. 3. (som ændret ved lov nr. 241 af 7. juni 1963).

Ved en mands død går adkomst ifølge bevilning over til den indtil hans død med ham samlevende hustru under forudsætning af, at hun over for politiet godtgør at opfylde betingelser-

ne i § 2, stk. 1, nr. 2, 4 og 6. § 2, stk. 1, nr. 5, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Konkurs- og dødsboer har ret til ved en godkendt bestyrer, jfr. § 6, indtil 1 år efter konkursens eller dødsfaldets indtræden at fortsætte fallentens eller den afdødes beværter- eller gæstgivervirksomhed i likvidations-, overdragelses- eller lignende øjemed. I særlige tilfælde kan politiet, i København magistraten, forlænge den fornævnte frist.

Stk. 5. Adkomst ifølge bevilling, der uafbrudt i 2 år ikke har været udøvet, er derved bortfaldet, selv om adkomsten i løbet af de 2 år er blevet fornyet. Ved fornyelsen kan det dog bestemmes, at tiden før fornyelsen helt eller delvis ikke skal medregnes til de 2 år.

Stk. 6. Frasigelse sker ved tilbagegivelse af adkomstbrevet til politimesteren, i København magistraten, eller ved hos denne at lade adkomsten få fornøden påtegning om frasigelsen.

Stk. 7. Når adkomsthaveren ved dom findes skyldig i et strafbart forhold, kam adkomsten ved dommen frakendes ham i overensstemmelse med reglerne i straffelovens § 79.

Stk. 8. Forbryder nogen sin næringsadkomst, bortfalder beføjelsen til at drive næringen straks, når endelig dom er faldet. Dommen skal af vedkommende domstol meddeles den myndighed, der har udstedt næringsadkomsten.

Stk. 9. De i stk. 1, nr. 4 og 5, jfr. stk. 5, anførte bortfaldsgrunde finder tilsvarende anvendelse, for så vidt angår adkomster til detaljsalg eller fordeling af stærke drikke på landet, jfr. § 27.

Stk. 10. Handelsministeren kan, såfremt den lokale bevillingsmyndighed, jfr. kap. II og III, og kommunalbestyrelsen, i København magistraten, anbefaler dette, gøre undtagelse fra bestemmelserne i stk. 1, nr. 3, og stk. 2.

Stk. 11. Bortfalder retten til at drive en i denne lov omhandlet næring, skal adkomstbrevet inden 1 måned tilbageleveres til den myndighed, der har udfærdiget det, eller, for så vidt angår de i § 27 omhandlede adkomster, indleveres til påtegning hos vedkommende myndighed.

KAPITEL XI.

Formularer, tilsyn, overgangsbestemmelser, ikrafttræden m.v.

Formularer, tilsyn.

§ 40.

Handelsministeren kan fastsætte formen for

de af denne lov omfattede næringsadkomster, tilladelser, anmeldelser til myndighederne og begæringer om udfærdigelse af adkomstbreve, ligesom ministeren er beføjet til at træffe de for tilsynet med lovens overholdelse fornødne foranstaltninger og herunder foreskrive, hvilke oplysninger der normalt bør tilvejebringes ved behandlingen af andragender efter denne lov.

Overgangsbestemmelser.

§ 41.

Stk. 1. De ved lovens ikrafttræden udfærdigede næringsadkomster på gæstgiveri i købstæderne er fremtidig undergivet de i denne lov fastsatte bestemmelser om fornyelse af gæstgiverbevillinger. Adkomsterne har kun gyldighed for det i medfør af § 4 fastsatte åremål, der regnes fra lovens ikrafttrædelsesdag, men kan ved udløbet af dette åremål fornyes i overensstemmelse med de i denne lov fastsatte forskrifter.

Stk. 2. De i stk. 1 omhandlede næringsadkomster skal inden 3 måneder efter denne lovs ikrafttræden indsendes til politiet, i København til magistraten. Vedkommende myndighed udfærdiger vederlagsfrit en bevilling på gæstgiveri og forsyner denne med påtegning om dens gyldighedstid.

Stk. 3. Allerede udfærdigede tilladelser til at drive marketenderi skal inden 3 måneder efter denne lovs ikrafttræden indsendes til politiet, i København til magistraten, som derefter udfærdiger den fornødne tilladelse, såfremt vedkommende marketenderi opfylder betingelserne i § 26.

Stk. 4. Den, der ved nærværende lovs ikrafttræden forener adkomst på beværter- eller gæstgovernæring med anden næring, bevarer sådan ret uanset bestemmelserne i nærværende lovs § 11.

Ikrafttræden m.v.

§ 42.

Stk. 1. Denne lov, der ikke gælder for Færøerne, træder i kraft den 1. januar 1959. Samtidig ophæves lov nr. 129 af 15. marts 1939, lov nr. 261 af 27. maj 1950 og lov nr. 123 af 28. marts 1951 samt § 25 i lov nr. 286 af 18. juni 1951.

Stk. 2. Ministeren for Grønland bemyndiges til efter forhandling med handelsministeren ved kongelig anordning at sætte loven helt eller delvis i kraft i Grønland med de ændringer, som de særlige grønlandske forhold måtte tilsige.

Udkastet til forslag til lov om restaurations- og hotelvirksomhed sammenholdt med beværterloven

Lovudkastet

Gældende lov

Kapitel 1. Lovens område.

§ 1, stk. 1	ny.
stk. 2	§ 3, stk. 1 og § 25, stk. 1.
stk. 3	ny (næringslovens § 1, stk. 3).

Kapitel 2. Almindelige bestemmelser.

§ 2, stk. 1	ny.
stk. 2	§ 2, stk. 3 (næringsl. § 2, stk. 2).
stk. 3	§ 5, stk. 1.
stk. 4, 1. pkt	§ 9, stk. 4.
stk. 4, 2. pkt	ny (næringsl. § 2, stk. 4).
§ 3, stk. 1	§ 2, stk. 1 (næringsl. § 3).
stk. 2	§ 2, stk. 1.
stk. 3	ny (næringsl. § 3, stk. 3).
stk. 4	ny (næringsl. § 3, stk. 4).
§ 4, stk. 1	§ 3, stk. 1.
stk. 2	§ 3, stk. 4.
§ 5, stk. 1	ny.
stk. 2	§ 5, stk. 1.
stk. 3	§ 4, stk. 11 (næringsl. § 6, stk. 1).
§ 6, stk. 1	§ 8, stk. 1.
stk. 2	§ 10, stk. 1.
§ 7, stk. 1	§ 39, stk. 1 og 2.
stk. 2	§ 39, stk. 10.
stk. 3	§ 39, stk. 11.
§ 8	§ 39, stk. 4.
§ 9, stk. 1	§ 6, stk. 1.
stk. 2	§ 6, stk. 3.
stk. 3	§ 6, stk. 2 og 5.
stk. 4	§ 6, stk. 6.
§ 10, stk. 1	ny (næringsl. § 9).
stk. 2, 1. pkt	ny.
stk. 2, 2. pkt	§ 29, stk. 2 og § 36.
stk. 3	ny.

Kapitel 3. Alkoholbevilling.

§ 11, stk. 1	§ 4, stk. 2 og 3.
stk. 2	ny.
§ 12	§ 1, stk. 3 og 4.
§ 13, stk. 1	§ 20, stk. 1.
stk. 2	§ 20, stk. 2 e)-g).

§ 14, stk. 1	§ 2, stk. 1.
stk. 2	§ 3, stk. 1 og 4.
stk. 3	§ 6, stk. 5.
§ 15, stk. 1	§ 5, stk. 1.
stk. 2	§ 4, stk. 1.
§ 16, stk. 1	§ 11, stk. 3.
stk. 2	§ 11, stk. 4.
§ 17, stk. 1	§ 39, stk. 1.
stk. 2	§ 39, stk. 3.
stk. 3	§ 39, stk. 3.
stk. 4	§ 39, stk. 4.
stk. 5	§ 6, stk. 7.
§ 18, stk. 1	§ 35, stk. 4.
stk. 2	ny.
stk. 3	ny.
stk. 4	ny.
stk. 5	§ 6, stk. 7.
stk. 6	§ 35, stk. 4.
§ 19	§ 39, stk. 11.

Kapitel 4. Marketenderier, pensionater m.v.

§ 20, stk. 1	§ 26, stk. 1, 1. og 2. pkt.
stk. 2	§ 26, stk. 2, 1. pkt.
	- stk. 4, 1.-3. og 5. pkt.
stk. 3	§ 26, stk. 2, 3. pkt. og stk. 4, 6. pkt.
stk. 4	§ 26, stk. 2, 2. pkt.
	- stk. 6, 1. og 2. pkt.
stk. 5	§ 26, stk. 4, 4. pkt., stk. 6, 3. pkt. og
	- stk. 8.
stk. 6	§ 26, stk. 5, 9 og 10.
stk. 7	§ 26, stk. 11.
§ 21, stk. 1	§ 24, stk. 1, 1. pkt.
stk. 2	§ 24, stk. 1, 2. pkt.
stk. 3	§ 24, stk. 2, 1. pkt.
§ 22, stk. 1	§ 21, stk. 1, 1. pkt., stk. 2, 1. pkt. og
	- stk. 7.
stk. 2	§ 21, stk. 1, 2. pkt.

Kapitel 5. Særlige bestemmelser.

§ 23, stk. 1	§ 1, stk. 5, 1. pkt.
stk. 2	§ 1, stk. 5, 2. pkt.
§ 24, stk. 1	§ 28, stk. 2, 1. pkt. og stk. 1.
stk. 2	§ 28, stk. 2, 2. pkt.
§ 25	§ 9.
§ 26, stk. 1	§ 23, stk. 1.
stk. 2	§ 23, stk. 2.
stk. 3	§ 23, stk. 2.
stk. 4	§ 23, stk. 1.
§ 27, stk. 1	§ 29, stk. 1.
stk. 2	§ 29, stk. 2, 1. og 2. pkt.
stk. 3	ny.

stk. 4	§ 29, stk. 3.
§ 28, stk. 1	§ 30, stk. 1.
stk. 2	§ 30, stk. 5.
stk. 3	§ 30, stk. 2.
stk. 4	§ 30, stk. 6.
stk. 5	§ 31.
§ 29, stk. 1	§ 32, stk. 2, 1. pkt.
stk. 2	ny.
stk. 3	§ 29, stk. 2, 3. pkt.
stk. 4	ny.
stk. 5	§ 30, stk. 4.
stk. 6	§ 24, stk. 2.
	§ 1, stk. 7.
§ 30, stk. 1	§ 33, stk. 2 og 3.
stk. 2	§ 33, stk. 4.
§ 31, stk. 1	§ 32, stk. 2, 2. pkt.
stk. 2	§ 36, 1. og 2. pkt.
stk. 3	§ 32, stk. 1 og
	§ 26, stk. 6, 4. pkt.
§ 32, stk. 1	§ 34, stk. 2.
stk. 2	§ 34, stk. 3.
stk. 3	§ 34, stk. 2.
stk. 4	§ 34, stk. 4.
stk. 5	§ 32, stk. 2, 3. og 4. pkt.
§ 33	§ 38.
§ 34	§ 35, stk. 1, 3 og 4.

Restaurations- og hotelvirksomhed i Grønland

1. Medens bestemmelserne om næringsvirksomhed i kap. III i lov nr. 277 af 27. maj 1950 om udøvelse af erhverv i Grønland (erhvervsloven) for de næringer, der omfattes af næringsloven, er ophævet ved kgl. anordning nr. 388 af 12. november 1966, er bestemmelserne fortsat i kraft for anden erhvervsvirksomhed, herunder restaurations- og hotelvirksomhed. Det samme gælder de nærmere bestemmelser om næringsvirksomhed i bekendtgørelse nr. 75 af 15. januar 1952 om udøvelse af næringsvirksomhed i Grønland (næringsbekendtgørelsen).

Derimod gælder beværterloven ikke for Grønland.

2. Efter erhvervslovens § 12, stk. 1, skal enhver, der ønsker at drive restaurations- og hotelvirksomhed i Grønland, indgive anmeldelse herom gennem vedkommende kommunalbestyrelse til landshøvdingen og erhverve et næringsbrev som bevis for anmeldelsen og som adgang til at drive næringen. Forinden næringsbrevets udfærdigelse må virksomheden ikke påbegyndes. Næringsbrev skal løses i hver af de kommuner, hvori virksomheden drives.

For at få næringsbrev skal den pågældende efter erhvervslovens § 13 godtgøre, at have dansk indfødsret, at have haft fast bopæl i Grønland mindst 6 måneder forud for anmeldelsens indgivelse, at være fyldt 21 år og ikke være umyndiggjort, og at have rådighed over sit bo. Fra bopælskravet kan dispenseres.

Retten til at drive næringen bortfalder ved indehaverens død, dog kan dødsboet i indtil et år fra dødsfaldets indtræden fortsætte virksomheden. Endvidere bortfalder retten ved ophør af bopæl i Grønland og ved umyndiggørelse.

Efter næringsbekendtgørelsens § 4 kan aktieselskaber og andelsselskaber med begrænset ansvar få næringsbrev, når alle direktørerne og flertallet af bestyrelsesmedlemmerne opfylder betingelserne for at få næringsbrev. Der kan dog dispenseres herfra. Retten til at drive næringen bortfalder, med mindre der dispenseres, såfremt betingelserne for at få næringsbrev ikke længere er til stede.

Brugsforeninger og andre andelsforeninger, der alene fordeler varerne inden for medlemmernes kreds eller bearbejder eller sælger medlemmernes produkter, er fritaget for at erhverve næringsbrev, men skal anmelde virksomheden og får som bevis herfor et »legitimationsbevis«.

I øvrigt indeholder næringsbekendtgørelsen bestemmelser om, at næringsbrevet og legitimationsbeviset skal være ophængt på et iøjnefaldende sted i det lokale, hvorfra virksomheden drives, og at næringsbrevet, når næringsretten bortfalder, inden en måned skal tilbageleveres vedkommende kommunalbestyrelse, der videre sender det til landshøvdingen til annullation.

3. Ud over disse bestemmelser i erhvervsloven og næringsbekendtgørelsen, der vedrører restaurations- og hotelvirksomhed, gælder der i Grønland særlige regler for udskænkning og forhandling af spiritus m.v. Disse regler indeholdes i en midlertidig landsrådsvedtægt, der er stadfæstet af grønlandsministeriet den 18. november 1955, og til denne vedtægt er knyttet to tillæg henholdsvis af 18. december 1958 (tillæg 1) og af 12. september 1961 (tillæg 2).

Bestemmelserne er sålydende:

Landsrådsvedtægten.

»§ 1. Personer eller selskaber, der i henhold til erhvervet næringsbrev agter at drive virksomhed med ret til fremstilling, forhandling eller udskænkning af spiritus, må ikke påbegynde virksomheden, forinden tilladelse hertil, der vil kunne begrænses og betinges, er opnået af landsrådet efter indstilling fra vedkommende kommunalbestyrelse.

§ 2. Personer eller selskaber, der i henhold til erhvervet næringsbrev agter at drive virksomhed med ret til servering af mad og drikkevarer, uden at denne servering omfattes af § 1, eller med ret til at yde logi og forplejning til indlogerede, må ikke påbegynde virksomheden, førend virksomhedens lokaliteter er godkendt af vedkommende sundhedskommission.

§ 3. Ved foreningssammenkomster eller private sammenkomster, der finder sted i forsamlingshuse, biografte eller andre til offentlig brug egnede lokaler, må udskænkning af spiritus mod betaling kun finde sted efter forud indhentet tilladelse fra politiet.

§ 4. I virksomheder, hvor der udskænkes spiritus, og ved de i § 3 nævnte sammenkomster er det forbudt at udskænke spiritus for personer, der må antages at være berusede, og for personer, der ikke er eller ikke kan antages at være fyldt 18 år.

Udskænkning af spiritus må ikke ske uden for tidsrummet kl. 17,00 til kl. 22,30.

I virksomheder, der forhandler spiritus, er det forbudt at udlevere spiritus til personer, der må antages at være berusede, og til de i stk. 1 nævnte unge personer, når der er grund til at formode, at de pågældende agter at anvende varerne til eget forbrug.

§ 5. Politiet har til enhver tid adgang til virksomheder, hvor der udskænkes eller forhandles spiritus eller til de i § 3 nævnte lokaler.

I tilfælde af drukkenskab, slagsmål eller anden uorden kan politiet straks lukke virksomheden for den pågældende dag og i de i § 3 nævnte tilfælde forlange, at sammenkomsten straks ophører, og deltagerne forlader stedet.

§ 6. Ved spiritus forstås i denne vedtægt alle destillerede stærke drikke og drikkevarer, som er tilberedt heraf, samt øl med 1½ vægtprocent alkohol eller derover, enhver form for hjemmebrygget øl, vin tilvirket af druer, frugtvin tilvirket af frugtsaft ved alkoholgæring og anden ved alkoholgæring tilvirket drik.

§ 7. Personer eller virksomheder, der ved nærværende vedtægts ikrafttræden driver nogen af de i §§ 1 eller 2 nævnte virksomheder, skal inden 3 måneder efter vedtægtsens ikrafttræden indgive ansøgning om fornøden tilladelse eller godkendelse.

§ 8. For overtrædelse af vedtægtsens bestemmelser eller de i medfør af disse meddelte påbud kan idømmes advarsel eller bøde.«

Tillæg 1:

»§ 1. Kommunalbestyrelserne kan, når de skønner det særlig påkrævet, med landshøvdingens tiltrædelse bestemme, at udhandling og udskænkning af spiritus samt udhandling af malt og humle standes på bestemte dage eller bestemte tidspunkter.

Sådanne bestemmelser vil kunne sættes i kraft for enkelte områder i kommunen.

§2. I offentlige lokaler med udskænkning af spiritus må dans kun finde sted fra kl. 20 til normal lukketid.

Kommunalbestyrelsen kan dog i enkeltstående tilfælde, når særlige forhold taler derfor, dispensere fra denne bestemmelse.

§ 3. Personer under 16 år har ikke adgang til restaurationer med udskænkning af spiritus efter kl. 20, medmindre de er i følge med deres forældre.

§ 4. Det påhviler indehaverne af restaurationer med udskænkning af spiritus at føre regnskab efter nærmere af landshøvdingens fastsatte retningslinier.

§ 5. Det er en betingelse for udstedelse eller fornyelse af spiritusbevillinger, at bevillingshaverne senest fra 1. januar 1959 at regne indkøber alt afgiftspligtigt øl til salg i restauranterne hos Den kgl. grønlandske Handel, samt at der fra samme tidspunkt ikke udsælges hjemmebrygget øl i restauranterne.«

Tillæg 2:

»Det er forbudt at udhandle spiritus til personer, der ikke er fyldt 18 år.«

I tilknytning til disse vedtægtsbestemmelser foreligger landshøvdingens cirkulære nr. 45 af 21. juni 1960 til samtlige kommunalbestyrelser, kæmnere, kæmnerassistenter og overbetjente vedrørende meddelelse af bevillinger til udskænkning eller forhandling af spiritus. Cirkulæret er sålydende:

»Det meddeles herved, at politimesteren fra 1. juni 1960 at regne på mine vegne har overtaget ekspeditionen af sager vedrørende meddelelse af bevillinger til udskænkning eller forhandling af spiritus. Ved indsendelse af ansøgninger bedes følgende fremgangsmåde iagttaget:

Ansøgningen stiles til landsrådet og indsendes gennem kommunalbestyrelsen, som med sine bemærkninger videresender den til det stedlige politi. Politiet påser, hvorvidt ansøgningen ledsages af fyldestgørende oplysninger, herunder en udtalelse fra den stedlige sundhedskommission, og videresender den med sine bemærkninger til politimesteren.«

4. Endelig findes der særlige spiritusbestemmelser for Thule kommune og for Scoresbysund kommune, indeholdt i grønlandsministeriets bekendtgørelser henholdsvis af 17. december 1964 og af 24. januar 1966. Bestemmelserne er sålydende:

»§ 1. Nedennævnte bestemmelser har gyldighed for Thule kommune.

§ 2. For hver person, der er fyldt 21 år, fastsættes en månedlig ration på 20 alkoholenheder, idet 1 flaske øl med 1½ vægtprocent alkohol og derover sættes lig 1 enhed, 1 flaske vin lig 10 enheder, 1 flaske spiritus lig 20 enheder og en flaske vinsprit lig 40 enheder.

Stk. 2. Rationen for een måned kan ikke overføres til en senere måned.

§ 3. For personer over 21 år, der kun en del af året opholder sig i Thule kommune, fastsættes en særlig ration på 40 alkoholenheder månedlig, såfremt de pågældende indtager deres måltider i en fælles kantine.

§ 4. Bortset fra adgang til at forskaffe sig de i §§ 2 og 3 fastsatte rationer er enhver indførsel og overdragelse af spiritus, vin og øl forbudt.

Stk. 2. Enhver fremstilling af alkoholiske drikke er forbudt.

Stk. 3. For overtrædelse af bestemmelserne i stk. 1 og 2 kan idømmes advarsel eller bøde.

§ 5. Såfremt der foreligger spiritusmisbrug, der under overtrædelse af § 4, stk. 1, kan spiritus for et bestemt tidsrum helt eller delvis fratages de i §§ 2 og 3 nævnte personer.

Stk. 2. Bestemmelser herom træffes af et af kommunalbestyrelsen nedsat udvalg.«

Bekendtgørelsen for Scoresbysund indeholder ligelydende bestemmelser, men medtager dog ikke bestemmelser som i § 3.

5. Senest er det ved lov nr. 313 af 18. juni 1969 om begrænsning af alkoholforbruget i Grønland bestemt, at der i vedtægter, der ud-

færdiges af Grønlands landsråd og stadfæstes af ministeren for Grønland, kan fastsættes bestemmelser om forhandling af varer, der indeholder eller er egnede til fremstilling af alkohol, og om udskænkning af drikkevarer, der indeholder alkohol.

Mindretals redegørelse vedrørende finansieringsforhold i andre lande

Det kan oplyses, at der også i andre lande findes lovbestemmelser, tilsvarende finansieringsbestemmelserne i den danske beværterlov, f.eks. er der i den amerikanske forbundslov, »Federal Alcohol Administration Act« en sådan bestemmelse. I henhold hertil er det forbudt producenter og leverandører af spiritus, vin og øl at finansiere detailhandlere, herunder restauranter, for at opnå hel eller delvis eneret for salg af deres egne produkter. Det er således forbudt leverandører af spiritus, vin og øl at erhverve eller besidde nogen økonomisk interesse i detailhandlerens - restauratørens ejendom eller at forsyne, give, leje eller sælge detailhandleren eller restauratøren udstyr, inventar, varer, penge, tjenester eller andre ting af værdi, yde detailhandleren kredit af usædvanlig længde etc. Disse regler, der har været gældende i de sidste 35 år, findes ligeledes i lovgivningen for 49 af de 50 amerikanske stater, med staten Nevada som eneste undtagelse. Efter hvad der er oplyst, fungerer disse regler, hvorefter leverandørernes overtrædelse af finansieringsforbudet er strafbar, tilfredsstillende.

Her i landet har den gældende praksis, hvorefter restaurationer ikke finansieres af bryggerier og drikkevareleverandører, bortset fra den forholdsvis begrænsede finansiering fra vinhandlerside, der fandt sted før 1963, eksisteret i over 50 år og været grundlaget for det princip, der er nedlagt i beværterloven, nemlig at sikre en fri og økonomisk uafhængig beværterstand.

Alternativet til det hævdundne danske system er de forhold, der kendes i en række andre europæiske lande, hvor drikkevareleverandørerne ejer eller kontrollerer størstedelen af restaurationer og beværtninger. I England og Wales, hvor bryggerierne ejer 85 pct. af udsækningsstederne, har det engelske monopolråd netop foretaget en undersøgelse af, om hvorvidt dette strider mod offentlighedens interesser.

Monopolrådet er kommet til det resultat*), at dette system har en række uheldige virkninger:

1. Det forsinker afskaffelsen af bryggerikapacitet, der ikke er effektiv, har høje omkostninger og er overflødig.
2. »tied house« systemet (restauranter m.v. forpligtet overfor et bryggeri m.v.) er i nogen grad skadelig for bryggeriernes indførelse af rationel og effektiv distribution.
3. »tied house« systemet, som det udnyttes af bryggerierne, har svækket eller forhindret udviklingen af et uafhængigt engrossalg af vin, spiritus etc. og har medført, at bryggerierne for så vidt angår deres restaurationsalg ikke tvinges til at videregive noget af den besparelse, de opnår ved udøvelsen af deres stærke forhandlerposition over for uafhængige producenter og leverandører.
4. tilgangen af nye producenter og nye produkter (bortset fra bryggeriernes egne nye produkter) hindres.
5. konkurrencen mellem bryggerierne finder hovedsagelig sted i form af konkurrence om at skaffe sig flest mulige restaurationer samt at forbedre de fordele, der følger heraf, dette medfører, at restaurationserhvervet i almindelighed er mindre konkurrencedygtigt, end det i hvert tilfælde kunne have været under den restriktive beværterlovgivning, og i særdeleshed er der praktisk taget ikke nogen priskonkurrence ved salg fra restauranter med bevilling, og bevillingshaverne er tilbøjelig til at indordne sig under et system, hvorved aktiv konkurrence undgås.

Monopolrådet fandt kun få positive fordele, som syntes at hidrøre fra systemet med bundne huse, som kunne modvirke disse ulemper, og kom til den konklusion, at der i England inden for restaurationsbranchen hersker og kan for-

*) Udtrykt i en betænkning: Beer, afgivet 13. februar 1969.

ventes at ville herske monopolforhold, som er i modstrid med offentlighedens og hermed forbrugernes interesse.

Det engelske monopolråd anser af de nævnte årsager den konkurrencebegrænsning, som er en følge af det »tied house« system, der anvendes af de pågældende bryggerier, for skadelig for en effektiv bryggerivirksomhed, for engrossalget og detailsalget samt for uafhængige leverandørers interesser (herunder mulige nye leverandører) og for forbrugernes interesser.

Tilsvarende forbrugersynspunkter, som er anført i det engelske monopolråds rapport, må gøre sig gældende her i landet, når man overvejer spørgsmålet om at forlade den hidtidige

praksis med hensyn til finansiering af restaurationer.

Forhold som i England kendes også i en række andre lande, således er i Tyskland ca. 80 pct. af restaurationsstederne på bryggerihænder, heraf i Bayern alene ca. 95 pct., i Holland ca. 80 pct. og i Belgien ca. 70 pct. I de seneste 10 år har der inden for den europæiske bryggeriindustri og drikkevareleverandørvirksomhed fundet store sammenslutninger sted, således at det i dag er gigantfirmaer med umådelige kapitaler, der står som indehavere af en væsentlig del af restaurationsvirksomhederne i de nævnte lande.

